66 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 15. marca 2013

Leto LXV, št. 21, cena 1,50 EUR, 13 HRK | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

V Kopačnici bodo znova zdravili z vodo

Občina Gorenja vas – Poljane je zemljišča in objekte kmetije pr Topličarju v dolini Kopačnice prodala savinjskemu podjetju IJP, ki naj bi v petih letih zgradilo glamping naselje s spremljajočim programom in javni kopališko-rekreacijski del. Skupna vrednost investicije znaša štiri milijone evrov.

Boštjan Bogataj

Gorenja vas – O tem, da v Kopačnici, pri Topličarju, izvira topla voda, ki blagodejno vpliva na kožo, so vedeli že pred stoletji idrijski rudarji in tudi freisinški škofi. Potencial, ki bi ga lahko izkoristili v turistične namene, so odkrili v občini Gorenja vas – Poljane in ga razvili do točke, ko je postal zanimiv za investitorja.

V letu 2005 je občina izkopala vrtino, leta 2009 zgradila testni bajer, leto kasneje odkupila kmetijo, leta 2011 uredila elektrifikacijo doline in lani zgradila ob bajerju brunarico Pri Toplem Čarju. Skupaj je občina vložila približno 780 tisoč evrov. »Naš dolgoročni cilj je bil pridobiti investitorja, ki bo razvil kvalitetno turistično ponudbo in hkrati upošteval smernice sonaravnega turizma,« pravi župan Milan Čadež.

Investitorja je po dveh razpisih in edini prijavi savinjskega podjetja IJP našel kar v kolegu iz njegovih poslanskih dni – Iztoku Podkrižniku, ki sicer sodeluje tudi s Siemensom in Boschem pri proizvodnji kovinskih izdelkov. »Prihajam iz Ljubnega ob Savinji, kjer smo hoteli izvesti podoben projekt, vendar so nastale težave zaradi prostorskih načrtov. Prek glampinga želimo v Kopačnici ponuditi širši turistični produkt, ki bo povezal lokalne ponudnike, to je društva in klube ter pridelovalce in predelovalce domačih izdelkov. Cilj je boljše življenje za vse,« pravi Podkrižnik.

3. stran

Projektanti so si zamislili, da bo v treh objektih nekdanje domačije restavracija, center dobrega počutja in suite, ob njih savne in bazeni, po okolici pa čim manj boleče za prostor postavljene majhne lesene hiške za pare. Le petsto metrov proč bo javni kopališki del. / Prostorski prikaz: Superform in Soba

Beli dim tudi za koalicijo

Mandatarka za sestavo nove vlade Alenka Bratušek je s predsedniki strank SD, DeSUS in DL podpisala koalicijsko pogodbo. Poleg mandatarke še dva ministra z Gorenjskega: Karl Erjavec in Anja Kopač Mrak.

Danica Zavrl Žlebir

Ljubljana – Mandatarka je s predsedniki strank SD, DeSUS in DL podpisala koalicijsko pogodbo, ki bo osnova za oblikovanje nove vlade. Politične krize v Sloveniji je konec, je ob podpisu dejala Bratuškova in obljubila, da je to začetek sodelovanja, dogovarjanja in iskanja pozitivnih rešitev za državljane. S tem se strinjajo tudi sopodpisniki **Igor Lukšič**, **Karl Erjavec** in **Gregor Virant.** Stranka DL je v zadnjem hipu izglasovala sodelovanje v vladi.

3. stran

Predsedniki štirih strank so podpisali koalicijsko pogodbo. / Foto: T.K.

Cerklje

Šoli bosta energetsko bolj varčni

Občina Cerklje na Gorenjskem je bila uspešna na javnem razpisu ministrstva za infrastrukturo in prostor za energetsko sanacijo stavb v lasti lokalnih skupnosti. Občina se je prijavila z dvema objektoma, in sicer stavbo matične Osnovne šole Davorina Jenka v Cerkljah in stavbo podružnične osnovne šole v Zalogu. »Za sanacijo obeh šol bomo s strani ministrstva prejeli okoli 800 tisoč evrov, s tem denarjem pa bomo zamenjali dotrajana okna in izolacijo, namestili sončne kolektorje in vrtine za toplotne črpalke, upam pa, da bomo do zaključka sanacije objekta lahko priključili tudi na zemeljski plin,« nam je povedal župan Franc Čebulj. Ker morajo večino denarja porabiti letos, so že začeli s pripravami na geološko raziskavo tal, z gradbenimi deli pa bodo začeli takoj po zaključenem javnem razpisu za izvajalca. **J. P.**

AKTUALNO

Argentinski kardinal je novi papež Frančišek I.

Presenetljivo hitro, že v petem krogu glasovanja, je bil v sredo zvečer za novega papeža izvoljen argentinski kardinal nadškof Jorge Mario Bergoglio. Njegovo papeško ime je Frančišek I.

2

GG+

Po sledeh neveljskega mamuta

Včeraj je minilo 75 let od odmevnega odkritja okostja mamuta v Nevljah. Mamut je že vse od leta 1938 shranjen v Prirodoslovnem muzeju Slovenije, Kamničani pa si želijo, da bi bili po tej izjemni najdbi še bolj prepoznavni.

9

ZELENA GORENJSKA

Oblačila ne sodijo na odpad

Z akcijo Spravimo tekstilne materiale z odlagališč poskušajo otroke prepričati, da zavržena oblačila ne odlagajo med komunalne odpadke, saj jih je mogoče znova uporabiti oziroma predelati.

17

ZADNJA

Miha je zadovoljen na svojem

Dve leti in pol potem, ko je kandidiral za neprofitno občinsko stanovanje, se je Miha Nardoni preselil na svoje. Kar samo se mi je smejalo, ko so mi postavili kuhinjo, pravi mladenič, ki je od rojstva na invalidskem vozičku.

32

VREME

Danes se bo delno zjasnilo. Jutri bo pretežno jasno. Jutro bo mrzlo. V nedeljo se bo po deloma jasnem jutru postopno pooblačilo.

-9/4°C

jutri: pretežno jasno

9 770352 666025

Mladoletnim vračajo štipendije

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Vlada je ta teden sprejela predlog zakona o štipendiranju in ga posredovala v obravnavo državnemu zboru. Predlog zakona določa nove vrste štipendij, omogoča prejemanje več vrst štipendij hkrati, s čimer se posamezniku odpirajo možnosti za višjo štipendijo, uvaja štipendije za deficitarne poklice, na novo ureja kadrovsko štipendiranje. Znova tudi določa pravico do državne štipendije za mladoletne dijake, ki so bili doslej izvzeti, prejemanje štipendije pa omejuje zgolj na dodiplomski študij, razen pri štipendijah Ad futura.

Vlada je sprejela tudi predlog sprememb zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki naj bi ga državni zbor sprejel po skrajšanem postopku. Bistvo sprememb je postopen dvig višine prispevkov za prostovoljni vstop v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za brezposelne osebe, prijavljene na zavodu za zaposlovanje. To prinaša olajšanje brezposelnim, ki so se zaradi drastičnega povišanja prispevkov začeli odjavljati iz obveznega pokojninskega zavarovanja. Na podlagi predlagane spremembe bo v letu 2013 najnižja osnova za plačilo prispevkov za brezposelne znašala 16 odstotkov zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v državi, preračunane na mesec, v letu 2014 bo znašala 20 odstotkov, nato pa se bo od leta 2015 do leta 2018 znesek vsako leto zvišal za deset odstotkov, dokler ne bo dosegel zneska 60 odstotkov.

Kamnik

Kamniški podžupan Hribar odstopil

Tesno sodelovanje med županom Marjanom Šarcem in štirimi svetniki SDS v kamniškem občinskem svetu se končuje, kar pomeni, da župan v občinskem svetu najverjetneje nima več večine. Kot je v sredo javnosti sporočil vodja svetniške skupine SDS Rudi Veršnik, so svetniki SDS želeli z županom pogovor o razjasnitvi določenih nesoglasij, nekaterih odprtih vprašanjih in nadaljnjih projektih. Ker pa se svetniki niso strinjali, da sestanku prisostvuje tajnik Pozitivne Slovenije, katere član je tudi župan, so sestanek zapustili v prepričanju, da se župan z njimi ne želi pogovarjati. Podžupan iz vrst SDS Damjan Hribar je nato županu podal svojo odstopno izjavo. **J. P.**

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Ne odlašajte s prijavo za Cvetoča polja Holandije, odhod je zagotovljen, vsak udeleženec pa prejme darilce.

Argentinski kardinal je novi papež Frančišek I.

Presenetljivo hitro, že v petem krogu glasovanja, je bil v sredo zvečer za novega in prvega neevropskega papeža izvoljen argentinski kardinal nadškof Jorge Mario Bergoglio. Njegovo papeško ime je Frančišek I.

Jože Košnjek

Katoliška cerkev ima od srede zvečer novega, vključno s svetim Petrom 266. papeža. Ta je 17. decembra leta 1936 rojeni kardinal in nadškof v argentinskem glavnem mestu Buenos Aires Jorge Mario Bergoglio, ki si je za papeško ime izbral Frančišek I. Je prvi papež v zgodovini katoliške Cerkve iz Južne Amerike, kar ni veliko presenečenje, saj so mnogi na tokratnih volitvah napovedovali prav to. Njegovi predniki so se v Argentino priselili iz Italije. Odraščal je v preprosti družini s petimi otroki. Kot član reda jezuitov je bil leta 1960 posvečen v duhovnika. Leta 1998 je bil postavljen za nadškofa v argentinskem glavnem mestu Buenos Aires, februarja leta 2001 pa ga je tedanji papež Janez Pavel II. imenoval za kardinala. Je prvi papež z imenom Frančišek in prvi jezuit na tem položaju.

Med 207 kardinali, ki jih ima trenutno katoliška Cerkev, je bil zadnje desetletje med vplivnejšimi. Poznavalci vatikanskih razmer domnevajo, da naj bi bil prav on na volitvah papeža leta 2005 najresnejši tekmec kardinalu

Novi papež Jorge Mario Bergoglio

Josephu Ratzingerju, kasnejšemu papežu Benediktu XVI. Z njim naj bi imela marsikaj skupnega. Oba sta bila izvoljena zelo hitro, že drugi dan glasovanja: Ratzinger v četrtem, Bergoglio pa v petem krogu. Prav tako lahko upravičeno sklepamo, da sta novi papež, ki ga v Argentini poznajo kot preprostega in skromnega človeka, in naš kardinal Franc Rode, ki je imel čast voliti novega papeža, dobra znanca. Franc Rode je bil med tistimi kardinali, ki so med sredinim prvim nagovorom in blagoslovom novega papeža na balkonu Petrove bazilike stali takoj za njim. Novi papež, ki so mu kardinali volivci za izvolitev dali najmanj 77 glasov ter mu po prejemu papeških znamenj izrekli spoštovanje in pokorščino, je na balkonu bazilike v belem oblačilu brez rdečih dodatkov deloval preprosto in sproščeno. Pred prvim papeškim blagoslovom »mestu in svetu« je skupaj z množico na trgu svetega Petra molil za svojega predhodnika Benedikta XVI., ki je s papeškega prestola odstopil zadnji dan februarja. Posebnega pozdrava so bili deležni Rimljani, saj je papež po položaju tudi škof italijanskega glavnega mesta.

Izvolitve novega papeža so se razveselili tudi katoličani v Sloveniji. Po cerkvah so zvonili zvonovi, med nedeljskimi mašami pa bo novemu papežu namenjena posebna pozornost.

Slovenski škofje so v izjavi izrazili veselje ob izvolitvi Argentinca Jorgeja Maria Bergoglia za novega papeža, saj prihaja iz dežele, kjer je katoliška Cerkev živo občestvo, in mu izrekli svojo vdanost. Tiskovni predstavnik Slovenske škofovske konference Andrej Saje je izrazil presenečenje ob njegovi izvolitvi, vendar pa je bila izvolitev tudi pričakovana, saj je večina katoličanov v svetu špansko govorečih.

Knjiga v slovo od zunanje politike

Z angleškim prevodom svoje sicer precej zajetnejše knjige o zunanji politiki je prof. dr. Ernest Petrič na nek način zaokrožil svojo zunanjepolitično kariero in se poslovil od nje.

Mateja Rant

Brdo pri Kranju – »To je moje slovo od zunanje politike. Čeprav stare ljubezni dolgo trajajo,« je na predstavitvi svoje knjige Foreign Policy – From Conception to Diplomatic Practice, ki je v bistvu angleški prevod njegovega dela o zunanji politiki izpred dveh let, dejal prof. dr. Ernest Petrič. Knjiga je izšla pri uglednih založbi Martinus Nijhoff Publishers, potem ko so njen izid odobrili trije anonimni tuji recenzenti.

Ob tem je dr. Petrič pojasnil, da pot do objave knjige tudi brez tega ni bila lahka, saj je med drugim moral na svoje stroške poskrbeti za prevod v angleščino, česar, pravi, si mnogi slovenski avtorji ne morejo privoščiti. Zato se je ob tej priložnosti zavzel za ustanovitev posebnega fonda, s pomočjo katerega bi omogočili objavo pomembnih del s področja družboslovja v tujini. S strani založbe so še zahtevali, naj iz opomb umakne vse slovenske avtorje, saj naj bralci ne bi imeli dostopa do njihovih del. »To sem zavrnil, saj sem želel, da so ti avtorji predstavljeni v svetu. V sto opombah od sedemstotih so tako omenjeni slovenski avtorji,« je s ponosom poudaril dr. Petrič. Knjiga naj bi bila sicer po njegovih besedah skrajšana oblika njegovega že objavljenega dela o zunanji politiki. Dr. Jože Kunič, ki je sodeloval na predstavitvi, se s tem ni strinjal, saj je poudaril, da je v angleški različici avtor marsikaj dodal. »V slovenski knjigi recimo izraza ekonomska diplomacija sploh ni. V zadnjih dvajsetih letih pa države stavijo predvsem na to vrsto diplomacije,« je pojasnil in dodal, da se mu to zdi izredno pomembno, saj je avtor s tem knjigo, ki jo je označil za njegovo življenjsko delo, posodobil. Avtor predgovora prof. dr. Milan Brglez pa je dejal, da je to delo, ki bo odpiralo prostor še drugim, tudi zaradi obilnega sklicevanja na slovenske avtorje.

Na Brdu pri Kranju so predstavili novo knjigo prof. dr. Ernesta Petriča o zunanji politiki. / Foto: Tina Dokl

Jezersko bo dobilo kanalizacijo

Zadnji teden v marcu bodo na Jezerskem začeli graditi kanalizacijo in čistilno napravo. Naložbo, vredno 1,7 milijona evrov, sofinancirata tudi država in evropski sklad za regionalni razvoj.

Danica Zavrl Žlebir

Župan Jure Markič (drugi z desne) si z izvajalci ogleduje načrt kanalizacijskega sistema za Zgornje Jezersko. Ob njem Srečo Barbič iz Loka inženiringa in Darko Jakofčič iz podjetja Garnol. / Foto: Tina Dokl

Jezersko – Vlogo za najpomembnejšo naložbo v občini Kanalizacijski sistem za naselje Zgornje Jezersko so oddali avgusta lani, januarja pa so z ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo dobili sklep o sofinanciranju. Za 1,7 milijona vredno naložbo bodo sami vložili 639 tisoč evrov, iz evropskega sklada za regionalni razvoj bodo v dveh letih prejeli 881 tisoč evrov, država jim bo po zakonu o financiranju občin namenila 191 tisočakov. Ta teden je župan občine Jezersko Jurij Markič z izbranimi izvajalci podpisal pogodbo o gradnji 5,6 kilometra kanalizacije, čistilne naprave za 800 populacijskih enot in šestih črpališč ter o nadzoru gradnje. Kanalizacijo bo gradilo podjetje Garnol, čistilno napravo Gorenjska gradbena družba, izvajalec nadzora je Loka inženiring.

»Smo edina občina brez metra kanalizacije, bliža pa se leto 2017, ko nam Evropska unija predpisuje ureditev javnih kanalizacijskih sistemov po ustreznih okoljskih standardih,« je ob podpisu pogodb z izvajalci dejal župan Markič. Gradnjo kanalizacije so načrtovali že več let in v ta namen varčevali tudi s proračunskim denarjem. Župan upa, da se jim za to naložbo ne bo treba zadolžiti, med lastnimi sredstvi pa omenja tudi možnost sečnje lesa v občinskih gozdovih.

Kot dan začetka gradnje Tomaž Mikolič iz podjetja Altus Consulting, ki je vodilo projekt, navaja 25. marec, potekala bo do konca leta 2013, nato je predvidenega pol leta poskusnega obratovanja. Začeli bodo graditi pri zbirnem centru, kjer bo nameščena tudi čistilna naprava za 800 populacijskih enot. To je več, kot Jezersko šteje prebivalcev, vendar župan Markič pravi, da so namenoma načrtovali večjo zmogljivost, saj računajo tudi na turistični obisk. Primarna kanalizacija in čistilna naprava bosta zajela le glavni del Zgornjega Jezerskega (za preostanek že snujejo projekte), medtem ko Spodnje Jezersko s to naložbo še ne bo pokrito.

Za občino Jezersko je to velika naložba, saj sicer njen proračun brez državnih in evropskih virov znaša 800 tisoč evrov.

Beli dim tudi za koalicijo

1. stran

Dan po podpisu koalicijskega sporazuma pa je Karl Erjavec »zamrznil« predsedniško mesto v stranki DeSUS in za vodenje pooblastil podpredsednika Tomaža Gantarja. Ne strinja se namreč z izvolitvijo Mete Vesel Valentinčič za predsednico sveta stranke.

V koalicijski pogodbi so se podpisniki zavezali k višji ravni politične kulture in strpnemu dogovarjanju, njihove odločitve bodo strokovno podprte, ne bodo kadrovali politično, ne bodo odpirali tem polpretekle zgodovine, razen če bi se o njih poenotili, prav tako s svojimi dejanji ne bodo sprožali nestrpnosti. Del koalicijske pogodbe je tudi zaveza, da gre vlada čez leto dni po zaupnico v parlament.

Sicer pa sporazum o sodelovanju v vladi, ki predvideva dvanajst prednostnih nalog, napoveduje zagon gospodarstva in pomoč malim in srednje velikim podjetjem. Cilj je tudi konsolidacija javnih financ, kjer pa ne bodo drastično omejevali plač in se bodo o teh posegih dogovarjali s socialnimi partnerji. V skrajnem primeru bodo dvignili davek na dodano vrednost. Glede državnega holdinga so se dogovorili, da bo upravljavec in ne lastnik državnih podjetij, o slabi banki pa, da bodo sprejeti model dopolnjevali. Banke bodo tudi morale prodati tretjino zaseženih stanovanj. V koalicijski pogodbi sta tudi sprememba prostorske politike in pospešena gradnja energetskih projektov na Savi. Na zunanjepolitičnem področju je temeljni cilj ratifikacija pristopne pogodbe Hrvaške v EU. Nadaljevali bodo tudi s spremembami referendumske zakonodaje.

Včeraj je Bratuškova v državni zbor vložila predlog za sestavo vlade, do zaključka redakcije časopisa uradni seznam še ni bil znan. Karl Erjavec naj bi bil kandidat za zunanjega ministra, Tomaž Gantar za zdravstvenega (oba DeSUS), kandidati za ministre iz vrst SD so Anja Kopač Mrak (ministrstvo za delo), Jernej Pikalo (za izobraževanje), Dejan Židan (kmetijstvo), z Državljanske liste naj bi bil minister za pravosodje še naprej Senko Pličanič, kandidat za ministra za notranje zadeve naj bi bil Gregor Virant, kot mogočega kandidata za ministra za infrastrukturo in prostor se omenja Igorja Maherja. Kot možnega ministra za finance so še včeraj omenjali ekonomista Andreja Vizjaka (soimenjaka SDS-ovemu ministru za delo), včeraj pa že Simono Bovha Padilla. Najdlje so ostala neznanka imena kandidatov Pozitivne Slovenije. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo naj bi prevzel Stanko Stepišnik, ministrstvo za obrambo Roman Jakič, za kulturo Uroš Grilc, ministrica brez listnice, zadolžena za vodenje urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, pa bi lahko postala poslanka PS Tina Komel.

V Kopačnici bodo znova zdravili z vodo

1. stran

Meni, da bo z uresničenjem projekta, za toplice v Kopačnici bo IJP odštel skoraj 1,4 milijona evrov, vendar šele po sprejetih podrobnih prostorskih načrtih (postopek mora izpeljati občina), pridobila predvsem dolina in okolica. Skupaj dobre štiri milijone vredno investicijo bi lahko začeli izvajati že prihodnje leto, ko bodo občini ob sprejemu podrobnega prostorskega načrta in gradbenega dovoljenja tudi vplačali kupnino.

Sledila bo sočasna izvedba nastanitvenih glamping kapacitet, suit, centra dobrega počutja in restavracije v zasebnem in bazensko-rekreacijskega javnega dela. »V štirih letih po izdaji gradbenega dovoljenja bi morale toplice zaživeti. Naš cilj sicer ni odpreti luksuzne restavracije, ampak dobro počutje gostov v sodelovanju z domačini. Tu bomo ponujali turizem 12 mesecev na leto,« še pove Podkrižnik. Pričakuje, da bi za investicijo lahko pridobili tudi evropsko pomoč, pojasni pa tudi, da turistični kompleks ne predvideva velikega števila zaposlenih – zgolj med štiri in osem, toliko bolj pa računa na okoliške kmete, gostince in druge.

»Potenciale, ki so nam najbližji – lepa, ohranjena narava, ponavadi najlažje zgrešimo, namesto da bi jih prepoznali kot dodano vrednost. Naša prednost je razvoj trajnostnega turizma in takšne bodo tudi toplice v Kopačnici,« je na predstavitvi projekta povedal Peter Ličen iz arhitekturnega podjetja Soba. Ta je glamping gozdne vile postavil že v kampu na Bledu, ki ga je omenil tudi tokrat: »Med bisere slovenskega turizma spada Bled. Ta je nastal, ko je Rikli svoje goste vabil na pristen stik z naravo. In uspel.«

Tudi v Kopačnico naj bi prišli gosti, ki si želijo stika z naravo, prisegajo na pohodništvo ali ribištvo oziroma vse, kar jim bo okolje znalo ponuditi. Seveda v naravi, saj bo tu vse, kar bi ti gosti pogrešali za štirimi stenami hotela. »Naša osnovna ideja je bila postaviti glamping pristne izkušnje narave,« pove projektant Anton Žižek in razloži: »Glamping je sestavljen iz bivalnih enot, prostora je dovolj za par, ki so postavljene na travnik pri Topličarju ali pod breg za domačijo. Dopolnilo bivalnim enotam je center dobrega počutja s savnami in bazeni, tretji program so suite in restavracija.«

Milan Čadež in Iztok Podkrižnik ob listanju projekta Toplice v dolini Kopačnice. Občina je območje Topličarja prodala podjetju IJP za 1,4 milijona evrov, ti pa bodo za uresničitev projekta investirali še 2,8 milijona evrov.

Bivalne enote izhajajo iz naravnih in kulturnih danosti prostora, saj so se tu včasih kopali v lesenih čebrih. Projektanti so to obliko (čeber) in material (les) povzeli in na novo uporabili. Tudi bazeni v javnem delu toplic, ta bo postavljen približno petsto metrov od sedanjega bajerja, so v obliki čebra, enako tudi športna in otroška igrišča, servisno-gostinski program.

»Vse objekte smo umestili čim manj grobo v prostor,« pravi Anton Žižek.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2013: 156,00 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Likovniki iz Cerkelj se predstavljajo

Dina Kavčič

Kranj – V avli Gorenjskega glasa je do 5. aprila na ogled razstava likovnih del Društva likovnikov Cerklje. Odprtje razstave je potekalo v prešernem vzdušju, za kar sta predvsem poskrbela glasbenika, ki skupaj muzicirata že več desetletij – Frenk Bobič in Brane Galjot. Številni obiskovalci so z njima celo zapeli. Po pozdravnem nagovoru predsednika društva Avgusta Starovašnika je za kulturni program poskrbela aktivna članica društva Tončka Prdan.

Društvo likovnikov Cerklje deluje od leta 1999. Člani veliko razstavljajo tako na samostojnih kot skupinskih razstavah. Za razstavo v avli Gorenjskega glasa so izbrali motive z Gorenjskega. Vse slike so naslikali posebej za to razstavo, predstavljajo pa mesta in manjše kraje, lepoto gorenjske pokrajine ter tudi detajle njene naravne in kulturne dediščine.

Glavni nastopajoči na odprtju slikarske razstave so bili (z leve): Brane Galjot in Frenk Bobič, Tončka Prdan in predsednik društva Avgust Starovašnik.

Kamnik

Predstavili bodo okuse Kamnika

Zavod za turizem in šport v občini Kamnik bo v ponedeljek ob 10. uri v Domu kulture Kamnik predstavil strategijo gastronomije občine z izbranimi kulinaričnimi posebnostmi Kamnika, ki so jo pripravili skupaj z etnologom dr. Janezom Bogatajem. Projekt so poimenovali Okusi Kamnika. V Kamniku si želijo oblikovati in ponuditi usklajeno ponudbo izbranih kulinaričnih posebnosti, na prihajajočem dogodku pa jih bodo s pomočjo lokalnih gostincev predstavili tudi obiskovalcem. **J. P.**

BREZPLAČNA OBJAVA

SNIDEMO SE V ŠENČURJU!

ŠPORTNA DVORANA
ČETRTEK, 11. 4. 2013, OB 20. URI

Na humanitarnem koncertu

ZA LJUDI V STISKI

Za prijetno vzdušje bo poskrbela priljubljena slovenska vokalna skupina

PERPETUUM JAZZILE

Prodajna mesta: Rdeči križ Kranj, Jesenice, Radovljica, Škofja Loka in Tržič, Zavod za turizem Kranj, Gorenjski glas Kranj, kavarna Medeni vrt Šenčur, trgovina Baumax Šenčur, Lango bar Šenčur, Turistično informativni center Preddvor, Kmetijska zadruga Cerklje in Turistično informativni center Cerklje.

Cena vstopnice: 20 EUR

Informacije: 04/20 18 670, 04/20 18 672, 041/36 44 76

Rdeči križ Slovenije Območno združenje Kranj

Gorenjski Glas

OZ RK KRANJ, BLEIWEISSOVA 16, KRANJ

Priznanja za reševanje

Na osrednji gorenjski slovesnosti ob dnevu Civilne zaščite v Škofji Loki so podelili vrsto priznanj.

Danica Zavrl Žlebir

Na slovesnosti v Škofji Loki so podelili priznanja pripadnikom Civilne zaščite na Gorenjskem. Na sliki Jernej Hudohmet in njegov namestnik Metod Gaber z dobitniki srebrnih znakov CZ. / Foto: Gorazd Kavčič

Škofja Loka – V Sokolskem domu v Škofji Loki je bila osrednja regijska slovesnost ob dnevu Civilne zaščite, kjer so podelili letošnja priznanja najzaslužnejšim pripadnikom poveljstev in enot Civilne zaščite, pripadnikom prostovoljnih in poklicnih reševalnih enot, služb in sestavov ter drugim posameznikom za prispevek pri razvijanju in krepitvi pripravljenosti, izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč.

Gorenjcem so podelili 43 znakov Civilne zaščite (28 bronastih, 6 srebrnih in 9 zlatih), tri plakete in kipec CZ, slednjega so posmrtno namenili dolgoletnemu poveljniku CZ Miranu Bogataju. Pred tem so nagrajence nagovorili poveljnik Civilne zaščite za Gorenjsko Jernej Hudohmet, župan občine Škofja Loka Miha Ješe in državni sekretar na ministrstvu za obrambo Peter Stavanja. Vsi so poudarili pomen civilne zaščite in njenih pripadnikov pri reševanju človeških življenj in premoženja. V sistemu CZ dela šest tisoč ljudi, od tega 5300 prostovoljnih gasilcev, je povedal slavnostni govornik Peter Stavanja. Le na Gorenjskem je 125 operativnih gasilskih enot, tudi dve poklicni. Posebnost Gorenjske pa je zaradi njenega gorskega sveta večja izpostavljenost nesrečam v gorah in s tem gorsko reševanje. Za to skrbi deset gorsko reševalnih služb, ta društva so lani sodelovala v 196 akcijah, 130 je bilo tudi akcij helikopterskega reševanja. Prostovoljcev, ki delujejo v sistemu CZ, pa je še veliko vrst in vsi si za svoje delovanje zaslužijo spoštovanje. Nekaterim so ga izkazali s podeljenimi priznanji.

Gradbišče za dom starostnikov pripravljeno

Jasna Paladin

Delavci CGP Novo mesto so v teh dneh že začeli pripravljati gradbišče, na katerem bo do pomladi prihodnjega leta zrasel dom za 150 starejših občanov. / Foto: Gorazd Kavčič

Cerklje – Delavci CGP Novo mesto so v začetku tedna na zemljišču med vasema Šmartno in Poženik začeli s pripravo gradbišča za gradnjo doma starostnikov, ki je po večletnih pripravah in zapletih zdaj tik pred uresničitvijo. Postavili so že transformatorsko postajo, v teh dneh pa bodo na gradbišče priklopili še vse potrebne komunalne vode, ki so potrebni za začetek gradnje. Pogodba jih zavezuje, da z gradnjo zaključijo v letu dni. »Res je, dom naj bi odprli spomladi prihodnje leto. Veliko denarja imamo privarčevanega, nekaj se bo treba tudi zadolžiti. CGP Novo mesto bomo po pogodbi plačali 6,5 milijona evrov, skupaj z opremo in zunanjo ureditvijo pa je projekt vreden še dva milijona več. Uspelo pa nam je obdržati koncesijo za institucionalno varstvo za dom, kjer bo prostora za 150 starejših,« nam je največjo naložbo v zgodovini občine tik pred začetkom gradnje predstavil župan Franc Čebulj. Več o načrtovanem poteku gradnje in vsebini težko pričakovanega projekta bodo na občini predstavili v prihodnjih dneh.

Razpis za občinski cesti

V Obrtno-poslovni coni Šenčur bodo zgradili novo komunalno infrastrukturo.

Simon Šubic

Šenčur – Občina Šenčur namerava letos izvesti rekonstrukcijo občinske ceste v Obrtno-poslovni coni Šenčur in obnoviti del ceste Šenčur-Voklo, ki sta tudi edina večja letošnja projekta na občinskih cestah. Javni razpis za izbiro izvajalca so objavili v prejšnjem tednu, prijave pa zbirajo do 18. aprila.

V poslovni coni bodo na še nepozidanem območju (južno od Petrolovega bencinskega servisa) zgradili novo cesto s pločnikom in kolesarsko stezo ter ostalo komunalno infrastrukturo (javna razsvetljava, meteorna in fekalna kanalizacija, vodovod, plinovod in telekomunikacije). »Nova komunalna infrastruktura je predpogoj za začetek gradnje novih objektov na območju cone, ki je v prostorskih dokumentih že predvideno za pozidavo,« je razložil **Aleš Puhar**, vodja oddelka za prostorsko in komunalno dejavnost občine Šenčur. Ocenjena vrednost del znaša 470 tisoč evrov.

Na cesti Šenčur–Voklo bodo obnovili odsek od križišča na brniški cesti do vrha klanca za podvoz pod avtocesto, istočasno bodo obnovili tudi vodovod. Vrednost teh del je ocenjena na 170 tisoč evrov.

Odprli prenovljeno Pestrno

Največja enota Vrtca Antona Medveda Kamnik je prenovljena, občina pa se še naprej spopada s pomanjkanjem prostih mest za vse otroke.

Jasna Paladin

Kamnik – Prenova največje enote Vrtca Antona Medveda Kamnik na Duplici, ki jo obiskuje skoraj dvesto otrok, se je začela že lani poleti, ko so v vrtcu tudi praznovali 30-letnico obstoja.

Zaradi dotrajanosti strehe, oken in tudi notranjih prostorov je stavba potrebovala celovito prenovo. »Kar dolgo smo čakali na začetek del in boljše pogoje, a najprej smo morali poskrbeti za odprtje novih oddelkov, saj je bilo na čakalni listi veliko otrok,« je na odprtju povedala ravnateljica vrtca Renata Hojs. Vrtec je v zadnjega pol leta tako dobil novo streho in okna, prostori so bili prepleskani, obnovili so svetila in radiatorje ter prostor za shranjevanje telovadnih rekvizitov, pedagoško sobo in pisarno ravnateljice. Glavna dela so obrtniki opravili v času poletnih počitnic in okoli novega leta, tako da varstvo najmlajših kljub prenovi ni bilo okrnjeno. Obnova, ki sicer še ni povsem zaključena, saj bodo v teh pomladnih tednih obnovili še fasado in zunanje tlakovane površine, bo občino stala približno 300 tisoč evrov.

Župan je na slavnostnem odprtju prenovljene enote izrazil zadovoljstvo nad boljšimi pogoji, hkrati pa tudi skrb, saj razmere na področju predšolske vzgoje v občini še zdaleč niso najboljše. »Takoj, ko smo začeli ta mandat, je bilo jasno, da bo na področju šolstva in predšolske vzgoje največ dela. Veliko je objektov, ki so potrebni obnove. Trenutno daleč največja investicija v občini je obnova OŠ Toma Brejca, a nismo pozabili na manjše objekte, kakršen je Pestrna. Žal pa bo tudi letos preveč otrok ostalo zunaj vrtca. Zataknilo se je tudi pri gradnji sedemddelčnega zasebnega vrtca na Fužinah, saj je investitor šel v stečaj, zato se tudi niso prijavili na občinski razpis za dodelitev koncesije. Na občini bomo morali sedaj vložiti veliko napora v to, da bomo do te stavbe tako ali drugače prišli,« je povedal župan Marjan Šarec.

Prenovljeno enoto Pestrna sta odprla ravnateljica Renata Hojs in župan Marjan Šarec.

Denar tudi za bazen

Dotrajanemu plavalnemu bazenu v Železnikih se očitno obetajo boljši časi, saj je občini vendarle uspelo pridobiti evropski denar za energetsko sanacijo.

Ana Šubic

Železniki – Da je obnova plavalnega bazena v Železnikih nujna, se govori že vrsto let, stanje 40 let starega in energetsko potratnega objekta pa se kljub temu ni kaj dosti izboljšalo. Lani je v vodo padla namera občine, da do denarja za obnovo pride s prodajo počitniškega doma v Portorožu, ki ga je imela v lasti skupaj z Mercatorjem; prodajo je namreč ustavila zahteva podjetij Niko in Domel po uveljavitvi pravice do njunih lastniških deležev. Občina je nato konec leta z bazenom kandidirala na razpisu za energetsko sanacijsko stavb v lasti lokalnih skupnosti; sprva je kazalo, da neuspešno, pred dnevi pa so se v Železnikih razveselili sklepa ministrstva za infrastrukturo in prostor, da bodo evropski denar prejeli ne le za kulturni dom in sklop šolskih stavb v Železnikih, Dražgošah in Selcih, temveč tudi za bazen. Nekaj občin, ki so že imele odobrena sredstva, je namreč naknadno odstopilo od projektov, na ministrstvu pa so tako v sofinanciranje lahko vključili tudi železnikarski bazen. »Zanj pričakujemo 405 tisoč evrov. Izvedba je predvidena prihodnje leto, načrtujemo pa menjavo stavbnega pohištva, sanacijo strehe, optimizacijo toplotne postaje, vgradnjo toplotne črpalke in sistema za prezračevanje ter zunanji ovoj stavbe,« je povedal župan **Anton Luznar.**

Odobritve sredstev za energetsko sanacijo so se razveselili tudi v Javnem zavodu Ratitovec (JZR), ki upravlja z bazenom. Objekt je, pravi direktor JZR **Gregor Habjan**, energetsko izjemno potraten, saj jim proizvedena toplota uhaja skozi stekla in streho. »Z delovanjem bazena je mesečno 10 tisoč evrov stroškov, prihodek pa je odvisen od števila obiskovalcev: giblje se med 3 in 5 tisoč evri. Lani je tako denimo z obratovanjem bazena nastalo 60 tisoč evrov izgube,« pojasnjuje.

V zvezi z nadaljnjo obnovo bazena se vsak teden sestaja tudi gradbeni odbor, je še povedal Habjan. Po njegovih besedah se dogovarjajo o treh fazah obnove: v prvi bi obnovili in nadgradili bazenski kompleks, savne in garderobe, v drugi bi nad garderobo in savnami zgradili betonsko ploščo, na kateri bi v zadnji fazi nadzidali apartmaje s približno 60 ležišči. To bi, poudarja Habjan, bistveno pripomoglo k razvoju turizma v Selški dolini, saj trenutno ne morejo na enem mestu zagotoviti prenočišč za avtobus gostov. »Najprej moramo počakati na izdelavo projekta in finančno ovrednotenje vseh variant. Na osnovi tega se bomo odločili, v kakšnem obsegu se bomo lotili nadaljnje obnove bazena,« je pojasnil župan.

Tržič

Vodenje turističnega društva prevzel Peter Miklič

Turistično društvo Tržič je na nedavnem zboru članov dobilo novo vodstvo s predsednikom Petrom Mikličem na čelu. Miklič, ki je na mestu predsednice zamenjal Marjano Zupan, ugotavlja, da je turizem kot ena od potencialno najbolj perspektivnih panog v Tržiču premalo izkoriščen. Zavzemal se bo za vsebinsko in organizacijsko izboljšanje tradicionalnih prireditev, med katerimi sta najbolj znani razstava mineralov in fosilov MINFOS in Šuštarska nedelja. Skupaj z drugimi člani vodstva namerava iskati nove vire financiranja, s katerimi bo lahko društvo v bodoče dosegalo zadane cilje, k sodelovanju pa bodo skušali privabiti čim več novih aktivnih članov. Želijo si, da TD ostane eden od glavnih promotorjev turistično-kulturne dejavnosti v občini, veliko pozornosti pa bodo posvetili tudi izboljšanju sodelovanja med organizatorji dogodkov in ponudniki turističnih storitev. **A. Š.**

Železniki

Z rekonstrukcijo čistilne naprave morajo pohiteti

Največja investicija, ki jo letos načrtujejo v občini Železniki, je rekonstrukcija čistilne naprave na Studenem. Za dvomilijonsko naložbo v sklopu projekta Urejanja porečja Sore pričakujejo 1,6 milijona evrov evropskih in državnih sredstev, a če z gradnjo ne bodo začeli pravočasno, se jim sofinanciranje zna izmuzniti, je na zadnji seji občinskega sveta povedal župan **Anton Luznar.** Kot je dejal, so jih na nedavnem sestanku na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo opozorili, da občine prepočasi črpajo evropska sredstva: »Tudi za naš projekt so ocenili, da je na kritični točki. Sprva so zahtevali, da moramo do junija začeti z deli, sicer bodo naš projekt umaknili v finančno perspektivo 2014–2020. Vemo pa, da se postopki izbire izvajalcev zaradi pritožb neizbranih ponudnikov znajo zavleči, zato smo se uspeli dogovoriti, da moramo do decembra imeti izbranega izvajalca in začeti graditi.« **A. Š.**

Kamnik

Občina bo sofinancirala obnove v treh župnijah

Občina Kamnik je objavila razpis za sofinanciranje sakralnih objektov, na katerega so prispele tri vloge, v ta namen pa je zagotovljenih štirinajst tisoč evrov. Župniji Stranje bomo tako sofinancirali obnovo zvonika župnijske cerkve sv. Benedikta v višini 3.500 evrov, župnija Šmarca-Duplica bo prav toliko denarja prejela za obnovo elektrifikacije zvonov in vzporednih posegov na župnijski cerkvi sv. Mavricija v Šmarci, župniji Gozd pa občina namenja sedem tisoč evrov za obnovo cerkvenih orgel. Zaključen je tudi razpis za sofinanciranje kulturnih programov in projektov v občini Kamnik, kamor je prispelo 54 vlog. Komisija, ki je vloge pregledala in ovrednotila, bo med upravičene prosilce razdelila 87.550 evrov. **J. P.**

Železniki

Oskrba z vodo še enkrat dražja

Železnikarski občinski svetniki so na zadnji seji sprejeli nove, občutno višje cene oskrbe z vodo. Kot je pojasnil župan Anton Luznar, so se cene nazadnje spremenile leta 2005 in so bile občutno prenizke za pokrivanje stroškov, zato so morali razliko kriti iz proračuna. Podražitev bodo občani krepko občutili; povprečno štiričlansko gospodinjstvo z mesečno porabo 17 kubičnih metrov vode bo po novem za oskrbo s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda plačevalo 25,7 evra na mesec, medtem ko je doslej ta strošek znašal 11,9 evra. Največje povišanje je na področju odpadne vode, kjer so v preteklosti zaračunavali samo kanalščino, je še pojasnil župan. **A. Š.**

Kamnik

Okrogla miza o vzgoji in izobraževanju

Člani Mreže za neposredno demokracijo, ki pripravljajo serijo okroglih miz o alternativah za boljšo prihodnost Slovenije, bodo danes ob 19. uri v Domu kulture Kamnik organizirali okroglo mizo z naslovom Vzgoja in izobraževanje – temelj ali breme?. Na okrogli mizi se bodo pogovarjali o težavah šolskega sistema, prihodnosti izobraževanja, poklicu učitelja in šolstvu kot tržni dobrini. V pogovoru, ki ga bo vodil Igor Lipovšek iz Zavoda RS za šolstvo, bodo sodelovali profesorica kamniške gimnazije Marta Zabret, profesor na OŠ Domžale Bela Szomi Kralj, docent na Fakulteti za strojništvo dr. Boris Jerman in informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar. **J. P.**

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11.ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki je izredno ugodna.

Janez Rozman, s. p.- Rozman bus, .www.rozmanbus.si, tel: 04/5315 249 **BANOVCI** 15. 4., 8.-12. 4., 19.–22. 5.; **GOLI OTOK** 4. 5., 27. 5.; **MADŽARSKE TOPLICE** 29. 4. - 2. 5., **MADŽARSKE TOPLICE - AKCIJA** 7.–11. 4.; **BANJA VRUČICA** 14.–17. 4.,12.-15. 5.; **MEDŽUGORJE** 4. - 6. 5.; **OMIŠ** 1.–3. 6.; **ČRNA GORA** 29. 4.–2. 5.; **DUGI OTOK** 25.–28. 6., 28. 6.–5. 7., 26. 7.–2. 8., 16.–19. 8., 19. 8.–26. 8., 26. 8. - 2. 9.; **ROGOZNICA** 7.–14. 9.; **PELJEŠAC** 21.–28. 9.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat.

PRIREDITVE

V Domačo vas na Predvelikonočni petek

Kranj – V petek, 22. marca, od 16. do 18. ure bo v pokriti tržnici Domača vas na Ulici Mirka Vadnova 9, Kranj prireditev Predvelikonočni petek, kjer si boste lahko ogledali izdelavo butaric, pletenje košaric, izdelali si boste lahko filcan pirh ter si ogledali stare običaje skozi igro in ples s Folklorno skupino Ajda.

Ob svetovnem dnevu poezije

Cerklje – OŠ Davorina Jenka Cerklje in Unesco klub Cerklje ob letošnjem svetovnem dnevu poezije vabita na krstno izvedbo scenske glasbe K slovenski legendi, ki bo jutri, v soboto, 16. marca, ob 19. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah.

Sejem GAST v Celovcu

Celovec – Od 17. do 20. marca bo na sejmišču v Celovcu sejem GAST. Z več kot 480 sodelujočimi razstavljavci spada GAST Celovec med največje strokovne sejme za gostinstvo in hotelirstvo v Avstriji in prostoru Alpe-Jadran. Sejem ima tudi bogat spremljevalni strokovni in zabavni program.

Za otroke sveta v kranjski Mitnici

Kranj – Društvo za otroke sveta v nedeljo, 17. marca. v kranjskem lokalu Mitnica organizira dogodek, kjer se bodo preko skypa povezali s Tanzanijo (sirotišnica v Kibowi) in Gambijo. Slovenski botri bodo tako imeli priložnost videti svoje varovance. Utrip Afrike bosta podala orientalska plesalka Djamila in Issiaku Sanou s svojo skupino.

IZLETI

Na pohod po stopinjah Valentina Staniča

Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi v soboto, 23. marca, na pohod po stopinjah Valentina Staniča (Solkan–Sabotin–Vrhovlje–Korada–Kanalski Kolovrat–Kanal). Skupne hoje celotne poti je 8 ur. Možni sta tudi dve krajši varianti po 4 ure hoje. Informacije in prijave zbira do četrtka, 21. marca, Franci Erzin, tel. 041/875 812.

Na Gradiško Turo in Abram

Preddvor – Planinska sekcija Preddvor vabi na planinski izlet na Gradiško Turo in Abram jutri, v soboto, 16. marca. Informacije in prijave sprejemajo na tel. številko 041/835 112 (Borut) oz. po elektronski pošti: preddvorski.planinci@gmail.com še danes, v petek, 15. marca. Izlet je primeren tako za pohodnike kot tudi za izkušene planince.

Planinski izlet na jadranske otoke

Kranj – PD Iskra Kranj vabi, da se jim pridružite na letošnjem velikonočnem planinskem izletu na jadranske otoke (Murter, Kornati). Rok prijav je četrtek, 21. marca, prijavite pa se lahko v društveni pisarni in na elektronskih naslovih: janko brovc@t-2.net - Janko Brovč in bbbizjan@gmail.com - Barbara Bizjan.

Na severno Slovaško z Visokimi in Nizkimi Tatrami

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi svoje člane in ostale planince na osrednji društveni planinski izlet na severno Slovaško z Visokimi in Nizkimi Tatrami. Izlet je namenjen vsem planincem in je prilagojen je tudi kondicijsko nekoliko manj pripravljenim (skupina izletnikov bo kot običajno razdeljena na dve skupini glede na zahtevnost in dolžino tur). Odhod bo 3. avgusta. Prijave sprejemajo do 20. junija v društveni pisarni ali z nakazilom na TR društva.

Na Veliki vrh

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 21. marca, na pohodniški izlet Veliki vrh Kozjansko. Odhod posebnega avtobusa bo ob 7. uri izpred Globusa, hoje bo za tri ure.

Staničev pohod

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v soboto, 23. marca, na Staničev pohod (Solkan–Sabotin–Korada–Kanal). Odhod posebnega avtobusa izpred Creine bo ob 6. uri, hoje bo do pet ur.

Letovanja v Izoli

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na letovanja v Hotel ZDUS Delfin v Izoli. Letovanji bosta od 13. do 20. junija in od 20. do 27. junija. Podrobnejše informacije dobite v pisarni društva.

PREDAVANJA

Proučevanje Sv. pisma

Kranj – Društvo prijateljev Svetega pisma vabi jutri, v soboto, 16. marca, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo, Jezerska cesta 41, Kranj, na proučevanje Sv. pisma z okvirno temo: So čudeži vzrok ali posledica vere? Pogovor bo povezoval Stjepan Jurčić.

Postni verski večeri v Cerkljah

Cerklje – V župnijski dvorani v Cerkljah bo v okviru postnih verskih večerov jutri, v soboto, 16. marca, ob 19. uri predavanje prof. dr. Janeza Juhanta z naslovom Vera in strah.

Na predavanje o gojenju gob doma

Kranj – V torek, 19. marca, vas pokrita tržnica Domača vas na Ulici Mirka Vadnova 9, Kranj vabi ob 17. uri, da se udeležite predavanja o gojenju gob doma. Predavanje je brezplačno, prijave zbirajo do zasedenosti mest po tel. 040/376 440, Tina.

Kako preprečiti napetosti v medosebnih odnosih

Kranj – V skrbi za duševno zdravje Združenje Humana vabi na strokovno predavanje in posvetovanje Kako preprečiti napetosti v medosebnih odnosih, ki bo v torek, 19. marca, ob 16. uri v večnamenski dvorani Mestne knjižnice Kranj. Izvajalka izobraževanja je Katarina Lavš Mejač, prof. psih., ped. Predavanje je namenjeno širši javnosti in je brezplačno.

Na tekaških smučeh čez Finsko

Kranj – Danes, v petek, 15. marca, se bo ob 19. uri v Mestni knjižnici Kranj začelo potopisno predavanje Mance Čujež z naslovom Na tekaških smučeh čez Finsko.

OBVESTILA

Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov

Žiri – Občina Žiri in Razvojna agencija Sora vabita jutri, v soboto, 16. marca, na Tržnico kmetijskih pridelkov in izdelkov, ki bo potekala v Žireh pred Zadružnim domom od 8. do 12. ure.

Cepljenje proti KME

Cerklje – V prostorih Osnovne šole Davorina Jenka v Cerkljah bo jutri, 16. marca, od 8. do 12. ure potekalo cepljenje za otroke in odrasle proti klopnemu meningoencefalitisu. Cepilo bo zdravstveno osebje Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj.

Občni zbori

Jesenice – Medobčinsko društvo invalidov Jesenice obvešča člane, da bo letni zbor članov društva v sredo, 27. marca, z začetkom ob 10. uri v dvorani kulturnega društva Biser, Ledarska 4, Jesenice (upravna stavba Zavoda za šport Podmežakla). Prosimo, da udeležbo na zboru prijavite poverjenikom ali na telefon št.: 04/5832 873, 040/767 886 do 25. marca.

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi na občni zbor, ki bo v petek, 22. marca, ob 16. uri v dvorani gasilskega doma v Dupljah. Društvo praznuje letos 60 let delovanja.

Šenčur – AMD ŠENČUR vabi članice in člane, njihove partnerje, simpatizerje ter prijatelje društva na občni zbor, ki bo jutri, v soboto, 16. marca, ob 19. uri v Domu krajanov Šenčur, Kranjska c. 2.

Gornjesavski muzej Jesenice ob Jožefovem sejmu

Jesenice – Gornjesavski muzej Jesenice obvešča, da bodo njihovi prostori v času Jožefovega sejma od sobote, 16., do srede, 20. marca, odprti med 10. in 16. uro. Vstop je brezplačen.

RAZSTAVE

Razstava akvarelov v planinskem muzeju

Mojstrana – Slovenski planinski muzej vabi danes, v petek, 15. marca, ob 19. uri na odprtje razstave akvarelov Vlada Ravnika z naslovom Gorsko cvetje. Avtorja bo predstavila Nada Praprotnik.

Jalovec

Tržič – Zavod Hiša narave Tržič organizira v galeriji Ferda Mayerja (Paviljon NOB) gostovanje naravoslovne razstave z naslovom Jalovec avtorja Jožeta Miheliča. Razstava bo z izjemno fotografijo prikazala svet Južnih apneniških Alp. Odprtje razstave bo v torek, 19. marca, ob 18. uri, na ogled pa bo do 7. aprila od ponedeljka do petka od 9. do 11. ure, med velikonočnimi prazniki bo zaprto.

PREDSTAVE

Krojač za dame v Lescah

Lesce – Kulturno društvo Bohinjska Bela, Gledališče Belansko bo danes, v petek, 15. marca, ob 19. uri v OŠ F. S. Finžgarja v Lescah uprizorilo komedijo Krojač za dame.

Ana MigrEna na Bohinjski Beli

Bohinjska Bela – V Kulturnem domu na Bohinjski Beli bo v nedeljo, 17. marca, ob 19. uri predstava Ana MigrEna avtorja Andreja Rozmana – Roze v izvedbi KUD »Janez Jalen« Notranje Gorice.

Koncert scenske glasbe na Aškerčev motiv

Cerklje na Gorenjskem – OŠ Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem in Unesco klub Cerklje vabita jutri, v soboto, 16. marca, ob 19. uri v Kulturni hram Ignacija Borštnika na krstno izvedbo scenske glasbe k Aškerčevi Slovenski legendi. Gost prireditve bo priznani Pihalni orkester Laško pod vodstvom dirigenta Gašperja Salobirja.

Jeklene magnolije v Predosljah

Predoslje – KUD Predoslje vabi na ponovitev predstave Jeklene magnolije, in sicer jutri, v soboto, 16. marca, ob 19.30 v Kulturni dom Predoslje.

Komedija Gosposka kmetija na Kokrici

Kokrica – Člani Dramske skupine Pod Stražo KD Cerklje bodo jutri, v soboto, 16. marca, ob 19.30 v dvorani Kulturnega doma na Kokrici uprizorili komedijo Štefana Jerka v treh dejanjih Gosposka kmetija.

Vsega je kriva država

Visoko – KUD Visoko vabi na ogled gledališke predstave Jeana Jacquesa Bricaireja za abonma in izven, komedije izvedbi Kulturnega društva Domovina Os Vsega je kriva država. Predstavo si lahko ogledate jutri, v soboto, 16. marca, ob 19.30 v Domu krajanov Visoko.

Škratovanje

Breznica – Gledališče Julke Dolžan Breznica vabi na otroško matinejo Škratovanje, ki bo v Kulturnem domu na Breznici v nedeljo, 17. marca, ob 17. uri.

Pošastozavri in jabolko spora

Bled – Pošastozavri in jabolko spora je naslov lutkovne predstave za otroke, ki jo bo v Knjižnici Blaža Kumerdeja danes, v petek, 15. marca, uprizorilo Gledališče Bičikleta iz Ljubljane.

Bolje tič v roki kot tat na strehi

Reteče – Teater Afngunc vabi na ogled komedije avtorja Matjaža Zupančiča Bolje tič v roki kot tat na strehi. Komedijo bodo reteški gledališčniki premierno uprizorili v nedeljo, 17. marca, ob 18. uri v Kulturnem domu v Retečah.

Krčmarica

Zasip, Lancovo – Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno vabi danes, v petek, 15. marca. ob 19. uri v Dom krajanov Zasip na ogled komedije z naslovom Krčmarica. Komedija bo jutri, v soboto, 16. marca, ob 19. uri na sporedu v Kulturnem domu na Lancovem.

Na kolesarskem zemljevidu še pomembnejši

Na kongresu Evropske kolesarske zveze je Škofjeločan Tomaž Poljanec, ki zadnja leta sicer živi v Šenčurju, kot prvi Slovenec postal eden od šestih članov predsedstva, kar je veliko priznanje zanj, pa tudi za naše kolesarstvo.

Vilma Stanovnik

Šenčur – Nova kolesarska sezona se je te dni začela za tekmovalce, prav tako pa je prejšnji teden v Parizu potekal redni letni kongres Evropske kolesarske zveze. Novi predsednik je postal Francoz David Lappartient, 40-letni Škofjeločan **Tomaž Poljanec** pa je bil izvoljen v šestčlansko predsedstvo zveze. Z njim sva se pogovarjala po vrnitvi domov.

Tomaž Poljanec je prvi Slovenec, ki so ga izbrali v predsedstvo Evropske kolesarske zveze. / Foto: osebni arhiv

V kolesarstvu vas srečujemo že vrsto let, kako pa ste se sploh znašli v tem športu?

»Od malega sem imel rad šport in v Škofji Loki je bilo zanj res dosti možnosti. Tako sem smučal, igral rokomet, košarko potem pa sem v šoli izvedel, da vpisujejo v Kolesarski klub Janez Peternelj. Šel sem na prvi trening, kjer nas je bilo kar veliko mladih fantov. Še sedaj se spomnim, da sta na prvi trening prišla Franci Plestenjak in Marko Polanc. Nikoli ne bom pozabil, kako sem ju občudoval in kako imenitni kolesi sta imela. Tako smo začeli trenirati, enkrat na teden pa smo se dobivali na dirkališču Save v Stražišču. Najboljše so nato konec leta povabili v klub. Tako sem tudi jaz prišel v Savo in od takrat naprej sem ves čas povezan s kolesarstvom.«

Čeprav ste imeli kot mlad kolesar tudi nekaj lepih rezultatov, saj ste bili kot starejši mladinec zmagovalec dirke po ulicah Kranja, pa ste kmalu spoznali organizacijo prireditev, dirk?

»Ja, že v Škofji Loki sem skupaj s klubom Janez Peternelj in Savo organiziral dirko po ulicah Škofje Loke. Takrat sem bil star dobrih dvajset let in že takoj sem ugotovil, da mi delo pri organizaciji dirk res ustreza. Nato me je v Savo povabil Miran Kavaš in nekaj časa sem bil trener dečkov. Kasneje sem prevzel delo prejšnjega tajnika v klubu Jožeta Gašperšiča, vmes pa sem bil ves čas vpleten v različne dirke, ki jih je organiziral savski klub. Veliko sem se naučil od Franca Hvastja, zadnja leta pa sem se vključil tudi v delo Kolesarske zveze Slovenije, zadnji mandat sem član predsedstva KZS in istočasno predsednik odbora za mednarodno sodelovanje.«

Prejšnji teden ste postal tudi član predsedstva Evropske kolesarske zveze, kar pa je v močni konkurenci in hierarhiji pomembnih kolesarskih držav veliko priznanje tako vam kot našem kolesarstvu. Kako vam je uspelo?

»Moje sodelovanje v Mednarodni kolesarski zvezi se je začelo ob svetovnem prvenstvu v Vareseju v Italiji, ko je bil tam istočasno tudi kongres Mednarodne kolesarske zveze. Iz naše zveze so me prosili, če bi sodeloval na kongresu. Tam nisem nikogar poznal, od vseh sem bil precej mlajši, vendar pa je kongres name naredil velik vtis. UCI je pač ena močnejših športnih zvez na svetu, trenutno je včlanjenih 178 držav. Tako smo se po kongresu na naši kolesarski zvezi dogovorili, da kandidiram za člana naše zveze in da začnem sodelovati v mednarodni zvezi. Pred štirimi leti sem šel prvič na kongres Evropske kolesarske zveze v Varšavo, začel sem spoznavati različne ljudi. Tako kot povsod je tudi v kolesarstvu pomembno, da dobiš prijatelje in sodelavce. Ko sem letos kandidiral za člana predsedstva, sem imel že kar nekaj dobrih znancev, pridobil sem si zaupanje, eden mojih prijateljev je postal tudi bivši generalni sekretar Evropske kolesarske zveze Roland Hofer iz Švice. On je v kolesarstvu že skoraj petdeset let, organizira številne dirke in bo aprila prišel tudi na našo dirko v Šenčur. Prav tako zelo dobro sodelujeva z novim generalnim sekretarjem UEC, Italijanom Enricom Della Casa.«

Kaj bo slovensko kolesarstvo pridobilo z vašo funkcijo?

»Dejstvo, da sem dobil mesto v predsedstvu Evropske kolesarske zveze, je velika čast za naše kolesarstvo. Zavedam se, da če ne bi naši klubi in naši kolesarji v zadnjih letih doživljali tako velikega vzpona, tudi jaz v tej zvezi najbrž ne bi bil. Slovensko kolesarstvo je postalo prepoznavno, Slovenijo velikokrat omenjajo kot majhno državo z velikim številom dobrih kolesarjev. Morda naše kolesarstvo z mojo funkcijo na prvi pogled ne bo imelo veliko, vendar pa smo bili doslej velikokrat odrezani od različnih informacij, za dogovore smo izvedeli, ko so bili že sklenjeni. Sedaj bomo imeli priložnost, da bomo vplivali na odločitve, vedeli bomo, kaj se pripravlja. Aprila imamo prvi sestanek v Parizu, nato se začenjajo različni kongresi evropske in svetovne zveze.«

Kljub temu da niste več v kolesarskem klubu Sava, vam torej izzivov v kolesarstvu ne manjka?

»Seveda ne. Prvi izziv je priprava kolesarske dirke v Šenčurju, kjer sem direktor dirke. Čeprav so me za sodelovanje sprva nagovorili domači kolesarski zanesenjaki, pa sedaj pri tem uživam, saj smo res dobra ekipa, ki ji ni ničesar težko narediti. Dirka bo letos 7. aprila na sporedu že petnajstič, prvič bo res mednarodna, vpisana v svetovni koledar, šteje pa tudi za avstrijski pokal. Pričakujemo okoli 150 kolesarjev, krog je dolg 26 kilometrov, dirka pa bo potekala praktično po vseh krajih po občini. Po šenčurski dirki imam že povabila za tujino, zanimivo je sodelovanje pri organizaciji na dirki po Kitajski, kjer kolesarstvo postaja zelo popularno.«

Kranj

Vaterpolisti Triglava vendarle do druge zmage

Vaterpolisti Triglava so v domačem bazenu v sredo vendarle premagali zadnjeuvrščeno ekipo Triglav jadranske lige, moštvo Šibenika. / Foto: Tina Dokl

V Triglav jadranski vaterpolski ligi so bile v sredo odigrane tekme 19. kroga. V kranjskem olimpijskem bazenu je Triglav gostil Šibenik, ki je do te tekme tako kot Triglav osvojil štiri točke. Kranjčani so srečanje začeli zelo dobo in že po petih minutah igre vodili s 4 : 0. V drugi četrtini so nato domačini naredili veliko napak, kar so gostje iz Šibenika izkoristili in začeli loviti zaostanek. V nadaljevanju so domačini vendarle dodali plin in povedli s petimi zadetki prednosti, a so nato v zadnjem delu tekme dovolili, da so gostje kar trikrat zadeli, oni pa niti enkrat. Tako je bil končen rezultat tekme 11 : 9. V 21. krogu bodo Kranjčani jutri gostovali v Splitu pri Jadranu, nato pa bodo v ponedeljek vnaprej odigrali še zadnji 22. krog v Dubrovniku z domačim Jug CO. **J. M.**

Kranj

Po dveh porazih kranjski hokejisti jutri doma

Konec prejšnjega tedna se je v Internacionalni hokejski ligi začelo tekmovanje v končnici. Hokejisti Prosports.si Triglava, ki so se po rednem delu uvrstili na tretje mesto, so najprej dvakrat gostovali v Zalogu. Prvo tekmo je ekipa Playboy Slavije zmagala s 3 : 0, drugo pa 1 : 0. Tretje srečanje bo jutri v v ledni dvorani Zlato polje, tekma se bo začela ob 19.15. V primeru zmage domačega Triglava bo, prav tako v Kranju, v nedeljo ob 18. uri odigrana še četrta tekma polfinala. Kot sporočajo iz tabora Kranjčanov, tako na sobotni, kot na (predvideni) nedeljski tekmi vsakega obiskovalca tekme čaka brezplačen pasulj. V avstrijskem polfinalnem obračunu je rezultat v zmagah izenačen na 1 : 1. V prvem srečanju je Zell am See s 6 : 2 premagal Bregenzwald, v drugem pa je slavil Bregenzwald, ki je zmagal z 1 : 4. **J. M.**

Kranj

Pomlad prihaja tudi za drugoligaše

V prvi nogometni ligi bodo ekipe odigrale 24. krog. Domžalčani bodo jutri gostovali pri Mariboru, ekipa Triglava pa v nedeljo pri Rudarju. Ta konec tedna pa spomladanski del tekmovanja začenjajo tudi ekipe v 2. SNL. V nedeljo ob 15. uri v Šenčurju domače moštvo Garmin Šenčur gosti Šmartno 1928, v Dobu pa se bo istočasno ekipa Roltek Doba pomerila z moštvom Dravinje Kostroj. Ekipa Kalcer Radomlje že jutri gostuje pri Šampionu. **V. S.**

Najboljša plavalka Klinarjeva in hokejist Bizalj

Janko Rabič

Jesenice – Športna zveza Jesenice je v sodelovanju z Jeseniškimi novicami in Radiom Triglav sedmič izbirala naj športnice in športnike v občini Jesenice v letu 2012. Letošnja novost je bila, da so izbirali domače športnike in ne tudi tistih, ki sicer dosegajo izjemne uspehe v drugih klubih po svetu.

Pri športnicah so največ glasov namenili **Anji Klinar,** najboljši slovenski plavalki na lanskih olimpijskih igrah v Londonu, pri športnikih pa **Petru Bizalju,** mlademu uspešnemu in perspektivnemu hokejistu. Naj ekipa je postala ekipa HD Mladi Jesenice.

Na športno zabavni prireditvi v dvorani gledališča Toneta Čufarja na Jesenicah so najprej podelili priznanja Olimpijskega komiteja Slovenije gorenjskim športnikom za uspehe na največjih svetovnih in evropskih tekmovanjih. Prejeli so jih: padalca **Domen Vodušek** in **Borut Erjavec**, lokostrelec **Klemen Štrajhar,** smučarska tekačica **Alenka Čebašek**, košarkar **Miha Zupan**, jadralni zmajar **Franc Peternel** in plavalka **Anja Čarman.**

Športna zveza Jesenice je poleg priznanj za naj športnike Občine Jesenice podelila plakete in priznanja zaslužnim tekmovalcem, športnim delavcem in sodelavcem. Plaketo za življenjsko delo je prejel trener gimnastike pri TVD Partizan Jesenice **Leon Mesarič.** Zlate plakete so prejeli: **Milana Krmelj, Ivan Bucek, Franci Benedičič, Alojz Katnik** in **Dušan Dragojević.**

Bombo razneslo sredi noči

Simon Šubic

Vodice – Prebivalce novega naselja Pustnice za bencinskim servisom Agip v Vodicah je v sredo okoli 1.30 zbudila glasna eksplozija. Na ograjenem dvorišču ene od stanovanjskih hiš je namreč razneslo eksplozivno telo, ki je poškodovalo objekt. Kdo je bombo odvrgel, policija še odkriva. »Kriminalistična preiskava še intenzivno poteka, vendar doslej še niso znani motiv niti storilci kaznivega dejanja. Kriminalisti izvajajo tudi vsa potrebna kriminalistično tehnična opravila,« je včeraj pojasnila **Maja Ciperle Adlešič**, predstavnica za odnose z javnostmi na Policijski upravi Ljubljana. Po naših podatkih je bomba eksplodirala na dvorišču podjetnika Jake Kneza, čigar gradbeno podjetje je zgradilo naselje nadstandardnih hiš v Vodicah, okoli katerega se je šušljalo o vrsti nepravilnosti in opeharjenih kupcev.

Neznani storilec je bombo sredi noči odvrgel na ograjeno dvorišče stanovanjske hiše podjetnika Jake Kneza. / Foto: T. K.

Kranj

Praznili delavnici

Kranjski policisti so ta teden obravnavali dva vloma v delavnici na Savski cesti v Kranju. Iz prve delavnice so neznani storilci odnesli aparat za čiščenje, kompresor, sesalec in več kosov ročnega orodja, s tem pa lastnika oškodovali za dva tisoč evrov. Iz druge delavnice je izginilo več kosov oblačil in ročnega orodja. Lastnik je škodo ocenil na šest tisoč evrov. **S. Š.**

Radovljica

Izmaknili kup žice

Radovljiški policisti preiskujejo vlom v podjetje iz okolice Radovljice, ki izdeluje kovinske elemente. Vlomilci so odtujili večjo količino žice, s čimer so podjetju povzročili za petnajst tisoč evrov gmotne škode. **S. Š.**

Rikanovića zmotila poročila

Na sojenju osmerici, obdolženih trgovanja z drogo, so predstavili prve dokaze. Obtoženi Milan Rikanović je poročila tajnega policijskega delavca ocenil za neverodostojna in lažna.

Simon Šubic

Kranj – Na kranjskem okrožnem sodišču so v sredo z branjem listinskih dokazov nadaljevali sojenje v mamilarskem delu zadeve Očistimo Slovenijo. Storitve večjega števila kaznivih dejanj neupravičenega prometa s prepovedanimi drogami so obtoženi 28-letni **Senad Pavleković** iz Šentvida pri Stični, 31-letni **Darko Palević**, 31-letni **Bojan Rodić**, 30-letni **Milan Rikanović**, 47-letni **Rade Bubanja** (vsi iz Kranja), 32-letni **Zoran Matović** iz Tržiča, 29-letni **Darko Radonjić** iz Kopra in 27-letni Ljubljančan **Jasmin Džafić**, ki za razliko od trinajst soobtoženih v isti zadevi na predobravnavnih narokih niso priznali krivde.

Tridesetletni Milan Rikanović se je obregnil ob poročila tajnega policijskega delavca, ker da so neverodostojna in lažna. / Foto: Tina Dokl

Pavleković je obtožen tudi nelegalne prodaje dvanajstih pištol, skupaj s Palevićem, Rodićem, Rikanovićem, Matovićem (vsi v priporu) in Bubanjo pa je za nameček obtožen še, da so se zaradi mamilarskih poslov združili tudi v dobro organizirano hudodelsko združbo, ki naj bi drogo v zahodno Evropo dobavljala po t. i. balkanski poti. Domnevno jo je vodil 33-letni Črnogorec **Miloš Ščekić**, ki je še vedno na begu, prav tako sta slovenskim organom pregona nedosegljiva tudi 36-letni Črnogorec **Željko Knežević** in 31-letni Hrvat **Josip Delija**, zato so vse tri izločili iz postopka.

Sodnica **Andrijana Ahačič** se je na zadnji obravnavi med drugim seznanila s številnimi zapisniki o hišnih preiskavah, opravljenih 11. maja lani, ko je policija izvedla končno akcijo enoletne kriminalistične preiskave, v kateri si je pomagala tudi s prikritimi ukrepi, kot so prisluškovanje telefonskim pogovorom osumljencev, njihovo tajno opazovanje in aktiviranje tajnih policijskih delavcev. Na obravnavi so se tako seznanili tudi z nekaterimi poročili o tajnem opazovanju in poročili tajnih policijskih delavcev. O nekaterih prebranih poročilih tajnega policijskega delavca o nakupu večje količine droge, ki močno obremenjujejo Rikanovića, je obtoženi dejal, da so povsem neverodostojna in lažna. Odvetnik **Samo Mirt Kavšek** pa je za nekatere prebrane prisluhe in poročila ocenil, da ni jasno, katera konkretna kazniva dejanja dokazujejo, pravica obtoženega pa je, da je o tem seznanjen, kar da je naloga tožilstva, ki je dokaze predlagalo. V nasprotnem primeru je povsem vseeno, ali se kazenski postopek sploh izvede, je dejal odvetnik. Tožilka **Nadja Gasser** je odgovorila, da nekateri prisluhi in poročila o tajnem opazovanju res ne dokazujejo konkretnih dejanj, se pa jih ne more vzeti iz konteksta pri dokazovanju načina delovanja hudodelske združbe.

Sojenje zaradi trgovine z drogo bo vse do konca aprila potekalo vsako sredo, petki pa so na kranjskem sodišču rezervirani za sojenje Pavleković, Paleviću, Bubanji in **Veliborju Popoviću** zaradi organizacije prevoza orožja iz Slovenije v Francijo v novembru 2011.

V Lescah ropal domačin

Radovljiški kriminalisti so prepričani, da je tri rope, ki so se februarja in marca zgodili v Lescah, izvršil 32-letni domačin. Pristal je v priporu.

Simon Šubic

Radovljica – Radovljiški kriminalisti so kazensko ovadili 32-letnega moškega iz Lesc, ki naj bi februarja in marca izvedel tri oborožene rope v Lescah, so včeraj sporočili s Policijske uprave Kranj. Pri njem so opravili hišno preiskavo, ga zaslišali in privedli k preiskovalni sodnici, ki je za domnevnega roparja odredila tridesetdnevni pripor. Za kaznivo dejanje ropa je predpisan zapor od enega do desetih let.

Kriminalisti utemeljeno sumijo Leščana, da je 1. februarja oropal prodajalno na Alpski cesti v Lescah in si prilastil za okoli 580 evrov gotovine in farmacevtskih izdelkov. Pri ropu je uporabil pištolo. Vnovič naj bi bil na delu 25. februarja, njegova tarča pa pekarna Magušar. Vanjo je vkorakal z injekcijo in prodajalki razložil, da je napolnjena s kislino. Pograbil je registrsko blagajno z denarjem ter tako povzročil za približno 1100 evrov gmotne škode. Zadnji rop se je zgodil v slaščičarni Ježek v Lescah. Ropar je vanjo vstopil s sekiro, njegov izplen pa je bilo petsto evrov dnevnega izkupička.

Storilec je po ropih vedno poniknil v neznano, k sreči pa ni nikogar poškodoval. Njegove žrtve so sicer podajale različne opise storilca, predvsem njegovo višino so različno ocenjevale – od 180 do 190 centimetrov, kar pa niti ni nenavadno, saj je šef gorenjskih kriminalistov **Boštjan Lindav** že pred časom za *Gorenjski glas* razložil, da na žrtvino dojemanje storilca vpliva veliko subjektivnih vzrokov.

Radovljica

Osemnajst nepripetih

Po Sloveniji poteka preventivna akcija Pripnite se in doživite, s katero spodbujajo uporabo varnostnega pasu. V njej sodelujejo tudi gorenjski policisti, ki so v poostrenem nadzoru prometa pozorni ne le na uporabo varnostnih pasov, ampak tudi na upoštevanje prometne signalizacije. Kljub splošnemu prepričanju, da slovenski vozniki vzorno uporabljamo varnostni pas, pa je že torkov poostren nadzor v Radovljici in na Bledu pokazal, da je kršiteljev še vedno veliko. Policisti so namreč ugotovili osemnajst kršitev zaradi neuporabe varnostnih pasov, dve zaradi uporabe mobilnega telefona med vožnjo, dva voznika pa nista imela prižganih luči. **S. Š.**

Jesenice

Nepreviden voznik

V ponedeljek popoldne so policisti obravnavali nesrečo, ki se je zgodila v železarni na Koroški Beli, v njej pa se je huje ranil 36-letni delavec. Policija poroča, da je 41-letni voznik tovornega vozila iz okolice Jesenic po železarni vozil z neprilagojeno hitrostjo, pri tem pa trčil v 36-letnega moškega, ki je prečkal prometno površino, po kateri se je pripeljal povzročitelj nesreče. Ponesrečenec ni v smrtni nevarnosti, z reševalnih vozilom pa so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico. **S. Š.**

Škofja Loka

Policiste klical brez razloga

Škofjeloški policisti so se v noči na četrtek dvakrat odzvali na telefonski klic 45-letnega Škofjeločana. Ob 23. uri jih je obvestil o kršitvi javnega reda na Partizanski cesti v Škofji Loki, vendar se je kasneje izkazalo, da je bil klic lažen. Štiri ure in pol kasneje je še enkrat poklical na policijo, češ da se dve osebi nedostojno vedeta do njega. Policisti so tudi tokrat ugotovili, da do prijavljene kršitve ni prišlo. Zaradi lažnih naznanitev prekrška so mu izrekli globi po 83,46 evra. **S. Š.**

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Po sledeh neveljskega mamuta

Včeraj, 14. marca, je minilo 75 let od odmevnega odkritja okostja mamuta v Nevljah, enega od le dveh tako dobro ohranjenih v Evropi. Mamut je že vse od leta 1938 shranjen v Prirodoslovnem muzeju Slovenije, Kamničani pa si želijo, da bi bili po tej izjemni najdbi še bolj prepoznavni.

Jasna Paladin

Pred natanko 75 leti so v Nevljah pri Kamniku potekala regulacijska dela, saj so strugo Nevljice, ki je že nevarno spodjedala brežino pod cerkvijo, z novim kanalom nameravali preusmeriti v bolj ravni črti k sotočju s Kamniško Bistrico. Gradbena dela so bila marca že v zaključni fazi, med zadnja dela pa je sodila tudi postavitev betonskega mostu čez novi kanal.

»Gradnjo je financirala občina Kamnik in tedanji župan Nande Novak, domačin, se je dnevno oglašal na gradbišču. Tudi tistega ponedeljka je prišel. Delavci so mu potožili, da so na peti temeljev naleteli na nekakšne štore, ki jih ovirajo pri delu. Župan je zlezel v jašek in v štorih prepoznal gmoto, podobno kostem. Prekinil je delo in s kosi gmote odšel po nasvet k veterinarskemu inšpektorju Josipu Nikolaju Sadnikarju v Kamnik. Tako odkritje bi znalo povzročiti sitnosti in zavleči izgradnjo mostu. Veterinarski inšpektor je potrdil županovo domnevo. V Nevlje so se odpravili župan, veterinarski inšpektor, njegov sin Niko in slikar Stane Cuderman. Niko je zlezel v jašek in s pomočjo delavcev odkopal veliko kost tibijo, vretence, rebro in nekaj metakarpalnih kosti. Jasno je postalo, da gre za odkritje večjih razsežnosti, ki ga je treba prijaviti banski oblasti v Ljubljani,« nam je dogajanje pred natanko 75 leti opisal kamniški profesor Danijel Bezek, ki skupaj s svojim sinom Benjaminom že dve desetletji zbira gradivo, povezano z odkritjem neveljskega mamuta. Poudarja, da so bile okoliščine najdbe Kamničanom naklonjene, za razliko od krajanov Bobovka nad Kokrico, kjer take sreče niso imeli. »Tam so leta 1953 v krajevnem glinokopu tudi naleteli na skelet mamuta. Šlo je za okostje samice, ki je bila še nekaj tisoč let starejša od okostja mamuta v Nevljah. Žal pa je bager naredil nepopravljivo škodo.«

Nadaljnje raziskovalno delo in strokoven izkop v Nevljah je ban Marko Natlačen zaupal Narodnemu muzeju v Ljubljani. Preparator in zoolog sta kosti zaščitila pred razpadom na zraku in odkopavanje zastavila na skoraj 200 kvadratnih metrih, kar je omogočalo kasnejšo rekonstrukcijo dogajanja na celotnem prostoru. »Na poti do fosilnega obzorja so odkrili dvoje kurišč in ob njih kamnite odkruške, iz katerih so v kameni dobi izdelovali preprosto orodje. Prav tako so našli ostanke severnega jelena, značilnega predstavnika ledene in medledene dobe. Najbolj zahtevno delo je potekalo na fosilnem obzorju. Na prisotnost kosti je opozorila temnejša ilovica razpadle mase. Z jeklenimi iglami se je določil položaj kosti, kost so le zakoličili, niso je pa dvigali iz ilovice. To so storili kasneje, ko je bilo jasno, da ni novih skeletnih ostankov. Potem so vsako kost odgrnili na zgornji strani, jo zavili v staniol in učvrstili z juto in mavcem. Enak postopek so ponovili še na spodnji strani. Zaščitene kosti so dnevno odvažali v županovo hišo, od tam pa v laboratorij Prirodoslovnega oddelka v Ljubljano. Delo je ljudi zelo zanimalo in samo 19. marca tistega leta je v Kamnik z vlakom prišlo več kot tisoč radovednih obiskovalcev,« se pričevanj takrat prisotnih spominja Bezek.

Strokovnjaki so med izkopavanji našli več sledi, ki so nakazovale, da je bila na tem področju postojanka kamenodobnih lovcev na planem, prva te vrste pri nas, našli pa so tudi v celoti ohranjen mamutov okel, dolg kar 270 centimetrov. Izkopavanja so bila v začetku aprila 1938 zaključena zaradi pričakovanega deževja, in se nikoli kasneje niso nadaljevala.

Neveljski mamut – samec, star okoli štirideset let, visok 361 in dolg 574 centimetrov, je danes na ogled v Prirodoslovnem muzeju v Ljubljani, v Nevljah pa nanj opozarja le tabla na t. i. Mamutovem mostu. Kamničani so si sicer že ob odkritju prizadevali, da bi najdba ostala doma, del teh prizadevanj pa je pred nekaj leti želel uresničiti kamniški kipar Miha Kač, ki je izdelal kip mamuta v naravni velikosti. Vlitega v bron naj bi postavili v bližini najdišča, a denarja za ta največji kip v Sloveniji (še) ni. Umetnikovo zamisel bodo zdaj poskusili uresničiti člani na novoustanovljene Ustanove Mamut Kamnik, ki bodo skrbeli tudi za promocijo Kamnika kot »mamutovega mesta«.

Kipar Miha Kač s kipom mamuta v naravni velikosti / Foto: Jasna Paladin

Izkopavanje okostja je v Nevlje privabilo številne radovedneže. Foto: iz arhiva Danijela Bezka

Od petka do petka

Nezaposlenost med mladimi v Sloveniji narašča najhitreje v Evropski uniji. **Stran 10**

Aktualno

»Zbolijo lahko tudi možgani,« ob svetovnem tednu možganov poudarja Anita Bregar. **Stran 12**

Pogovor

Boštjan Noč: »Zanimanje za čebelarstvo je tako poraslo, da mu že težko sledimo.« **Stran 13**

Od petka do petka

Nezaposlenost med mladimi v Sloveniji skokovito narašča (slika je simbolična). / Foto: Tina Dokl (arhiv)

Foto: Gorazd Kavčič

Predvsem zaradi pozidave je Slovenija med letoma 2000 in 2010 izgubila skoraj 19 tisoč hektarov kmetijskih zemljišč.

Družba T-2 ni uspela s skoraj 130-milijonsko odškodninsko tožbo proti Telekomu Slovenije. / Foto: Gorazd Kavčič

Mladi brez (plačanega) dela

Sindikati opozarjajo, da nezaposlenost med mladimi v Sloveniji narašča najhitreje v Evropski uniji, ob tem pa številni v javnem sektorju opravljajo prostovoljna pripravništva, za katera ne dobijo nobenega plačila, niti stroškov za prehrano in prevoz jim ne povrnejo.

Simon Šubic

Brezposelnost med mladimi narašča

V vrsti neugodnih, v nebo vpijočih podatkov, ki odsevajo posledice gospodarske krize v Sloveniji, izstopa tudi podatek o stopnji brezposelnosti med mladimi, ki se je pri nas lani zviševala najhitreje v Evropski uniji. Ta je v zadnjih letih skokovito narasla. Če je bilo februarja 2008 v naši državi 18.480 brezposelnih mladih do 29. leta starosti, jih je bilo februarja letos že 29.938. Med mladimi od 25 do 29 let starosti pa sta bila februarja 2008 registrirana 10.102 brezposelna, februarja letos pa že 18.065, so ta teden izpostavili v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS). Naraščajoča brezposelnost med mladimi je sicer evropski problem; po podatkih Eurostata je v članicah EU brezposelnih 5,7 milijona mladih do 25. leta starosti. Ni čudno torej, da so članice EU prejšnji mesec sprejele politično zavezo, da bodo mlajšim od 25 let v obdobju štirih mesecev, potem ko postanejo brezposelni ali končajo formalno izobraževanje, zagotovile kakovostno zaposlitev, nadaljnje izobraževanje, vajenstvo ali pripravništvo. Kako ali sploh je ta zaveza uresničljiva, bo pokazal čas, v sindikatu Mladi plus kot eno od možnosti izpostavljajo evropsko shemo jamstev za mlade, za katero bo EU predvidoma namenila šest milijard evrov. Vprašljivo pa je, ali bo sredstva iz sklada lahko črpala tudi Slovenija, saj je shema namenjena za pomoč regijam z več kot 25-odstotno brezposelnostjo mladih, pri nas pa je bila lani v povprečju stopnja brezposelnosti 21,8-odstotna – januarja je znašala 16,7 odstotka, konec leta pa 27,1 odstotka. V ZSSS so opozorili tudi na problematiko pripravništva, ki je pri nas večinoma volontersko. Vmesni rezultati njihove spletne ankete so pokazali, da je od 345 mladih, ki so v njej doslej že sodelovali, kar 210 navedlo, da za opravljanje pripravništva niso dobili ne plačila ne povrnjenih stroškov za malico ali prevoz. Izvršni sekretar ZSSS **Goran Lukič** ocenjuje, da prostovoljna pripravništva, ki so se v zadnjem času pomnožila v javnem sektorju, »proizvajajo zgolj revščino med mladimi«. Največ sodelujočih v anketi je sicer prostovoljno pripravništvo opravljalo v sektorju vzgoje in izobraževanja, zdravstvu in državni upravi.

Slabo varovanje kmetijskih zemljišč

Računsko sodišče je opozorilo na problem, ki smo ga zadnja leta le nemo opazovali. Namreč da je Slovenija (predvsem zaradi pozidave in zaraščanja) od leta 2000 do leta 2010 izgubila 37.989 hektarov vseh kmetijskih zemljišč kmetijskih gospodarstev oziroma deset hektarov na dan, obseg kmetijskih zemljišč v uporabi pa se je zmanjšal za skoraj 19 tisoč hektarov oziroma pet hektarov na dan. Kmetijska zemljišča, zlasti tista najboljša, pa so nenadomestljiv vir, saj je po ugotovitvah stroke za vzpostavitev enega centimetra najboljše kmetijske zemlje potrebnih 500 let, je poudaril predsednik računskega sodišča **Igor Šoltes** in navedel, da je imela Slovenija leta 2007 po podatkih Eurostata 2447 kvadratnih metrov kmetijskih zemljišč v uporabi na prebivalca, povprečje EU pa je znašalo 3469 kvadratnih metrov na prebivalca. Še slabše: v Sloveniji je 866 kvadratnih metrov njiv in vrtov na prebivalca, v EU pa povprečno več kot 2000 kvadratnih metrov na prebivalca. Ni čudno torej, da je računsko sodišče v revizijskem poročilu o uspešnosti varovanja kmetijskih zemljišč kot pogoja za samooskrbo v letu 2010 ugotovilo, da so vlada, kmetijsko in okoljsko ministrstvo ter sklad kmetijskih zemljišč in gozdov svoje naloge opravili neuspešno. Med drugim je ugotovilo, da pristojni ministrstvi v letu 2010 nista imeli podatkov o najboljših in drugih kmetijskih zemljiščih, ki naj bi jih država varovala za namene samooskrbe, čeprav je bil pojem kmetijskih zemljišč jasno opredeljen v predpisih in so bila kmetijska zemljišča v občinskih prostorskih načrtih tudi razvrščena na območja najboljših in drugih kmetijskih zemljišč. Ti podatki so bili namreč dostopni le v prostorskih aktih na vsaki od 210 občin. Poleg tega nobena evidenca o kmetijskih zemljiščih, ki so jih vodili kmetijsko ministrstvo, geodetska uprava in sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ni omogočala spremljanja zmanjševanja kmetijskih zemljišč zaradi določenih razlogov, kot so pozidava, zaraščanje in podobno, je še ugotovila revizija.

Telekom »zmagovalec« sodnega spora

Ljubljansko okrožno sodišče je zavrnilo okoli 130 milijonov evrov težko odškodninsko tožbo družbe T-2 proti Telekomu Slovenije, so v teh dneh »z veseljem« sporočili iz največjega slovenskega telekomunikacijskega operaterja. T-2 je odškodninsko tožbo zoper Telekom vložil leta 2007 zaradi domnevne zlorabe prevladujočega položaja, saj naj bi Telekom, ki je v večinski državni lasti, družbo T-2 tehnično oviral pri ponujanju paketov za dostop do interneta prek tehnologije VDSL.

Ta veseli dan ali županova Micka se moži

Stane Boštjančič, SD

moj pogled

Tako bi lahko poimenovali sedanje politično življenje. Linhartovi veseloigri »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« in pa »Županova Micka« sta kljub letom aktualni še danes, saj smešita ravno tiste človeške lastnosti, ki so v današnji politiki še kako prisotne. Le da nekdanje plemiče zamenjujejo današnji politiki in malo manj politiki vseh vrst. V Linhartovih igrah je zmagala zdrava pamet in zvestoba poštenosti, česar danes v politiki ni pričakovati.

Morda bi A. T. Linhart danes svoji veseloigri zastavil nekako takole.

Bere ata župan ob zajtrku časopis in zarobanti »Laži, same laži, propaganda nasprotne stranke.« Nasprotne stranke so že tako ali tako po logiki stvari leglo lažnivosti, nedomoljubja in nepoštenosti. Vendar narod rad naseda takšni propagandi, zlasti tisti njegov del, ki voli nasprotno stranko. Ata župan se je hudoval, češ kakšna korupcija vendar. Vedno sem deloval odkrito in pošteno, sedaj pa tole. Nasprotni stranki bom dokazal, da sem resen in pošten župan ter dober družinski oče.

Po posvetu z občinskim služabništvom je padla odločitev. Ljudje se ukvarjajo z nepomembnimi obrekovanji, zato naj se njihova pozornost usmeri na županovo srčno kri. V Angliji so ljudje pozabili na župana Londona, ko se je ženil princ William. Kaj če se v Ljubljani omoži županova dika, njegova hči Micka. Prijetno dekle, polno ljubezni do naroda in tudi do žrebcev iz drugih strank, saj je bila večkrat na različnih praporih, vendar le zaradi domoljubja. Le krilo narodne noše je prekratko, kar moti tiste iz klerikalnih strank. S pomočjo šivilj se bo tudi ta pomanjkljivost odpravila.

In županova Micka se tako moži, v skladu s političnim in letnim časom. Na gregorjevo se ptički ženijo, pa ne samo oni. Tudi stranke, funkcionarji se ženijo s stolčki, vodilni z denarjem, veliko ljudi pa z revščino. Županova Micka se bo seveda omožila šele po skrbni, strokovni, neodvisni izbiri zato, da bo njena ženitna pogodba pred parlamentom tudi potrjena. Ženini naj bi bili žrebci iz političnih konjušnic, v katerih hrzajo prvaki strank ter drugi, ki so za ministrski stolček pripravljeni dati svoje kopito. Tej ženitvi se nato reče visoka politika. Pa ne zaradi postave in uma žrebcev ali neveste in njenega očeta, pač pa zato, ker jih je težko sklatiti s slovenskega neba. Županova Micka seveda še ne ve, da so te konjušnice usmrajene, skupaj z atom županom. Zato seveda tudi ne ve, da bo ta ženitvena zveza kratka, ter da zaradi tega ata župan nevesti ne daje nobene dote.

Ko sva takole z A. T. Linhartom hodila po mestu in razmišljala ne o veseloigrah, ampak o žaloigrah, mi je Linhart dejal, naj se znajdem sam in odpuhtel nazaj v čas, v katerem je živel. Tako sem tavajoč po mestu ostal sam, iskal Mirana Majerja ter ga dokončno našel v domu upokojencev. Vprašal sem ga za mnenje o novi ženitvi. S solzami v očeh (kar se vsakemu partijcu SDS spodobi) mi je dejal, da je vse v riti. Ne bom razpravljal o riti, sem rekel, čeprav se rit od riti razlikuje in to po obsegu. Dejal sem mu, da obseg riti ne sme vplivati na politično življenje v Sloveniji. S tem sva zaključila razpravo o vplivu riti na politično življenje in sem odšel.

P. S: Dragi bralec, dva nauka iz te zgodbe pa le sledita:

– Alenčici bi bilo bolje, če bi odšla h kralju Matjažu in tam ostala.

– Če bi imel mariborski župan Kangler za možitev godno hčer, bi bil morda še danes župan.

Po svetu

Veliko revnih, malo bogatih

Pokojni Hugo Chavez je bil sporna osebnost, a dejstvo je, da je omogočil revnim Venezuelcem človeka dostojno življenje. Vas zanima, katere so najbogatejše in katere najrevnejše države na planetu? In kdo so milijarderji med Zemljani?

Miha Naglič

Socializem na nafto

Nedavno umrli venezuelski predsednik Hugo Chavez (1954–2013) ni bil ustrojen po vseh normah sodobne politike, zlasti ne po tistih, po katerih se ravnajo ZDA in globalni finančni kapital. Za slednje je bil zelo moteč, kvaril jim je igro. Na oblast je hotel najprej z vojaškim udarom, po prestani kazni pa je od 1998 štirikrat zapored kandidiral na demokratičnih volitvah in bil vedno znova izvoljen. Svojo politično usmeritev je imenoval »demokratični socializem«, temeljila pa je na nacionalizaciji proizvodnje nafte. Ta mu je omogočila, da je s poceni nafto zalagal svoje politične prijatelje v Latinski Ameriki in drugod po svetu. Z dohodki od prodaje je v svoji državi omogočil sistematično pomoč najbolj revnim slojem prebivalstva, boj proti boleznim, podhranjenosti, revščini in nepismenosti. Ljudje so to občutili in ga vedno znova volili. Alternativa bi bila, da bi nafto in domačo poceni delovno silo še naprej izkoriščale tuje multinacionalke, dobički pa bi odtekali v tujino. Tudi podpisani upam, da bo po njegovi smrti njegovim naslednikom uspelo ohraniti to usmeritev v korist ljudstva in v škodo tujega kapitala. Če malo pomislimo, gre v bistvu za podobno dilemo tudi pri nas: se bomo ravnali po zahtevah Bruslja in tujega kapitala ali pa po interesih ljudstva, ki je tej državi suveren?

Po smrti so se prišli Chavezu poklonit skoraj vsi voditelji Latinske Amerike, ne le Raul Castro, tudi Dilma Rousseff in Cristina Fernandez de Kirchner, predsednici Brazilije in Argentine, mehiški predsednik Enrique Pena Nieto, bolivijski Evo Morales, čigar inavguracije se je leta 2006 udeležil dr. Janez Drnovšek; se ga spomnite, ovenčanega z vencem iz zelenja Voditeljem zelene celine so se pridružili tudi nekateri sporni biseri iz svetovne politike, kakršna sta iranski in beloruski predsednik, kar pa ne spremeni Chavezove podobe voditelja v službi ljudstva – tudi njegovih spodnjih slojev in ne le elit.

V spominu bo ostal tudi po svojih kontroverznih izjavah. Še posebej je imel na piki ameriške predsednike. Ko je leta 2006 nastopil na zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov, je najprej ugotovil, da govorniški pult še vedno smrdi po hudiču. Dan pred njim je namreč za istim pultom nastopil tedanji predsednik Georg W. Bush. »Hudič je v hiši. Včeraj je bil tukaj hudič, še danes se vonja žveplo za odrom, na katerem zdaj stojim. Predsednik ZDA, gospod, ki mu jaz rečem hudič, je bil tukaj in govoril, kot da je svet njegov.« Ob neki drugi priložnosti pa je o njem dejal še, da je »strahopetec, morilec, izvajalec genocida, pijanec, lažnivec in nemoralna oseba. Najhujši med najhujšimi na tem planetu«.

Najbogatejši in najrevnejši

Ste kdaj pomisli, katere so najbogatejše in katere najrevnejše države na svetu? Če za merilo vzamemo BDP na glavo prebivalca (GDP per capita), izmerjen v obračunskih dolarjih. Na voljo so tri lestvice. Prvo sestavlja Svetovna banka (WB), drugo Mednarodni denarni sklad (IMF), tretjo CIA. Nekoliko se razlikujejo, a ne bistveno. Po lestvici Svetovne banke sestavljajo sanjsko ekipo top ten bogatih (v obdobju 2005–11): Luksemburg, Katar, Macao, Singapur, Norveška, Kuvajt, Brunej, Švica, Hong Kong, ZDA, Združeni arabski emirati in Nizozemska. Zadnjih deset od spodaj navzgor pa: DR Kongo (bivši Zaire), Liberija, Eritreja, Burundi, Niger, Centralnoafriška republika, Sierra Leone, Malavi, Madagaskar in Mozambik. V Luksemburgu znaša BDP na državljana 89.012, v DR Kongo pa 373 dolarjev. Občutna razlika! Vseh držav na lestvici je 180, Slovenija je na spodobnem 34. mestu (26.954 dolarjev).

Koliko milijarderjev!

Ameriška revija Forbes je tudi letos objavila lestvico najbogatejših ljudi na svetu. Pogoj za uvrstitev je, da imaš najmanj milijardo dolarjev. Takih je na planetu kar 1426, največ v ZDA (442), sledi območje Azije in Tihega oceana (386), v Evropi »le« 366. Najbogatejši Zemljan je že četrto leto zapored Mehičan Carlos Slim, telekomunikacijski magnat, ki tehta kar 73 milijard, ustanovitelj Microsofta Bill Gates jih ima 67, španski tekstilni mogotec Amancio Ortega (Zara) pa 57. Najbogatejša ženska je Liliane Bettencourt (kozmetika LOrea l), 30 milijard. Vseh žensk na lestvici je 138, 34 več kot lani. Kot največji luzer v tej družbi se omenja Mark Zuckerberg, ustanovitelj Facebooka, ki je veliko izgubil in padel na 66. mesto. Slovenca na lestvici ni, tudi v tem oziru smo majhni, pa toliko tajkunov imamo

Hugo Chavez, predsednik Venezuele, med obiskom v Gvatemali / Foto: Wikipedia

Foto: Wikipedia

Begunci na reki Kongo, v najrevnejši državi na svetu

Najbogatejši človek na svetu: Carlos Slim, mehiški poslovnež, investitor in filantrop / Foto: Wikipedia

Slovenci v zamejstvu (342)

Rožek ima tudi slovenski obraz

Jože Košnjek

med sosedi

Rožanska vas Rožek/Roseg, ki je dobila ime po gradu roženskih grofov in leži na malo dvignjeni ravnini med dvema strugama Drave nekje na sredi poti med Št. Jakobom/St. Jakob in Št. Petrom/St. Peter v Rožu in Vrbo/Velden na zahodnem koncu Vrbskega jezera, je vredna obiska. Posebna atrakcija sta živalski vrt s številnimi eksotičnimi živalmi in dobro ohranjeno pokopališče iz halštatske dobe. Kraj, ki je skupaj z okoliškimi manjšimi kraji tudi središče istoimenske občine, ima tudi slovenski obraz. V kraju deluje Slovensko kulturno društvo, poimenovano po domačinu slikarju Petru Markoviču (1866–1929), ki je zaradi svojih slikarij znan na Koroškem in tudi v Sloveniji. Med drugim se je šolal tudi

Franc Kattnig, dolgoletni predsednik Slovenskega prosvetnega društva Peter Markovič, pred kipom, delom Franca Goršeta

Marija Šikoronja, ustanoviteljica galerije v Rožeku in povezovalka umetnikov različnih narodnosti in dežel

v Šubičevi delavnici v Poljanah. Poslikal je številne cerkve na Koroškem in tudi na Slovenskem, med drugim tudi na Jezerskem. Zastor v dvorani Slovenskega prosvetnega društva v Borovljah/Ferlach pri Cingelcu na Trati krasi njegova upodobitev ustoličevanja karantanskih vojvod na Gosposvetskem polju, izkazal pa se je tudi s portreti, med katerimi sta tudi dve upodobitvi škofa Antona Martina Slomška. Na slavnega rojaka spominja doprsni kip pri župnijski cerkvi, v njegovi bližini pa je tudi pred leti postavljeno obeležje Slovencem, žrtvam nacizma iz Rožeka in okolice.

Nekaj sto metrov naprej, v smeri proti Vrbi, pa je levi odcep ceste h Galeriji Šikoronja, ki je ena od žarišč kulturnega življenja v občini in shajališče umetnikov in njihovih častilcev iz obeh narodov, živečih na Koroškem, in pogosto stičišče umetnikov iz Koroške in Slovenije. Galerijo je leta 1985 v obnovljeni propadajoči gostilni iz Napoleonovih časov uredila domačinka, častilka umetnosti Marija Šikoronja. Pri vodenju galerije ji pomaga sestra Ljudmila Vuga. Galerija je v času razstav odprta od petka do nedelje med 15. in 18. uro, za obiske zunaj tega časa pa je treba poklicati na mobilni telefon 0043/664 512 36 45 ali svoje želje sporočiti na elektronski naslov office@galerie-sikoronja.at.

Velika koncertna dvorana v Celovcu je bila v nedeljo nabito polna. Krščanska kulturna zveza je priredila tradicionalni koncert Koroška poje in z njim proslavila 60–letnico svojega delovanja. Med gosti iz Slovenije so bili tudi ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak, evropski poslanec Lojze Peterle in ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres.

Aktualno

Proste roke in možgani

Plakat Naj živi improvizacija, s katerim je bil oglaševan lanski Jazz kamp Kranj, je pred dnevi prejel nagrado za dosežke v zunanjem oglaševanju Outstanding 2012.

Najbolj prepoznavni komplet bobnov lanskega poletja. Nagrajeni oglasni plakat za Jazz kamp Kranj 2012. / Foto: Publicis

Igor Kavčič

Oglasna akcija za Jazz kamp Kranj s plakatom Naj živi improvizacija si je v konkurenci 165 plakatov lani objavljenih v Sloveniji prislužila prvo nagrado na natečaju Outstanding. Gre za nagrado, ki jo za dosežke v zunanjem oglaševanju podeljuje podjetje Europlakat, naš največji ponudnik zunanjih oglasnih površin. Za razliko od klasičnih oglaševalskih festivalov, na katere ustvarjalci svoja dela prijavijo, tu presežke poiščejo na ulici med resničnimi deli oglaševalske industrije. Žirija pregleda vsa dela, ki so bila v koledarskem letu objavljena na enem od zunanjih medijev. Letošnja žirija je v petih tekmovalnih kategorijah ocenila več kot 500 del. Plakat Jazz kamp 2012 je zmagal v kategoriji Obveščanje in ozaveščanje.

»Letos smo v žiriji izpostavili tri kriterije. Poleg kreativne presežnosti, še relevanco do medija in odgovornost do javnega prostora v odnosu do estetske, oblikovne in izvedbene vrednosti del. Zmagovale so rešitve, ki so preproste, a presenetljive, ki delujejo hitro in izzovejo reakcijo pri ljudeh,« je povedal Mitja Petrovič in o nagrajenem plakatu dodal: »Ti principi vrednotenja so veljali tudi v kategoriji, v kateri je tekmoval »Jazz kamp«. Konkurenca je bila močna, saj gre za oblikovalsko verjetno najmočnejšo kategorijo, v kateri najdemo tudi plakate za glasbene, festivalske, filmske in gledališke dogodke.«

Pod oglasno akcijo so se podpisali: kreativni direktor Gal Erbežnik, art direktor Kristijan Andoljšek, oblikovalec Primož Kos, tekstopisec Robert Bohinec, celotni projekt pa sta vodila Urška Ilc in Jernej Lipar. »Do zmagovalcev žirija pride s tajnim glasovanjem in je izbor na koncu stvar matematike. Plakatu je pet od šestih članov žirije dalo najvišjo oceno 10, pri čemer se je Mitja Petrovič, kreativni predsednik in partner agencije Publicis, tudi predsednik letošnje žirije, glasovanja vzdržal,« je povedala Urška Ilc.

In kaj so avtorji z oglasom (na fotografiji) želeli povedati? Kot je dejal tekstopisec Robert Bohinec, so se soočali s problemom, da ljudje še vedno zaznavajo jazz kot nekaj zahtevnega, nepoznanega in dolgočasnega. Zato so si postavili vprašanje: »Kaj je jazz?« Wikipedia pravi, da ga je težko definirati, a je improvizacija zagotovo ena njegovih ključnih prvin. Kampanje so se lotili tako, da so improvizacijo predstavili na ljudem zanimiv način. »Na sredino Prešernove ulice v Kranju smo postavili klavir in s skritim jazz bandom čakali na prvega mimoidočega, ki si bo upal pritisniti na njegove tipke. Ko jih je ta pritisnil, je band začel z improviziranim igranjem in priredil pravo atrakcijo za radovedne oči in ušesa mimoidočih «

Bobni na plakatu so pravzaprav različno velike konzerve na drobnih žičkah. Kako je nastal ta unikatni komplet bobnov? »Ker ne delamo nikoli nič na pol, smo tudi sami v slogu jazza dosledno improvizirali,« odgovarja art direktor Kristijan Andoljšek in v duhovitem tonu nadaljuje: »Sanjalo se mi ni, kaj točno potrebujem, zato sem nabavil goro pločevink s hrano ter mnogo preveč metrov žice. Na improvizirani delovni mizi sem začel odpirati pločevinke, hrano pa sem stresal na različne krožnike. Luknjal sem pločevinke in zvijal žičke s kleščami. Po treh urah so bili bobni izdelani. Tudi pri fotografiranju sem nalašč sledil improvizaciji. Bobne sem osvetlil z delovnimi lučkami, ki sem jih nabral po pisarnah na Publicisu. Od doma sem privlekel še amaterski fotoaparat, ki je dober samo za na morje, in posnel še fotografijo za oglase. Bobni so še vedno pri nas v pisarni, na njih se da celo igrati. Takih projektov bi si želel še več. Imeli smo proste roke in proste možgane. Ob vseh norih rokih in zahtevah naročnikov je danes v oglaševanju to prava poslastica za kreativce.«

V agenciji Publicis oglase za Jazz kamp oblikujejo že šesto leto. »Krasno je sodelovati z naročnikom, ki tako zaupa naši strokovnosti in omogoča, da uresničimo svoj kreativni potencial,« je mnenja Urška Ilc, ki je prepričana, da se sad sodelovanja odraža tudi v večji prepoznavnosti festivala tako med sponzorji kot splošno javnostjo ali povedano drugače, v porastu števila obiskovalcev in ugleda festivala.« S tem se strinja tudi Grega Grašič, ki skupaj z bratom Primožem in sodelavci v podjetju Gramus organizira vsakoletni Jazz kamp: »Odkar za vizualno podobo skrbi ekipa iz Publicisa, ima Jazz kamp tudi premišljeno in prepoznavno celostno podobo. Tako organizatorji kot publika ali moji naključni znanci in mimoidoči v Kranju se vsako leto sprašujemo, kaj bo pa letos na plakatu? Publicis vsekakor pomembno pripomore k odmevnosti in prepoznavnosti Jazz kampa Kranj.«

Zbolijo lahko tudi možgani

Drugi teden v marcu zaznamujemo svetovni teden možganov. Med drugim je namenjen tudi ozaveščanju o tem, da bolezni možganov v sodobnem svetu naraščajo, da se vse več posameznikov sooča s težavami v duševnem zdravju, z depresijami ...

Urša Peternel

»Zbolijo lahko tudi možgani,« poudarja direktorica Centra za socialno delo Jesenice Anita Bregar, ki v tednu možganov vidi priložnost za razbijanje stigme, s katero so pri nas še vedno zaznamovani posamezniki z motnjami v duševnem zdravju. »Še vedno je veliko sramu, prikrivanja in stigmatizacije. Zato je pomembno, da o tem govorimo in da se zavedamo, da se s težavami v duševnem zdravju v določenem obdobju življenja lahko sreča prav vsakdo izmed nas. Relativno zdravega posameznika lahko huda stresna situacija, denimo izguba službe, partnerja, smrt bližnjega, čez noč pahne v tako hudo stisko, da se začne spraševati o smislu nadaljnjega življenja,« pravi Bregarjeva. Posamezniki, ki se soočajo s težavami v duševnem zdravju, so ob vsej stigmatizaciji pogosto ujeti tudi v začaran krog brezposelnosti, kar privede tudi do težav pri iskanju stanovanja, torej se ob bolezni soočajo tudi z zagotavljanjem osnovnih eksistenčnih pogojev. Od leta 2008, ko je bil sprejet zakon o duševnem zdravju, ljudem s tovrstnimi težavami skušajo pomagati tudi prek koordinatorjev obravnave v skupnosti. Gre za zaposlene na centrih za socialno delo, ki skušajo stkati mrežo pomoči različnih služb, od zdravstvenih in psihiatričnih ustanov, socialnih služb do nevladnih organizacij z enim ciljem – celostno pomagati posamezniku z motnjami v duševnem zdravju k bolj kakovostnemu življenju na vseh področjih. Kot koordinatorka na jeseniškem centru dela Marjetka Kozjek Šurc, ki pokriva območje treh centrov za socialno delo – Jesenice, Radovljica in Tržič. Kozjek Šurčeva dela na terenu in vsakodnevno obiskuje uporabnike na njihovih domovih. Lani je tako imela kar 68 obravnav (po normativu naj bi jih 35), kar dokazuje, da so motnje v duševnem zdravju v velikem porastu. »V obravnavi imam največ ljudi srednjih let, več je žensk, četudi za duševno motnjo lahko zboli kdorkoli,« pravi sogovornica. Kot opaža pri svojem delu, so težave v duševnem zdravju za ljudi še vedno nekaj, česar se je treba sramovati. »Mnogo ljudi še vedno veliko lažje spregovori o telesni bolezni, denimo sladkorni bolezni, bolezni srca, kot pa o duševni motnji. Še vedno mislijo, da je bolje, da to ostane skrito, bojijo se, kako bodo drugi gledali nanje,« pravi Kozjek Šurčeva. Kot ugotavlja, se ljudje z motnjami v duševnem zdravju pogosto znajdejo tudi v socialni stiski, veliko jih je brez službe, težave imajo pri iskanju stanovanja, s tem povezane so tudi finančne težave. Pogosto imajo tudi šibko socialno mrežo. »To so tudi glavna področja, ki jih koordinatorji skušamo pomagati urejati. Največji primanjkljaj na sistemski ravni opažam predvsem pri zaposlovanju ljudi s težavami v duševnem zdravju in zagotavljanju primernih stanovanj zanje. Nevladne organizacije so sicer na tem področju naredile veliko, zlasti z odpiranjem stanovanjskih skupin, vendarle pa bi zgornja Gorenjska potrebovala več takšnih namestitev. Nenazadnje Gorenjska sploh nima posebnega socialno-varstvenega zavoda za ljudi s težavami v duševnem zdravju,« poudarja Marjetka Kozjek Šurc. In kako bi po njenem mnenju lahko pomagali razbijati stigmo, ki jo s seboj prinašajo težave v duševnem zdravju? »O tem je treba govoriti, pisati Zelo pomembno se mi zdi, da so se izpostavile nekatere javne osebnosti, ki so javno in naglas povedale, da imajo težave v duševnem zdravju, da jemljejo antidepresive Če prej spregovoriš o težavah, imaš več možnosti za pozitiven izid zdravljenja,« še odgovarja sogovornica.

Marjetka Kozjek Šurc / Foto: Gorazd Kavčič

Anita Bregar

Pogovor

Zanimanje za čebelarstvo je spodbudila tudi kriza

Boštjan Noč

»V zadnjih letih se je med mladimi zanimanje za čebelarstvo tako povečalo, da mu po organizacijski plati že težko sledimo,« pred jutrišnjo slovesnostjo ob 140-letnici organiziranega čebelarstva ugotavlja Boštjan Noč, predsednik Čebelarske zveze Slovenije.

Cveto Zaplotnik

Zime še ni konec. Ali je morda že znano, kako so jo čebele preživele?

»Ker je letos dokaj dolga zima, za zdaj še ni bilo toliko vzletov čebel, da bi lahko ocenili, kako so prezimile. Prve informacije kažejo, da so najslabše prezimile prav na Gorenjskem.«

Kaj je glavni razlog za to, da veliko čebeljih družin ne preživi zime?

»Najpomembnejša »krivca« sta zajedavec varoja, ki je problem vsega sveta, in spremenjene klimatske razmere – hitro menjavanje hladnih in toplih obdobij, pogostejše pojavljanje suše ... Vse to vpliva na manjšo odpornost čebel. Da so dejansko manj odporne, pove že to, da so nekdaj preživele z nekaj tisoč varojami, zdaj ne preživijo niti z nekaj sto.«

»V Sloveniji se je v zadnjih letih povečalo zanimanje za čebelarstvo. Za to je več razlogov: prvič – pozitivna klima v čebelarstvu, drugič – čebelarstvo je zaradi odnosa do narave dobro sprejeto v družbi, in tretjič – kar precej ljudi se je začelo bolj resno ukvarjati s čebelarstvom, potem ko so v krizi ostali brez službe ali so se jim zmanjšali prihodki.«

V praksi še vedno ni učinkovitega sredstva za zatiranje varoje ...

»Varoja je zajedavec, klop, ki je velik, kot bi človek imel ježa na sebi. Učinkovitega sredstva za njegovo zatiranje ni ne v Sloveniji in ne v Evropi. Kemičnih sredstev, ki so učinkoviti, čebelarji ne upajo uporabljati zaradi morebitnih ostankov v čebeljih pridelkih, vsa naravna sredstva pa so manj učinkovita. V Sloveniji je problem še toliko večji, ker imamo svoj panjski sistem, to je AŽ panje, za kakršnega v svetu ne delajo nobenih raziskav.«

Na nedavni problemski konferenci ste pozvali stroko, naj vendarle poskuša najti sredstvo za zatiranje varoj, ki bo učinkovito in hkrati ne bo »onesnaževalo« čebeljih pridelkov ...

»Vsi vemo, da na trgu ni čudežnega sredstva. Pomembno pa je, da stroka preuči razpoložljiva sredstva v naših klimatskih razmerah in v našem panjskem sistemu in da potem da čebelarjem čimbolj jasna navodila za uporabo. Najbolje bi bilo, če bi strokovnjaki lahko preskusili sredstva na svojih čebelah in potlej na podlagi lastnih izkušenj svetovali tudi čebelarjem.«

V zadnjem času je vse večji problem tudi huda gniloba ...

»Gniloba je kužna bolezen čebel. V čebelarski zvezi vemo, da devet veterinarjev, ki dela na področju čebelarstva, ne more samih sanirati razmer, zato predlagamo, da bi po vzoru drugih držav dodatno usposobili kadre, ki bi jim pri tem pomagali. Žal za to nimamo pravega posluha države. Če dodatnih kadrov ne bo, se bodo kužni krogi širili, s tem pa se bo še povečevala gospodarska škoda. Na okuženem območju namreč ni dovoljeno premikati in pasti čebel, čebele, okužene z gnilobo, je treba zažgati, nima pa gniloba nobenega vpliva na kakovost čebeljih pridelkov.«

Bliža se spomladanska setev. Kot vse kaže, naj bi kemično obdelavo (tretiranje) semena z neonikotinoidi prepovedali na ravni Evropske unije ...

»Pred dvema letoma smo bili v Sloveniji priča največjemu pomoru čebel. Ministrstvo za kmetijstvo je tedaj prepovedalo promet in uporabo fitofarmacevtskih sredstev z vsebnostjo klotiniadina, imidakloprida in tiametoksama, ki sodijo v skupino neonikotinoidov. Evropska agencija za prehrano je januarja letos objavila mnenje o vplivu teh neonikotinoidov na čebele in druge opraševalce, iz katerega je razvidno, da predstavljajo številna tveganja za čebele. Evropska unija je na podlagi tega mnenja februarja letos sprejela osnutek predpisov, s katerimi naj bi po letošnjem 1. juliju prepovedali tretiranje semena z neonikotinoidi. Članice unije naj bi o tem glasovale včeraj, v četrtek.«

Lani je bila pašna sezona zelo slaba, ena najslabših v zadnjih desetletjih ...

»Čebelar sem že petindvajset let, vendar tako slabe letine, kot je bila lani, še ni bilo. V Sloveniji smo pridelali od šeststo do sedemsto ton medu, povprečna letina je okrog 2.500 ton. Na Gorenjskem je bila še pod slovenskim povprečjem, nekateri čebelarji so ostali celo brez medu. Aprilska pozeba je uničila cvetlično pašo, zlasti akacijo, tudi gozd lani večinoma ni medil, posledice suše v precejšnjem delu države so se kazale v zelo slabi paši in pomanjkanju cvetnega prahu.«

Boštjan Noč s Sela pri Žirovnici, že petindvajset let čebelar in šesto leto tudi predsednik Čebelarske zveze Slovenije

Ali Slovenija v normalnih letinah pridela dovolj medu za lastne potrebe?

»Poraba medu na prebivalca znaša približno 1,3 kilograma, tako da bi ob povprečni letini skorajda lahko pridelali zadosti medu za lastne potrebe. Možnosti za povečanje pridelave so velike, rezerve so zlasti pri gozdni paši, ki je glede nevarnosti za pomore čebel manj problematična kot cvetlična; gozdni med pa je tudi zelo cenjen.«

Kakšni so obeti za letos?

»V tem času, kot smo zdaj, so dani še vsi pogoji za dobro čebelarsko letino, ampak tako kot kmetje smo tudi čebelarji močno odvisni od vremenskih razmer. Če ne bo poznih pozeb ter poleti ne preveč suho in vroče, bo letina dobra, v nasprotnem primeru pa je lahko spet slaba. Pričakujemo povprečno akacijevo pašo, zmerno do dobro lipovo in kostanjevo pašo, letos tudi smrekovo pašo ...«

Lani ste čebelarji tako kot kmetje utrpeli škodo zaradi suše. Pričakujete od države odškodnino?

»Problem je v tem, da nimamo pravilnika, ki bi določil posebnosti škode v čebelarstvu. Za čebelarje so naravna nesreča pozeba, daljše spomladansko deževno obdobje in suša, ki pa nam ne jemlje pridelka, ampak predvsem otežuje preživetje čebel. Želimo si, da bi bili glede škod enakovredni kmetom in da bi bili do odškodnine upravičeni tudi mali čebelarji, ki s svojimi čebelami prav tako pomembno prispevajo k opraševanju rastlin.«

Slovenski čebelarji si že nekaj let prizadevate v Evropski uniji zaščititi geografsko poreklo medu in registrirati označbo Slovenski med. Evropska komisija je zahtevala dopolnitev vloge ...

»Slovenija je dopolnila vlogo, zdaj čakamo na končno odločitev. Zapletlo se je zato, ker bi bila evropska posebnost, da bi geografsko označbo medu poimenovali po nacionalnem poreklu, torej kot Slovenski med, a Slovenija je tako majhna, da poimenovanje po posameznih njenih regijah ne bi bilo racionalno. Zdi se mi, da bi država pri teh prizadevanjih morala biti bolj prodorna. Ko gre za nacionalni interes, ni dovolj samo birokratska energija, ampak je treba dodati tudi dušo, pokazati čustva ...«

Torej ni možnosti, da bi imeli tudi Gorenjski med?

»Geografska označba Slovenski med omogoča regionalne in lokalne oznake, torej tudi označbo medu Slovenski med z Gorenjskega, Slovenski med - cvetlični med izpod Triglava ...«

Slovenski čebelarji boste jutri, v soboto, v Celju praznovali 140-letnico organiziranega čebelarstva. Jubilej praznujete s prijetnim občutkom, da med mladimi narašča zanimanje za čebelarstvo ...

»Zanimanje za čebelarstvo je tolikšno, da mu po organizacijski plati že težko sledimo. Vsako leto organiziramo pet začetnih tečajev, na vsakega sprejmemo po petdeset tečajnikov, tako da smo v zadnjih letih izobrazili več kot tisoč čebelarjev začetnikov. S tem smo tudi pomladili čebelarsko organizacijo, saj smo povprečno starost članstva znižali s 66 na 59 let. Na šolah deluje tudi 120 čebelarskih krožkov, v katere je vključenih približno dva tisoč otrok.«

Je zanimanje za čebelarstvo spodbudila tudi kriza?

»Za to je več razlogov: prvič – pozitivna klima v čebelarstvu, drugič – čebelarstvo je zaradi odnosa do narave dobro sprejeto v družbi, in tretjič – kar precej ljudi se je začelo bolj resno ukvarjati s čebelarstvom po tem, ko so v krizi ostali brez službe ali so se jim zmanjšali prihodki.«

Je zaradi večje urejenosti v čebelarstvu kranjska čebela kaj manj ogrožena?

»Kolikor več imamo čebelarjev in kolikor boljše je njihovo znanje, toliko manj je kranjska čebela ogrožena, po drugi strani pa jo vse bolj ogrožajo slaba paša, varoja ...«

Na robu

Drugačno življenje, 5. del

Prva poroka

»Oče mi je zagrozil, da mi bo polomil vse roke in noge, če še enkrat pozabim vzeti kontracepcijsko tableto. Vedno bolj je pil, postajal čuden, čeprav se je še zmeraj zelo lepo oblačil in čeprav je spal s polovico žensk v našem mestu, je vidno propadal. Verjetno so se zametki raka na pljučih že začeli pojavljati, pa tega še nihče ni vedel «

Milena Miklavčič

usode

To, da je bila Anita zelo lepo dekle, sem že večkrat zapisala. Žal pa tudi sama priznava, da bi tisti, ki so jo poznali nekoč, šli danes mimo nje, ne da bi za en samcat trenutek pomislili, da so jo že kdaj srečali.

»Lepotica je bila tudi očetova uradna žena, s katero sem se spoznala tisto leto, ko je oče odločil, da je čas, da se poročim. Vzel me je s seboj domov, na jug, kjer je name že čakal ženin. Spoznala sem tudi očetovo družino, ki me je zelo prijazno vzela za svojo. Najprej sem bila zelo počaščena, v svoji »kratkosti« sem menila, da se je to zgodilo zato, ker sem bila njihove krvi. Šele dosti kasneje mi je prebilo, da ženska sploh ni vedela, kdo sem, zaradi neznanja jezika pa ji tudi nisem mogla razložiti. Kakšna trapa sem bila! Ko mi je ob slovesu potisnila v roke darilo, sem vprašujoče pogledala očeta, češ zakaj, saj si takšne dragocenosti nisem zaslužila, pa me očetove besede krepko prizemljijo, ko mi pove, da se mi s tem zahvaljuje, ker jim vsak mesec odstopim del plače. To so bili trenutki, ko bi ga najraje ubila, kajti spoznala sem, da od moje kurbarije živijo celo tisti, ki jih nisem poznala,« nadaljuje Anita ob najinem tretjem srečanju.

Njena poroka je sovpadala z bratovo selitvijo od doma, na svoje. Oče se je hvalil, da ima krasnega sina, ki je prihranil zadosti denarja, da bo lahko živel samostojno. Anito je čudilo, kako to, saj si je nenehno, če sta se le srečala, od nje izposojal denar.

Čudilo jo je tudi, ker je oče s poroko priganjal. Vedela je namreč, da bo s tem, ko bo v lasti le enega moškega, presahnil vir dohodkov tudi zanj.

»Potem pa mi je le kapnilo, da mu bo prav moja poroka vrgla precej denarja. Tudi za nakup bratovega stanovanja. Bila sem znova ponižana, izrabljena, izkoriščena. Odvihrala sem domov, k mami, bila je že rahlo pijana, a se je še vseeno držala na nogah. Pred menoj je padla na kolena in začela jokati, da nič ne more ukrepati, da je tudi ona sužnja, da mora ubogati, drugače jo oče lahko še ubije. Prav zagnusila se mi je. Zagnusil se mi je tudi moški, s katerim sem se morala poročiti. Čeprav sem verjela in se tolažila, da je kljub vsemu malo drugačen «

Kakorkoli Anita obrača dve leti, ki sta sledili, misli, da sta bili najlepši, kar jih je kdaj doživela. Po veliki ohceti, ki je trajala ves teden, se je z možem vrnila nazaj v Slovenijo. Zaradi poroke z njo je lažje prišel do državljanstva. To pa ni bil edini razlog, da se je zanjo ogrel.

»Ne vem, koliko mu je bilo znano, kaj sem pred poroko počela, jasno pa mu je bilo, da nedolžna nisem bila več. A ga to ni motilo. Ker mi je bilo zanj čustveno vseeno – en moški gor ali dol – se tudi nisem sekirala. Iz dneva v dan pa me je presenečal s tem, ker mu ni bilo do seksa. Glavo sem imela polno zgodb o potentnosti očeta in njegovih sorodnikov ter prijateljev, zato sem se začela resno spraševati, s kakšno kreaturo me je oče poročil. Bila sem deležna tudi razvajanja, le pogovarjala sva se bolj malo, čeprav sem se jaz prej naučila osnov njegovega jezika kot on našega. Po približno letu in pol pa mi nekoč, ko sem silila vanj, pove, da mu ni do žensk, da se mu gabijo. Bila sem osupla in brez besed, pravzaprav sem se zbala zanj, saj bi ga zaradi tega, če bi se razvedelo, lahko celo spravili s tega sveta. Pred petnajstimi leti bi bilo priznanje, da si homoseksualec, za določene kroge – grozljivo ... Vseeno sva se ob skrivnosti, ki je naju družila, precej zbližala. Nič več ga nisem spraševala, kam gre, ko je včasih za kakšen teden izginil in nisem vedela, zakaj se je udrl v tla. Postala sva prijatelja v pravem pomenu besede. Pripovedovala sem mu o očetu, o svojem biznisu in čeprav me ni povsem razumel, sem bila srečna, saj sem ob njem lahko »izpraznila« svojo dušo. Niti pomislila nisem, da se bo kdaj zgodilo, da bom ostala sama. Nekoč je odpotoval na Nizozemsko, takrat je že imel slovensko državljanstvo. Čez kakšen teden me je poklical, da se je »nekaj zapletlo«, da pride malo kasneje. Ravno takrat je ena od bratovih spremljevalk rodila sina, malček me je povsem okupiral, strašno sem bila navdušena nad njim! Na moža sem kar malo pozabila, potem pa me je začelo skrbeti, ker ni bilo nobenega glasu od njega. Čez kakšne tri mesece so odšli na Nizozemsko še brat in dva njegova prijatelja, da ga poiščejo. A brez uspeha. Veliko sem prejokala, bila sem prepričana, da me je zapustil, si našel koga in pozabil name. Minilo je še nekaj mesecev, ko mi eden od očetovih znancev, ki je delal pri policiji, pove, da so dobili sporočilo, da so ga našli mrtvega. In da ne vedo, ali je bil ubit ali je naredil samomor. Res me je prizadelo, ker je bil kot človek čudovit, bila ga je ena sama dobrota. Imel pa je temne plati, ki jih nisem zadosti poznala, a me niso niti brigale. Pozneje sem šla na Nizozemsko tudi sama, da so mi izročili njegove stvari, a sem dobila le oblačila, ki jih je v času smrti imel na sebi. Nič drugega. Govorice, ki so potem prihajale, so bile vse sorte, ob nekaterih me je bolelo srce, ob drugih sem ponosno dvignila glavo in jih nisem hotela niti slišati. Ker nisem imela več denarja, sem se morala vrniti nazaj v lokal, kjer sem delala pred poroko. Spet sem bila na voljo strankam, spet so se vrstili vzponi in padci v mojem čustvenem življenju. Srce je postajalo vedno bolj mrtvo, ničesar nisem čutila, čeprav so o meni govorili, da sem pri delu – enkratna «

»Ko sem praznovala trideseti rojstni dan, sem se počutila staro kot zemlja. Vedno več je bilo tudi konkurence, v tistem času je postajala vedno bolj intenzivna tudi internetna ponudba, pa Ukrajinke, Romunke, rosno mlada dekleta so mi »odžirale« kruh. Imela sem nekaj rednih strank, ki so se – skupaj z menoj – že tudi postarali in se jim ni več toliko ljubilo kot nekoč. Pa tudi, zakaj bi plačevali meni, če so lahko dobili žensko zastonj, le na internet so se morali priklopiti «

Njen brat si je v tem času nabral še lepo število nezakonskih otrok, ženskam, ki jih je imel in zavrgel, sploh ni več sledila. Družila se je le z mamico prvega nečaka, ki se je medtem poročila in imela še dva druga otroka.

»Nečaka sem imela rada, zmeraj sem mu kaj kupila, razvajala sem ga, saj je bil doma večkrat tepen kot ne. Včasih je pri njih posredovala tudi policija, pa Center za socialno delo , a ne bi o tej zgodbi – ni moja, zato jo bom pustila pri miru.«

(Konec prihodnjič)

SODNA KRONIKA TEDNA

Piše: Simon Šubic

Tudi Sušinski ni priznal krivde

Tudi nekdanji predsednik uprave Maksime Holdinga Nastja Sušinski je na predobravnavnem naroku na ljubljanskem sodišču zavrnil očitke o sodelovanju pri domnevno spornem trgovanju z delnicami Istrabenza, poročajo mediji. Krivdo so že pred njim zanikali nekdanja predsednika uprav Istrabenza in Pivovarne Laško Igor Bavčar in Boško Šrot ter nekdanji svetovalec za finance v Istrabenzu Kristjan Sušinski. Podobne obtožbe bremenijo tudi odvetnika Branka Lipovca, zoper katerega predobravnavnega naroka še niso opravili, in lastnika Sportine Bahtijara Bajrovića, ki tako kot Bavčar in Šrot na predobravnavni narok sploh ni prišel, ker ni imel namena priznati krivde.

Cerkev mora žrtvi zlorabe plačati odškodnino

Mariborsko okrožno sodišče je v ponovljenem sojenju razsodilo, da morajo Nadškofija Maribor, Škofija Celje in Župnija Artiče žrtvi spolnih zlorab že pokojnega župnika Karla Jošta nerazdelno plačati 80 tisoč evrov odškodnine, sodba pa še ni pravnomočna, poročajo slovenski mediji. Sodišče je Cerkvi že v prvi sodbi naložilo plačilo 50 tisoč evrov odškodnine, vendar pa jo je višje sodišče razveljavilo in zadevo vrnilo prvostopenjskemu sodišču v ponovno presojo. Višje sodišče je sicer tedaj pritrdilo okrožnemu sodišču, da je Cerkev odgovorna za škodo, ki jo povzroči njen duhovnik, vendar je prvostopenjskemu sodišču priporočilo, naj upošteva tudi oškodovankino pravico do sodnega varstva. Zoper pokojnega duhovnika je sicer potekal tudi kazenski postopek zaradi 16 nadaljevanih kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, ki naj bi jih na škodo deklic storil v župnišču, veroučni učilnici in celo spovednici. Sodni postopek so predčasno prekinili, saj je Jošt vmes umrl, ena od njegovih žrtev pa se je nato odločila za odškodninsko tožbo proti Nadškofiji Maribor, Škofiji Celje in Župniji Artiče. Ker naj bi bile odgovorne za župnikovo ravnanje, je od njih zahtevala 140 tisoč evrov.

ČRNA KRONIKA TEDNA

Minuli teden kar pet smrtnih žrtev

V preteklem tednu (od 4. do 10. marca) je v prometnih nesrečah na slovenskih cestah umrlo kar pet ljudi. Gorenjski policisti so v istem obdobju obravnavali 27 prometnih nesreč, od tega pet z lahkimi telesnimi poškodbami, pri preostalih pa je nastala le gmotna škoda. Do minule nedelje so slovenske ceste terjale že sedemnajst smrtnih žrtev, v enakem obdobju lani jih je bilo trinajst. Na Gorenjskem sta letos umrli dve osebi.

Zanimivosti

Planinski izlet: Lastovec (1841 m) – Deska (1970 m) – Tolsti vrh (1985 m)

Kraljestvo snežene pravljice

Turno smučanje ni le osvojitev enega od vrhov ali sedla in smučanje navzdol, je tudi pravo malo potovanje na smučeh. Snežena pravljica s čudovitim razgledom. Obisk Dleskovške planote.

Jelena Justin

Bil je dovolj telefonski klic in že smo bili dogovorjeni, da se naslednji dan odpravimo v naročje Kamniško-Savinjskih Alp, na Dleskovško planoto, ki je trenutno pravo kraljestvo snežene pravljice.

Skozi Kamnik se zapeljemo proti prelazu Černivec, malo pod vrhom se levo odcepi cesta do Volovjeka oz. Kranjskega raka. Spustimo se na Savinjsko stran in v drugem večjem, očitnem razpotju zavijemo levo proti Povežaku. Cesta je asfaltirana še približno 3 kilometre, nato sledi udoben makadam, ki nas pripelje nad kmetijo Planinšek. Od kmetije naprej cesta tudi ni več splužena, tako da je tukaj začetek vzpona. Po cesti se začnemo vzpenjati proti planini Podvežak. Sledi nekaj križišč, a so vsa dobro označena, tako da ni problema.

Ko pridemo do poletnega parkirišča pod Podvežakom, kjer je na lesenem objektu velik smerokaz Korošica, mi še kar po cesti nadaljujemo naprej do nadmorske višine 1488 m, kjer je lovska koča Brežiči.

Pri koči zavijemo desno v breg in se skozi gozd začnemo vzpenjati v okljukih. Predlagam, da se držimo bolj leve strani, ki nas pripelje na sam rob, s katerega je čudovit razgled v dolino Lučke Bele ter proti Veliki planini, Rzeniku, Konju in Presedljaju. Ko stopimo iz gozda na plano, smo na pobočju Lastovca, ki ga je leta 2003 prizadel požar, zato je ta del vzpona tudi zelo lep za smučanje nazaj v dolino. Mi nadaljujemo naprej. Kmalu smo na vrhu Lastovca, s katerega se odpira čudovit pogled na naš naslednji cilj, na Desko. No, vrh Deske je malce v ozadju, a z Lastovca se po grebenu začnemo vzpenjati naprej. Na naši levi strani se odpre zimsko kraljestvo doline Lučke Bele; vse bližje smo Ojstrici, tudi Planjava postaja vse bolj mogočna. Grintovec se pokaže v vsej svoji veličini. Na vrhu Deske je ogromen možic. Od vremenskih razmer je odvisno, kakšen bo razgled, a v vsakem primeru je to vzhodno osrčje Savinjskih Alp, ki v zimskih mesecih navdušuje z mirom in pravljično podobo.

Vreme in snežne razmere tudi botrujejo odločitvi, kam naprej, zato predlagam, da nadaljujemo še naprej na Tolsti vrh. Pri vzponu na Tolsti vrh se pod nami pokaže znano jezero Vodotočnik. Z vrha se nam odpre čudovit razgled na Veliko Zelenico, Mala Ojstrico, Ojstrico, Škarje, Babe in Planjavo. Pod Ojstrico vemo, da je planina Korošica, proti vzhodu, na naši desni strani je Dleskovec; če je razgled dober se nam pokaže tudi Olševa.

Z vrha odsmučamo nazaj proti planini Podvežak; spustimo se proti jugu v smeri Inkretovega studenca, potem pa po običajni, markirani poti proti planini Podvežak. Če je volja, dovolj moči in razmere ugodne, se lahko povzpnemo še do vrha Dleskovca, kar nam bo vzelo še uro časa.

Preden dosežemo gozd nad planino Podvežak, predlagam, da se držimo desne strani, precej visoko, sicer bomo morali »štanfat« ali pa natikati nazaj na smuči pse, kajti pot gre malce gor, malce dol. Ko dosežemo planino Podvežak, odvriskamo po travniku navzdol do gozda in po kolovozni poti do ceste, po kateri smo se prej vzpenjali. Čaka nas še približno 5-6 kilometrov ceste do kmetije Planinšek, kjer nas čaka jekleni konjiček.

Omenjeni vzpon bi bil za pešake nemogoč; no, krplje bi bile v veliko pomoč. Zaključili smo čudovito turno turo po neokrnjeni snežni belini, kjer vladata mir in neomajno veselje.

Nadmorska višina: maks. 1985 m
Višinska razlika: 1000 m
Trajanje: 6-7 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Jutro se je začelo megleno in oblačno ..../ Foto: Jelena Justin

... a nas je kmalu obsijalo sonce. Pogled na Vodotočnik.

Pogled na del smučarskega spusta

Ojstrica in Planjava s Tolstega vrha

Koromačka

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Ni zelenjava kot koromač, marveč toskanska salama, imenovana finocchiona. O njenem nastanku še vedno kroži legenda, čeprav nihče ne preverja njene verjetnosti. Nekoč je spreten tat ukradel na tržnici nekaj salam. A ker je bilo njegovo početje opaženo, jo je ucvrl proti robu bližnjega gozda. Tu je spravil salame pod gosto zelenje divjega koromača in tekel naprej. Ko so ga dohiteli, pri njem niso našli plena. Tat si nekaj dni ni upal po salame, dobro pa si je zapomnil mesto, kamor jih je skril. Ko se je končno lahko mastil z njimi, je opazil, da so se navzele vonja divjega koromača, kar jim je bilo v prid. In tako so začeli ljudje kot dodatek mesu ceniti tudi seme koromača in zaslovela je finocchiona. Če jo boste kdaj kupovali – zelena plesen je dokaz, da je finocchiona dobro narejena in primerno sušena. Na njen okus sem se spomnila ob ljubljanski da Vincijevi razstavi. Pred leti, ko smo obiskali dva da Vincijeva muzeja v Vinciju in njegovo rojstno hišo v bližnjem zaselku Anchiano, dobrih 20 km od Firenc, nas je lačne zaneslo tudi v Empoli. Mesto, ki slovi po trgu Farinata degli Uberti ali Levjem trgu z velikim vodnjakom, je vredno ogleda. Butiki, delikatese, nobel starinarnice, pohištvo antik ali super moderno. Via del Giglio je zvodnica za denarnice. Ogleda vreden je tudi muzej keramike. V uličicah desno in levo od cone za pešce pa kar mrgoli majhnih lokalčkov z mamljivimi aromami. Tu sem jedla najboljšo koromačevo rižoto, za predjed pa radi ponudijo finocchiono s chiantijem in neslanim domačim kruhom ...

Solata z rukvico in parmezanom

Insalata con rucola e parmigiano.

Za 4 osebe potrebujemo: *300 g rukvice, 1 koromač, 2 žlici belega balzamičnega kisa, deviško oljčno olje po okusu, sol, sveže mlet poper, 100 g parmezana v kosu, 20 g pinjol.*

Rukvico očistimo, operemo in osušimo ter nadevamo na 4 krožnike. Koromač prerežemo na polovico, odrežemo nežno zeleno listje, gomolj pa narežemo na ozke, ne predolge trakove ter jih potresemo po rukvici. Zmešamo olje, balzamični kis, sol in poper ter prelijemo na solato. V ponvi brez maščobe prepražimo pinjole. Parmezan naoblamo in pinjole potresemo na solato.

Rižota s koromačem

Risotto con finocchi

Za 4 osebe potrebujemo: *50 g koromača, 1 veliko čebulo, 1 strok česna, 3 žlice oljčnega olja, 1 liter zelenjavne juhe, 175 riža za rižoto, 150 ml suhega belega vina, 50 g parmezana, 40 g masla, 1 neškropljeno limono.*

Koromač očistimo. Odrežemo nežno zelenje in ga damo na stran. Nato gomolj prerežemo na pol in izrežemo stržen. V težki posodi segrejemo olje in damo nanj sesekljano čebulo, strt česen in na 1 cm velike kvadratke narezan koromač. Pražimo na srednji vročini 12 minut, pazimo, da zelenjava ne porjavi. Dodamo riž in pražimo še dve minuti. Prilijemo vino in počakamo, da izpari, medtem rižoto večkrat premešamo. Počasi dolivamo juho, toliko, da je riž pokrit, kar traja približno 20 minut. Pazimo, da bo riž še na ugriz. Nastrgamo limonino lupinico. Na koncu vmešamo v rižoto limonino lupinico, nariban parmezan in maslo, razdelimo rižoto na krožnike in potresemo z drobno narezanim zelenjem.

Pa dober tek!

GG +

Razgledi

Med vlado in vstajo

Miha Naglič

mihovanja

Sredi protislovja smo. Na eni strani imamo staro vlado, ki zaradi nezaupnice odhaja, nova pa se šele sestavlja; torej smo brez prave vlade. Na drugi strani je zelo močna struja slovenske civilne družbe, ki sebe imenuje »vseslovenska ljudska vstaja« (VLV) in je v soboto vstala že četrtič. Na eni strani imamo od ljudstva izvoljeni državni zbor, ki ga pred nejevoljo ljudstva varujejo železne ograje in specialne enote policije. Na drugi strani pa ulični parlament, ki zahteva, da se politične in finančne »elite«, ki so skrbele le zase, državo in državljane pa privedle na rob propada, umaknejo, vodenje države in gospodarstva pa prepustijo sposobnejšim in moralno neoporečnim posameznikom in skupinam. Sredi protislovja smo torej, ki pa je lahko tudi velika priložnost: da pridemo iz njega okrepljeni in prenovljeni ali pa zapademo nazaj v močvirje, ki se utaplja v kraji in korupciji.

Kaj bo z novo vlado, je pravzaprav vseeno. Če jo bo mandatarki uspelo sestaviti, bo, če ne, je pa ne bo, bo pač nekaj drugega, novi poskusi ali predčasne volitve. Ta politika, ki je na oblasti zdaj, tako ali tako nima več zaupanja ljudstva. Pa ne mislim samo na vlado, ki opravlja tekoče posle, ampak tudi na vsako drugo, ki bi bila izvoljena v aktualnem državnem zboru. Od katerekoli nove vlade si ne moremo obetati nič novega, v vsakem primeru gre le za to, da se na novo premešajo karte, potem pa se z njimi igrajo stare igre po dobro znanih pravilih. Nadvse pa mnoge od nas zanima, česa se lahko nadejamo od VLV? Je to le občasni ulični kraval ali v sebi skriva tudi neki razvojni potencial? Po doslej prikazanem očitno ga.

Poglejmo, kako različno si vladna in vstajniška stran predstavljata novi zagon gospodarstva. Vlada očitno še naprej zamišlja po starem. Gradi TEŠ 6, potratno in ekološko sporno termoelektrarno na fosilno gorivo. Govori o »razvojnih oseh«, o gradnji in obnovi cest Njeni projekti se odlikujejo po tisočih tonah vgrajenega betona in po kilometrih novega asfalta. Fosilni gospodarski model, ki pa starim elitam ustreza, ker v njem mastno služijo. Na VLV pa je bila med drugimi predstavljena zahteva »spletne skupnosti Tretji člen«, ki je »orodje za izvrševanje neposredne demokracije«. Takole so zapisali: »Ne pomnimo časov, ko so bili izzivi tako obsežni, kot tudi ne časov, ko so bili tako zelo večplastni. V teh prelomnih časih poteka priprava Strategije razvoja Slovenije, ki bo določila smer razvoja naše države za obdobje 2014–2020 in namensko porabo več milijard evrov iz evropskih skladov. To bodo v prihodnjih letih naša edina razpoložljiva sveža razvojna sredstva. Strategija mora odgovoriti na temeljne izzive sedanjega časa in potrebe prihodnjih generacij. Od vlade pričakujemo, da bo novo strategijo usmerila v zeleni razvojni preboj in s tem Sloveniji omogočila, da polno izkoristi svoje potenciale in strateške razvojne priložnosti. Strategija naj vključuje vitalne programe na sedmih družbeno pomembnih področjih: (1) prehranska samooskrba, (2) vrednostna veriga lesa, (3) energetska prenova stavb, (4) prehod na obnovljive vire energije, (5) posodobitev železniškega omrežja in javnega prevoza, (6) učinkovita raba naravnih virov in (7) zeleni turizem.«

Lepo se bere, mar ne! A kdo bo te lepe in obetavne besede spremenil v dejanja? Ena spletna skupnost pač ne. Strategijo razvoja Slovenije pa vsekakor potrebujemo in v navedenih sedmih programskih točkah se skriva velik razvojni potencial, samo zagnati ga je treba. Obstoječe elite ga ne bodo. Zato jih je treba zamenjati.

Vaš razgled

Po napisu na vetrobranskem steklu avtomobila bi lahko sodili, da ima lastnik zelo veliko ponudb potencialnih kupcev. Avtomobil je lepo ohranjen, vzdrževan, prevoženih ima malo kilometrov. Pogled nanj »krasi« samo ena napako – napis »Ni v prodaji!«. / Foto: Gorazd Kavčič

Sreda je bila poseben dan. V Vatikanu se je pokadil bel dim, smukaška proga v švicarskih Alpah je bila ovita v meglo, v Sloveniji pa tudi ni bilo več dnevne svetlobe, ko je nova koalicija podpisovala »prijateljstvo« v nesreči. To fotografijo bi lahko naslovili tudi z naša prihodnost: pot gre še vedno navzdol v težko prehodno goščavo, vidljivost je slaba L e slovenski optimizem nas še lahko prepriča, da na nas na koncu čakata suha klobasa z zaseko in glaž vina. I. K.

Nove knjige (164)

Idrijska čipka

Miha Naglič

Leta 1730 sta bili na Škofjeloškem gradu zaslišani dve ženski iz Idrije. Zakaj? »V ohranjenem poročilu z zaslišanja Idrijčanke Magdalene Mohorič izvemo, da je bila zaslišana že dvanajst let vdova, ki se je preživljala s trgovanjem s čipkami. Njen mesečni zaslužek je znašal 3/4 mernika žita. Čipke je prodajala po različnih krajih, oblasti pa so jo prijele v Selcih na ozemlju Loškega gospostva. Tudi Neža, druga Idrijčanka, ki so jo na zaslišanje privedli zaradi tihotapskih poslov moža, rudarja Matevža Kagnusa, je tekom zaslišanja omenila klekljanje. Povedala je, da so jo ujeli med obiskom moža, ki je pred oblastmi zbežal v Selca. Pri možu je preživela šest dni in se v tem času preživljala s klekljanjem in sekanjem lesa. Bulo s kleklji je ob prijetju pustila v neki hiši. Iz zapisanega smemo sklepati, da je bilo klekljanje med ženami idrijskih rudarjev takrat že močno prisotno.«

Gornji odlomek je iz monografije, ki jo je konec lanskega leta izdal Mestni muzej Idrija. Idrijska čipka je njen naslov, podnaslov pa Z nitjo pisana zgodovina. Uredile so jo direktorica muzeja Ivana Leskovec in njeni kolegici Mirjam Gnezda Bogataj in Marija Terpin Mlinar. Avtorsko ekipo pa je skupaj z imenovanimi sestavilo še devet drugih avtoric, skupaj torej kar dvanajst. Edini moški med avtorji je dr. Janez Bogataj kot uvodničar (Ali se nam še klekija?). Zelo ženska knjiga torej, sicer pa je tudi čipka ženskega spola. Monografija prinaša: 1. prvi celostni pregled o zgodovini, tehnološkem in oblikovnem razvoju idrijske čipke, trgovini s čipkami, izobraževanju na tem področju ter kratek pregled zgodovine čipkarstva na Slovenskem; 2. predlaga in uvaja poenoteno terminologijo s področja čipkarstva ter klasifikacijo klekljanih čipk; 3. prinaša nove ugotovitve, kritično presoja, dopolnjuje in interpretira zgodovino čipkarstva na Idrijsko-Cerkljanskem; 4. javnosti približa največjo razstavo klekljanih čipk na Slovenskem; 5. vsebuje obsežen seznam virov in literature s področja klekljane čipke; in 6. katalog predmetov stalne razstave čipk na DVD-ju. Ob tem kratkem povzetku vsebine ne smemo in ne moremo spregledati lepe oblike monografije, natisnjene v Gorenjskem tisku v Kranju. Veliki format (23 x 30 cm), 240 strani, 40 celostranskih barvnih fotografij, priložen DVD Skratka: dobili smo obsežno in doslej najbolj celovito, strokovno in lepo oblikovano monografijo o klekljani čipki na Slovenskem, ki ima svoj epicenter v Idriji in se zato upravičeno imenuje idrijska čipka.

Idrijska čipka, monografija, Mestni muzej Idrija, 2012, 240 strani, 46 evrov, www.muzej-idrija-cerkno.si

GG

Zelena Gorenjska

Petek, 15. marca 2013

Oblačila ne sodijo na odpad

Z akcijo Spravimo tekstilne materiale z odlagališč poskušajo otroke prepričati, da zavržena oblačila ne odlagajo med komunalne odpadke, saj jih je mogoče znova uporabiti oziroma predelati.

Mateja Rant

Veliko preveč odpadkov, med njimi je tudi veliko tekstila, konča na odlagališčih, čeprav tja sploh ne sodi, je poudarila Tina Vidovič iz podjetja Zoltan iz Gorenje vasi, ki zbira rabljena oblačila. Kar sedemdeset odstotkov svetovne populacije, je poudarila, namreč nosi oblačila, ki jih dobijo »iz druge roke«. Obenem ocenjujejo, da ima vsako zavrženo oblačilo še 70 odstotkov uporabne vrednosti. Zato so že v preteklem šolskem letu po gorenjskih šolah in vrtcih zasnovali akcije zbiranja tekstilnih materialov. V akciji ta čas sodeluje 15 osnovnih šol in vrtec z Gorenjskega, v lanskem šolskem letu pa so na ta način uspeli zbrati okrog 125 ton rabljenih oblačil.

»Akcijo smo zasnovali po načelu, kar se Janezek nauči, to Janezek zna. Otroci običajno tisto, kar se naučijo v šoli, prenesejo v domače okolje, kar je le eden od načinov, kako ljudi obvestiti o pomenu ločevanja ter da oblačila in obutev ne sodijo med mešane komunalne odpadke,« je poudarila Tina Vidovič in dodala, da se moramo zavedati, da je mogoče dve tretjini vseh odloženih odpadkov predelati ali znova uporabiti. »Recikliranje je ključni sestavni del sodobnega upravljanja z odpadki. Dobro bi bilo, da bi med ljudmi pričelo veljati pravilo zmanjšaj, ponovno uporabi, recikliraj in spoštuj.« Zato se moramo znebiti stare navade, ko smo vse odpadke

Tina Vidovič

metali v isti koš, poudarjajo v podjetju Zoltan. »Pomembno je, da z odpadki začnemo ravnati dosledno in gospodarno.« Nov korak na tem področju so zbiralne akcije tekstila, saj po besedah Tine Vidovič tekstil predstavlja tri do pet odstotkov gospodinjskih odpadkov. V povprečju, navaja Tina Vidovič, vsak Slovenec na leto zavrže okoli 14 kilogramov oblačil. »Z enim kilogramom zbranih rabljenih oblačil je mogoče zmanjšati 3,6 kilograma emisij ogljikovega dioksida in šest tisoč litrov porabe vode ter uporabiti za 0,3 kilograma manj gnojil in za 0,2 kilograma pesticidov.« Prav bombaž, je dejala Tina Vidovič, je namreč drugi s pesticidi najbolj prežet pridelek na svetu – takoj za kavo in pred tobakom.

Vsa zbrana oblačila v podjetju Zoltan pregledajo in jih razporedijo glede na nadaljnjo uporabo oziroma predelavo. Okrog šestdeset odstotkov, je pojasnila Tina Vidovič, jih namenijo za ponovno uporabo. Približno 15 odstotkov se jih razreže in jih potem v industriji uporabljajo kot krpe za brisanje, še 15 odstotkov pa jih reciklirajo in uporabijo v tekstilni, papirni in avtomobilski industriji. »Desetina pa jih konča na odlagališčih oziroma se jih sežge.« Kljub sedanji gospodarski krizi, je še dejala Tina Vidovič, ta čas še ni opaziti, da bi ljudje zavrgli kaj manj oblačil. »Večina nakupovalnih središč je še vedno polnih in skoraj na vsakem koraku naletiš na trgovino, ki po zelo ugodnih cenah ponuja oblačila. Zato imamo vsi doma še vedno veliko te navlake in bi bilo treba temeljito prevetriti omare,« je prepričana Tina Vidovič.

Ravnatelj Marko Valenčič ob zabojniku za tekstil pri osnovni šoli Smlednik

EKO NASVET

Iz uredništva Gorenjskega glasa smo prejeli pobudo bralca iz Radovljice za dopolnitev našega prispevka Straniščna školjka in odtok nista koša za smeti, objavljenega v zadnji prilogi Zelena Gorenjska. V prispevku smo našteli nekaj odpadkov, ki prepogosto nepravilno končajo v straniščni školjki in s tem povzročajo nemalo težav v kanalizacijskem sistemu. Tokrat pripisujemo, kako s temi odpadki pravilno ravnamo. Obenem se bralcu prijazno zahvaljujemo za pobudo.

- Organske odpadke, kot so ostanki hrane, trave, plevela, in podobne odpadke z vrtov odložimo v zabojnik za biološke odpadke oz. kompostnik.
- Perje, kosti, dlaka, palčke za ušesa, kondomi, damski vložki, otroške plenice, čistilni in vlažilni robčki, nerazgradljiv papir, tekstil (cunje za čiščenje, nogavice in ostali deli obleke) in podobno sodijo v zabojnik za mešane komunalne odpadke.
- Za odvoz poginulih živali se dogovorimo z Veterinarsko higiensko službo.
- Kose kovin, stekla in embalaže odložimo na ekološki otok.
- Odpadno kovinsko, plastično, papirno in sestavljeno embalažo lahko odložimo tudi v zabojnik za odpadno embalažo (zeleni zabojnik z rumenim pokrovom, ki ga ima doma večina gospodinjstev). V zabojnik sodijo tudi PVC vrečke.
- Manjše količine gradbenih odpadkov, kot so ostanki gramoza, malt, betonov, mavca, opeke, opaži, pripeljemo v zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov.
- Barve, topila, dezinfekcijska sredstva, kisline, lugi, zdravila, pesticidi, razna odpadna olja in maščobe iz kuhinje sodijo med nevarne odpadke, ki jih lahko brezplačno oddamo v zbirnem centru ali v času akcije zbiranja nevarnih odpadkov.

Več o pravilnem ravnanju z odpadki na strani 23.

Komunala Kranj

Veseli bomo vaših vprašanj o pravilnem ravnanju z odpadki. Vprašanja pošiljajte na: Gorenjski glas, d.o.o., Bleiweisova 4, 4000 Kranj ; s pripisom : Eko nasvet in nekomu bomo odgovorili v naslednji številki Zelene Gorenjske.

Energetska obnova

V Kranju so v sklopu projekta REAAL odprli energetsko saniran bazen. **Stran 19**

Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjske elektrarne

Brezplačni posvet Forum o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije **Stran 20 in 21**

Foto: Gorazd Kavčič

Hrana

Ob zadnjih prehranskih aferah postaja še pomembneje, od kod izvira hrana. **Stran 22**

Zeleni odtis

Zelena misija Jelovici Hiše

Jelovica Hiše na sejmu Dom, ki bo odprt do nedelje, je prejela nagrado zelena misija za pasivni lesen vrtec v Preddvoru. Osnovni namen nagrade, ki so jo letos podelili četrtič, je spodbuditi kupce proizvodov in proizvajalcev k razmisleku, ali smo v našem življenju dovolj trajnostni. Na sejmu želijo skozi to nagrado prepoznati izdelke, ki so najbolj trajnostni in okolju najbolj prijazni. Strokovna komisija pod vodstvom Frederika Kneza je v obrazložitvi zapisala: vzorčni objekt je primer energetsko učinkovite stavbe, zgrajene v okolju prijaznih procesih iz okolju prijaznih materialov. Je primer dobre prakse, je poudaril Knez in povedal še: »Pri izbiri je bilo pomembno, da gre za proizvod, ki ga lahko ponavljamo velikokrat v Sloveniji in na enak način gradimo mnogo stavb.« »Nagrada zelena misija je vsekakor priznanje za vsa naša prizadevanja v preteklosti in vlaganja v razvoj. Tak objekt, kot je vrtec v Preddvoru, sodi v sam evropski vrh pasivne gradnje,« je ob prejemu nagrade dejal Gregor Benčina, predsednik upravnega odbora Jelovice, in tudi, da je vrtec edinstven in si ga ogledujejo strokovnjaki iz Avstrije, Italije in Nemčije. Ta vrtec namreč proizvede več energije, kot je potrebuje za svoje delovanje. B. B.

Gregor Benčina prejema nagrado zelena misija za izvedbo pasivnega vrtca v Preddvoru, ki je zelo poseben in privlači obiske strokovnjakov iz sosednjih držav. V izdelek je vključenega veliko slovenskega znanja.

Enajst obnov na Gorenjskem

Po zaključenem prvem razpisu bodo občine celovito prenovile več kot dvesto šol, vrtcev, zdravstvenih domov in podobno. Med njimi je 11 stavb na Gorenjskem.

Boštjan Bogataj

V Gorenji vasi bodo energetsko obnovili Dom občine. / Foto: Denis Bozovičar

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je zaključilo prvi javni razpis sofinanciranja energetske sanacije javnih stavb v lasti lokalnih. Odziv občin na prvi razpis je bil velik, saj je prispelo kar 172 vlog iz 116 občin, ki so skupaj prijavile za 172 milijonov evrov operacij oziroma za približno 82,5 milijona evrov subvencij.

»Zaradi rezultatov investicij bo zmanjšana potreba po uvozu energentov, posredno pa se bodo zaradi tega kazali pozitivni učinki tudi pri doseganju ciljnega deleža rabe obnovljivih virov energije,« pravijo na ministrstvu in ugotavljajo, da so skupaj odobrili 109 operacij, najvišji odobreni znesek znaša 1,5 milijona evrov, najnižji 143 tisoč evrov. Enajst obnov stavb v občinski lasti bo izvedenih v sedmih gorenjskih občinah: na Bledu bodo obnovili zdravstveni dom in vrtec, v Kranju šolo, enako tudi v Radovljici šolo in dodatno vrtec, v Naklem šolo s podružnicami in vrtcem, v Cerkljah šolo s podružnico, v Železnikih šolo s podružnicami, kulturni dom in zimski bazen, v občini Gorenja vas – Poljane pa zdravstveni dom in dom občine.

Skupna vrednost (gorenjskih) obnov znaša skoraj sedem milijonov evrov, od tega gre za 5,71 milijona evrov upravičenih stroškov, 4,85 milijona evrov bo evropske pomoči. Občine morajo investicije zaključiti do konca maja 2015. Objavljen je že nov razpis. Pri pripravi dodatnega se je ministrstvo zavedalo, da imajo investicije v učinkovito rabo energije pomemben multiplikativni učinek.

Na nov razpis se lahko občine že prijavijo, rok za oddajo je 6. maj. Ministrstvo ima na voljo 57,5 milijona evrov, upravičenci bodo prejeli 85 odstotkov celotne investicije, in sicer za energetsko učinkovito sanacijo obstoječih stavb (šol, vrtcev, zdravstvenih domov in knjižnic) ali izvedeni ukrepi pri nadomestnih gradnjah (toplotna izolacija, zamenjava ali vgradnja oken).

Ugodni krediti Eko sklada tudi v letu 2013

Krediti Eko sklada za okoljske naložbe v Sloveniji, ki vplivajo na zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in manjše onesnaževanje zraka z drugimi škodljivimi emisijami, se nanašajo na gospodarjenje z odpadki, varstvo voda in odvajanje odpadnih vod ali oskrbo s pitno vodo, so na voljo pravnim osebam, samostojnim podjetnikom in zasebnikom na podlagi javnega poziva 50PO13, občanom pa na podlagi javnega poziva 49OB13.

Pravnim osebam je po pozivu **50PO13** namenjenih 24 milijonov evrov kreditnih sredstev z letno obrestno mero trimesečni EURIB 1OR + 1,5 odstotka. Najdaljša odplačilna doba je 15 let oziroma največ 5 let za naložbe v nakup opreme in vozil. Kredit za posamezno naložbo ne sme presegati dveh milijonov evrov, najnižji znesek pa je 25.000 evrov. Javni poziv je odprt do porabe razpisanih sredstev oziroma najkasneje do 30. novembra letos.

Občanom je s pozivom **49OB13** namenjenih 5 milijonov evrov, kredit pa se lahko odobri do višine priznanih stroškov naložbe in največ 20.000 evrov; za gradnjo stanovanjske stavbe v nizkoenergijski ali pasivni tehnologiji, za namestitev sodobnih naprav za pridobivanje električne energije, obsežnejšo obnovo stavb in nakup hibridnih ali električnih vozil pa je kredit lahko do največ 40.000 evrov. Najnižji znesek kredita je 1.500 evrov. Odplačilna doba znaša največ 10 let. Letna obrestna mera je spremenljiva in znaša trimesečni EURIBOR + 1,5 odstotka. Javni poziv je odprt do porabe razpisanih sredstev oziroma do 31. januarja 2014.

Možnost pridobitve kredita Eko sklada in nepovratnih sredstev hkrati

Eko sklad v primeru, da občan želi izvesti obsežnejšo naložbo, katere priznani stroški znašajo več kot 10.000 evrov in izpolnjuje pogoje javnega poziva za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud, omogoča tako pridobitev nepovratne finančne spodbude kot tudi najem ugodnega kredita hkrati. Pri tem višina nepovratne finančne spodbude in kredita skupaj ne sme presegati priznanih stroškov kreditirane naložbe.

Več informacij o vseh javnih pozivih Eko sklada z dokumentacijo za prijavo je na voljo na spletni strani www.ekosklad.si.

Eko sklad
Slovenski okoljski javni sklad

Eco Fund
Slovenian Environmental Public Fund

ekospodbude
zmanjšajte stroške za energijo

ugodni krediti za občane in podjetja za različne naložbe v zmanjševanje obremenjevanja okolja **za večje naložbe občanov v učinkovito rabo energije**
možnost hkratne pridobitve subvencije in kredita

nepovratne finančne spodbude občanom za različne ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije v stanovanjskih stavbah **občanom za nakup** energijsko učinkovitih vozil z električnim ali hibridnim pogonom **podjetjem** za ukrepe učinkovite rabe energije v prometu

Več informacij na www.ekosklad.si ali na telefonski številki 01 / 241 48 20

Energetska obnova

Slovenija še bolj zelena

V sklopu projekta Obnovljivi viri energije v alpskem prostoru je Regionalna razvojna agencija Gorenjske (BSC Kranj) skupaj s šestimi gorenjskimi občinami izvedla prav toliko energetskih obnov javnih stavb – šol in bazena v Kranju. Energetsko obnovljen bazen so pred dnevi tudi odprli.

Boštjan Bogataj

Projekt Obnovljivi viri energije v alpskem prostoru (REAAL) je začel nastajati že leta 2008, vendar se je po številnih birokratskih zapletih in razpletih energetska sanacija šestih občinskih javnih stavb začela šele prejšnje leto. »Računamo, da smo s temi investicijami opravili lepo promocijo uporabe obnovljivih virov energije in hkrati tudi opomnik dobremu sodelovanju Slovenije in Švice,« je ob odprtju povedal Bogo Filipič, direktor BSC Kranj.

Z REAALOM so pri nas namreč orali ledino energetske sanacije občinskih stavb, ki jo sedaj podpira tudi država, torej še v letih, ko se o energetski sanaciji za nižje stroške ogrevanja in hkrati proizvodnjo elektrike s pomočjo sončnih elektrarn še ni veliko razmišljalo in so bili tudi pomisleki v občinah precejšnji. Zaradi tečajnih razlik med evrom in švicarskim frankom bodo poleg šestih investicij izvedli še nekaj drugih, manjših investicij v višini pol milijona evrov.

»V času, ko se vsi ukvarjamo z varčevanjem in nižanjem stroškov, je tovrstna energetska sanacija zelo dobrodošla,« je ob odprtju energetske obnove bazena v Kranju povedal domači župan Mohor Bogataj. Meni, da lahko občina le s takšnimi projekti ustvarja napredek in nižje stroške ter hkrati prispeva k ohranjanju narave. V Kranju so zamenjali in toplotno izolirali streho zimskega olimpijskega bazena v športnem parku in s tem preprečili uhajanje toplote iz pokritega olimpijskega bazena, s ponjavo pa preprečili uhajanje toplote tudi iz letnega bazena.

Zaradi sanacije naj bi ustvarili prihranek v višini porabe najmanj 25 odstotkov energenta. V kotlovnici so nameščene najnovejše toplotne črpalke, na delu strehe so sončni kolektorji, ki bodo ogrevali vodo. Sočasno je občina sanirala tudi tri panoramske stene na južni strani bazena in namestila varčne sijalke. Skupna vrednost investicije v kranjski bazen znaša kar dva milijona evrov.

Švica je za spodbujanje obnovljivih virov energije v Sloveniji namenila 7,3 milijona evrov za dva projekta, za projekt REAAL od tega zneska večji del – 5,3 milijona evrov. Skupna vrednost projektov pa znaša čez sedem milijonov evrov. »Opremljanje in ogrevanje javnih zgradb s kotli na lesno biomaso bi bil lahko začetek veliko večjega. Upam, da bo ta projekt predstavil velik potencial obnovljivih virov energije, še posebej, ker je Gorenjska gozdnata regija in ponuja veliko možnosti za oskrbo z lesno biomaso,« je ob obisku Kranja poudaril Robert Reich, veleposlanik Švicarske konfederacije v Sloveniji.

Upa še, da bo ta projekt prepričal pristojne, tako v javnem kot zasebnem sektorju, da se bodo odločili za energetsko sanacijo in bo Slovenija še bolj zelena, kot je danes. »Bazen v Kranju spada med boljše primere uporabe toplotnih črpalk in sončne energije na Gorenjskem. Vsi v regiji bodo imeli korist od te investicije, saj bo šlo v zrak manj izpustov CO_2, občina bo privarčevala pri ogrevanju, lokalno gospodarstvo je pridobilo nove izkušnje in znanja, odprle so se nove priložnosti sodelovanja. Izkoristimo jih,« je še povedal Reich.

Jože Torkar iz Eltec Petrola, župan Mohor Bogataj, veleposlanik Robert Reich in direktor BSC Bogo Filipič (ni na sliki) so odprli prvo investicijo v energetsko obnovo projekta REAAL – kranjski bazen. Med ukrepi je bila za ogrevanje nameščena tudi najsodobnejša toplotna črpalka (na sliki). / Foto: Gorazd Kavčič

»Objektov v javni lasti, ki potrebujejo energetsko obnovo, je veliko. Na srečo se je zbudila država in usmerja preostanek evropskih sredstev k občinam, ki dobijo denar za podobne ukrepe, kot smo jih predvideli pet let nazaj. Koliko bomo to možnost Gorenjci izkoristili, je povsem odvisno od nas samih,« je še povedal Bogo Filipič.

OKOLJU PRIJAZNE MALE BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE

Čisto okolje postaja iz dneva v dan večja vrednota, zato smo dolžni skrbeti za njegovo ohranjanje ter slediti pozitivni zakonodaji države in EU, da pristopimo k realizaciji ciljev ohranjanja čistega okolja in voda, kar postaja tudi zakonska obveznost.

Podjetje Regeneracija, d. o. o., iz Lesc na Gorenjskem se je specializiralo kot projektant in proizvajalec lastnih bioloških čistilnih naprav (namenjenih 4 ali več, tudi do 2000 osebam) za čiščenje komunalnih odpadnih vod. Mala biološka čistilna naprava je namenja čiščenju odpadne vode iz stranišč, kopalnic, kuhinj in podobnih virov onesnaženja v gospodinjstvu, poslovnih zgradbah in gostinskih lokalih. Pri snovanju biološke čistilne naprave je upoštevana dnevna poraba 150 litrov vode na osebo (povprečna dnevna poraba vode v individualni hiši v Sloveniji namreč znaša od 120 do 150 litrov na osebo). Odpadna voda priteka v mehanski del biološke čistilne naprave, kjer se večji delci usedajo. Dalje voda odteka v biološko stopnjo, iz katere ustrezno očiščena odteka naprej v ponikalnico ali v odprte vode. Princip delovanja biološke čistilne naprave je v tem, da se v biološki stopnji aktivno blato z mešanjem in prezračevanjem vzdržuje v stalnem gibanju, kar omogoča pospešeno naravno samočiščenje, saj se raztopljene in neusedljive snovi spremenijo v obliko, ki se lahko useda.

Prednosti male biološke čistilne naprave tip SBR_REG SO:
- povsem slovenski proizvod
- hitra in enostavna montaža (majhna teža)
- dolga življenjska doba
- enostavno vzdrževanje
- visoka učinkovitost čiščenja
- odlično razmerje cena/kakovost
- garancija na posodo 30 let, na elektro opremo 1 leto

V zadnjih letih je podjetje Regeneracija, d. o. o., izdelalo in prodalo več kot 700 bioloških čistilnih naprav različnih velikosti. V letu 2012 smo zaključili uradno testiranje delovanja MČN velikosti 5 PE do 50 PE pod pogoji, kot jih predpisuje slovenski standard za male čistilne naprave SIST EN 12566-3:2005+A1:2009 in od pooblaščenega inštituta (TÜV) prejeli Izjavo o skladnosti – tako se lahko kot prvi pohvalimo s popolnoma slovenskim proizvodom certificirane kakovosti.

SLOVENSKI PROIZVOD

Male biološke čistilne naprave SBR REG

Gorenjske elektrarne

Občutno nižji stroški za ogrevanje

Gorenjske elektrarne so skupaj z Domplanom, Holdingom Slovenske elektrarne in Petrolom sodelovale pri celostni ureditvi daljinskega ogrevanja v stanovanjski soseski Planina Kranj. Rezultat sodelovanja omenjenih družb je družba Soenergetika, ki je v kotlovnici Planina postavila dva plinska motorja, ki proizvajata tako električno kot toplotno energijo. Tehnološka rešitev temelji na boljši izrabi energije zemeljskega plina in hkratni proizvodnji električne energije. Občutno prispeva k zmanjšanju stroškov ogrevanja pri stanovalcih Planine ter k manjšemu onesnaževanju okolja, saj zmanjšuje izpuste ogljikovega dioksida kar za 12 tisoč ton CO_2 letno. Celovita prenova daljinskega sistema v soseski Planina je energetsko učinkovit projekt, ki je bil nagrajen tudi z nagrado EUREM (Europian Energy manager) kot vzorčni primer dobre prakse in sodelovanja. B. B.

Foto: Gorazd Kavčič

Šest sončnih elektrarn na gorenjskih šolah

Gorenjske elektrarne se na področju gradnje lastnih sončnih elektrarn lahko pohvalijo z odličnim sodelovanjem z gorenjskimi občinami, kjer so elektrarne poleg proizvodnje tudi izobraževalni instrument pri ozaveščanju mladih in njihovih staršev o pomenu izrabe obnovljivih virov energije in delovanju elektrarn. Na šolah izvajajo tudi neposredni nadzor (monitoring) elektrarne, s tem pa mladi v živo spremljajo delovanje elektrarne in spremembo parametrov na njej. Gorenjske elektrarne so sončne elektrarne postavile s partnerskim sodelovanjem petih občin: Naklo, Tržič, Preddvor, Šenčur in Škofja Loka na strehah javnih ustanov (Biotehniški center Naklo in osnovne šole Križe, Matija Valjavca Preddvor, Šenčur, Jela Janežiča in Ivana Groharja). Z izobraževalnimi ustanovami sodelujejo že od leta 2007, od takrat se mladi izobražujejo o pomenu izrabe obnovljivih virov energije. B. B.

Foto: Gorazd Kavčič

Subvencije za učinkovito rabo energije

Letos bodo nepovratna sredstva za učinkovito rabo energije na voljo pri osmih velikih zavezancih. Poleg Eko sklada bodo pravne osebe (v javni in zasebni lasti) sredstva lahko pridobile tudi pri Elektru Gorenjska Prodaja. Na voljo bo 400 tisoč evrov za naložbe v povečanje energetske učinkovitosti objektov, zlasti z zamenjavo opreme kotlovnic in s prehodom na uporabo obnovljivih virov energije, za energetsko sanacijo razsvetljave ter izvedbo energetskih pregledov objektov ter za ukrepe informiranja oziroma ozaveščanja uporabnikov. Drugi veliki zavezanci so Energetika Ljubljana, Petrol, GEN-i, Energija plus, Elektro energija, Petrol Energetika in E3. B. B.

O toplotnih in fotonapetostnih sistemih

Pred dnevi je Drago Papler izdal knjigo Osnove uporabe solarnih toplotnih in fotonapetostnih sistemov, ki zajema vse vidike alternativne oskrbe z električno energijo s pomočjo neusahljivega in ekološkega vira energije – sonca. Prvi del knjige zajema rabo sončne energije za ogrevanje sanitarne tople vode v javni rabi in gospodinjstvih, drugi del pa izkoriščanje sonca za proizvodnjo električne energije. Knjiga je uporabniško zasnovana in prikazuje tudi praktične izvedbene prikaze, med njimi tudi sodobne tehnologije sončnih elektrarn, predstavljene so tudi podporne sheme. V zgolj petih letih smo v Sloveniji skoraj postoterili instalirano moč sončnih elektrarn. B. B.

ELEKTRO GORENJSKA D.D., ULICA MIRKA VADNOVA 3A, KRANJ

Zavezani zeleni energiji

Gorenjske elektrarne na leto proizvedejo več kot 50 milijonov kilovatnih ur zelene elektrike. Letos usmerjeni v širitev proizvodnje električne energije zunaj domačih meja, lastnikom elektrarn pa ponujajo daljinsko upravljanje, nadzor in vzdrževanje za boljši izkoristek proizvodnje.

Boštjan Bogataj

Gorenjske elektrarne so odvisna družba Elektro Gorenjska, ki jo vodi direktor Aleš Ažman. Njena temeljna dejavnost je proizvodnja električne elektrike iz obnovljivih virov s pomočjo vode v 15 hidroelektrarnah in s pomočjo sonca v 16 lastnih sončnih elektrarnah na Gorenjskem. Na leto proizvedejo več kot 50 milijonov kilovatnih ur zelene elektrike. Direktor Ažman pravi, da so z lanskim poslovanjem zadovoljni: »Z ustrezno razpršenostjo dejavnosti smo kljub nižji proizvodnji električne energije zaradi izrazitih sezonskih nihanj kot posledico suše na eni strani in vodne ujme na drugi strani, prvič v zgodovini ustvarili prihodke, ki so višji od petih milijonov evrov.« V primerjavi z letom prej so bili prihodki višji skoraj za polovico! Družba je leto 2012 zaključila z dobičkom (pred davki) v višini 220 tisoč evrov.

Aleš Ažman / Foto: Gorazd Kavčič

Za učinkovitejšo rabo energije

Gorenjske elektrarne so lastnik certifikata kakovosti Združenja slovenske fotovoltaične industrije (ZSFI) na področju projektiranja in montaže sončnih elektrarn, kar jih uvršča med resne in dolgoročne poslovne partnerje na področju fotovoltaike. »Letošnje dejavnosti v skladu s poslovno strategijo in spremenjenimi tržnimi razmerami usmerjamo v izvedbo ukrepov učinkovitejše rabe energije pri zunanjih naročnikih ob hkratnem pogodbenem zagotavljanju prihrankov in gradnjo proizvodnih enot izven Slovenije,« načrte razloži direktor.

S prej opisanim namenom diverzifikacije dejavnosti in povečanja prihodkov v Gorenjskih elektrarnah poudarjajo njihovo vlogo pri vzdrževanju, optimiziranju in podaljševanju življenjske dobe sončnih elektrarn. Na Gorenjskem je sončnih elektrarn več kot tristo, Gorenjske elektrarne pa ena redkih družb v Sloveniji, ki lastnikom ponuja možnost vzdrževanja, v kar je vključeno tudi izvajanje nadzora delovanja (monitoring). Lastniki lahko s pomočjo grafičnega vmesnika stalno nadzorujejo delovanje sončne elektrarne in posledično lažje in hitreje reagirajo ob najrazličnejših dogodkih na sončni elektrarni.

Optimizacija elektrarn

Marsikateri lastnik (male) hidroelektrarne se je v zadnjih letih že srečal z odpravljanjem posledic neurja, poplav ali drugih naravnih nesreč. Nihanje vodostaja vodotokov in naravne nesreče močno vplivajo na proizvodnjo električne energije. »Le hitro ukrepanje ob naraslih vodah, izpadih ali drugih izrednih stanjih prepreči poškodbe na objektu, ki kasneje še dodatno vplivajo na manjšo proizvodnjo elektrike,« razloži direktor Aleš Ažman.

Tudi zato so v Gorenjskih elektrarnah letos zagnali projekt daljinskega vodenja in upravljanja manjših, lokacijsko odmaknjenih elektrarn. Daljinsko upravljana elektrarna je opremljena tudi s kamerami, z njihovo pomočjo pa še dodatno spremljajo delovanje elektrarne in morebitne izredne dogodke. Daljinsko upravljanje hidroelektrarne občutno znižuje stroške upravljanja proizvodnega objekta, saj ne zahteva prisotnosti človeka (stikalca) na lokaciji. Tovrstne oblike nadzora v Gorenjskih elektrarnah ponujajo tudi zunanjim lastnikom manjših hidroelektrarn v Sloveniji.

Gorenjske elektrarne imajo v lasti devet malih hidroelektrarn, ki jih po novem upravljajo daljinsko, nadzor opravljajo tudi s pomočjo kamer, zato človeška prisotnost na lokaciji ni potrebna.

Podjetje se s proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov ukvarja že več kot 60 let. Je največji gorenjski proizvajalec okolju prijaznejše električne energije. Danes proizvaja električno energijo v 14 lastnih hidroelektrarnah, eno hidroelektrarno pa imajo v najemu in upravljanju, ter 16 lastnih sončnih elektrarnah, v katerih na leto proizvedejo več kot 50 milijonov kilovatnih ur električne energije.

Investicije v dolgoročni zaslužek

Boštjan Bogataj

V družbi Gorenjske elektrarne so zanesljiv partner zasebnega sektorja. Z Merkurjem so oblikovali dolgoročni način sodelovanja na področju izrabe obnovljivih virov energije, kar v praksi pomeni, da so v letu in pol v obratovanje vključili tri sončne elektrarne, kjer letna proizvodnja znaša več kot 2,2 milijona kilovatnih ur elektrike. S sistematičnim pristopom so se lotili tudi področja učinkovitejše rabe energije. V poslovni stavbi v Naklem deluje soproizvodnja toplote in elektrike, v trgovskem centru Merkur Primskovo so temeljito prenovili sistem notranje razsvetljave ter na ta način pomembno zmanjšali porabo električne energije. Investicija v zamenjavo razsvetljave prinaša tudi energetske in stroškovne prihranke, in sicer se bodo stroški za elektriko na letnem nivoju zmanjšali za skoraj 30 tisoč evrov. V teh dneh so zaključili tudi prenovo razsvetljave v trgovskem centru Merkur Mojster in v skladiščih v Naklem. Ta projekt prinaša še večje okoljske in finančne prihranke.

Tri sončne elektrarne na Merkurju na leto proizvedejo več kot 2,2 milijona kilovatnih ur energije. /Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjske elektrarne

Učinkovito nižanje stroškov

Model pogodbenega financiranja, kjer ukrepe za učinkovito rabo energije financira tretji partner, omogoča gospodarskim družbam in drugim institucijam prihranke pri energetskih stroških.

Boštjan Bogataj

V Gorenjskih elektrarnah pozornost posvečajo tudi izvajanju energetskih storitev po modelu pogodbenega financiranja, ki prinaša prihranke energije ter dodano vrednost uporabnikom v obliki zniževanja stroškov. Pogodbeno financiranje je poslovni model, pri katerem so ukrepi za učinkovito rabo energije financirani s strani tretjega partnerja, poplačani pa iz na ta način doseženih ciljnih prihrankov pri stroških za porabljeno energijo.

»Razlikujemo dve obliki pogodbenega financiranja. Prvo je financiranje na področju dobave energije oziroma energetskih naprav, drugo pa pogodbeno financiranje na področju učinkovite rabe energije oziroma pogodbeno zagotavljanje prihrankov. V praksi pogosto prihaja do kombinacije obeh oblik,« pojasni Matjaž Eržen iz Gorenjskih elektrarn.

V gospodarski družbi, v kateri izvedejo ukrep učinkovitejše rabe energije, pridobijo ciljne prihranke pri stroških za porabljeno energijo, investitor pa je udeležen pri deležih letnih prihrankov stroškov za energijo. Tovrstne oblike sodelovanj trajajo od pet do 15 let in so v tujini že dolgo znani, pri nas pa vse bolj pridobivajo na pomenu. Energetsko pogodbeništvo je zelo zanimiv poslovni model za učinkovito rabo energije. Družba za energetsko pogodbeništvo izvede ukrepe za zmanjšanje rabe energije, investicija pa se vrača preko prihrankov.

»Model pogodbenega zagotavljanja prihrankov se najpogosteje uporablja pri zamenjavi razsvetljave, posodobitvi sistemov ogrevanja in hlajenja, pri vgradnji sprejemnikov sončne energije ali toplotnih črpalk in drugih naprav za pridobivanje toplote iz obnovljivih virov ter posodobitvi sistemov za proizvodnjo komprimiranega zraka,« razloži Matjaž Eržen.

Matjaž Eržen /Foto: Gorazd Kavčič

Družba Gorenjske elektrarne svojo uspešnost dokazuje z zaključenimi projekti na vseh področjih delovanja. Prek individualnega pristopa in s širokim svetovalnim znanjem pomagajo oblikovati najboljšo rešitev na področju učinkovite rabe energije po meri naročnika. Tako so v letu 2012 s podjetjem Merkur namestili novo, učinkovitejšo razsvetljavo v trgovskem centru na Primskovem, prav tako novo soproizvodno enoto za toploto in elektriko v poslovni stavbi v Naklem, nadaljujejo s projektom menjave razsvetljave. »Skrbimo za okolje in zmanjšujemo stroške razsvetljave, zato bomo podobne projekte v prihodnje izpeljali v še nekaj naših centrih po Sloveniji,« pravijo v Merkurju.

Gorenjske elektrarne so vodilni proizvajalec zelene električne energije na Gorenjskem na področju vodnih in sončnih elektrarn. Z njihovo pomočjo je izraba obeh virov postala donosna panoga, ki prinaša nove razvojne priložnosti. Z namenom vplivanja na večjo, predvsem pa ustrezno ozaveščenost javnosti sodelujejo predstavniki družbe na različnih konferencah, simpozijih in ostalih izobraževalnih dogodkih in skrbijo za dodatno ozaveščanje otrok in odraslih o pomenu izrabe obnovljivih virov energije in ukrepih učinkovitejše rabe.

Forum trajnostnega razvoja

Družbe v skupini Elektro Gorenjska letos tretjič zapored organizirajo brezplačni posvet Forum o obnovljivih virih (OVE) in učinkoviti rabi energije (URE).

Boštjan Bogataj

Letos bo Forum 20. marca (ob 9.15) v hotelu Park na Bledu. Na posvetu bodo predstavili tehnične rešitve in projekte, s pomočjo katerih je možno v javnem in zasebnem sektorju na področju OVE in URE ustvariti prihranke. V prvem sklopu bodo predstavili vplive obnovljivih virov na omrežje, ekonomijo obsega v razvoju (OVE), predstavili trende na področju gradenj sončnih elektrarn (zaradi precejšnjega znižanja podpor za elektriko, pridobljeno v sončni elektrarni – v letošnjem letu se bodo vsak mesec znižale za dva odstotka – je v tem trenutku zanimiva le še gradnja večjih sončnih elektrarn nad 300 kilovatov, nikakor pa ne več manjših), prav tako bodo predstavili način optimalnega vzdrževanja sončnih in hidroelektrarn, kar je zanimiva vsebina za obstoječe lastnike elektrarn.

V drugem sklopu bodo spregovorili o programu za doseganje prihrankov energije pri končnih kupcih, in sicer o načinih financiranja ukrepov URE, kot so nepovratna sredstva za ukrepe učinkovitejše rabe energije pri Elektru Gorenjska Prodaja, kot tudi o poslovnem modelu pogodbenega zagotavljanja prihrankov – energetsko pogodbeništvo.

IZ VSEBINE:
– Z ustrezno optimizacijo do boljših izkoristkov elektrarne
– Ustvarjanje prihrankov s pomočjo ukrepov učinkovitejše rabe energije v javnem in zasebnem sektorju
– Financiranje ukrepov URE: energetsko pogodbeništvo, nepovratna sredstva za pravne osebe
PRIJAVE NA DOGODEK:
04 /2083 531 ali na spletu www.gek.si/prijava

elektro gorenjska | elektro gorenjska prodaja | gorenjske elektrarne

OBNOVLJIVI VIRI PRIHODNOSTI
FORUM O OBNOVLJIVIH VIRIH IN UČINKOVITI RABI ENERGIJE

PRILOŽNOSTI, KI JIH PONUJAJO OBNOVLJIVI VIRI IN UKREPI UČINKOVITEJŠE RABE ENERGIJE
Bled, Hotel Park, 20. marec 2013

Vabljeni na tradicionalni dogodek skupine Elektro Gorenjska,

3. Forum o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije

08.30 – 09.00	**NOVINARSKA KONFERENCA**
08.30 – 09.15	Sprejem udeležencev
09.15 – 09.35	**ODPRTJE FORUMA IN UVODNE RAZPRAVE** Pozdrav in predstavitev projektov URE in OVE v občini Bled, direktor Občinske uprave Matjaž Berčon Uvodni nagovor, mag. Bojan Luskovec, predsednik uprave Elektro Gorenjska
09.35 – 11.00	**OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE**
09.35 – 09.45	**Priključevanje razpršenih virov v distribucijsko elektroenergetsko omrežje – izkušnje pri priključevanju v omrežje Elektro Gorenjska** Anže Vilman, Elektro Gorenjska, d. d.
09.45 – 09.55	**Ekonomija obsega v razvoju obnovljivih virov energije** Drago Papler, Gorenjske elektrarne, d. o. o.
09.55 – 10.05	**Postopek priključevanja obnovljivih virov v distribucijsko omrežje** Darko Ropret, Elektro Gorenjska, d. d.
10.05 – 10.15	**Trendi na področju gradenj sončnih elektrarn** Iztok Jenko, Rudolf Ogrinc, Gorenjske elektrarne, d. o. o.
10.15 – 10.25	**Učinkovitost obratovanja in nadzor delovanja sončnih elektrarn** Miha Flegar, Gorenjske elektrarne, d. o. o.
10.25 – 10.35	**Avtomatizacija sistema malih hidroelektrarn** Jurij Čadež, Gorenjske elektrarne, d. o. o.
10.35 – 10.45	**Vzdrževanje energetskih naprav v hidroelektrarnah** Janez Basej, Gorenjske elektrarne, d. o. o.
11.15 – 12.20	**UČINKOVITA RABA ENERGIJE**
11.15 – 11.25	**Programi velikih zavezancev za izboljšanje energetske učinkovitosti** Aleš Šaver, Eco Consulting, d. o. o.
11.25 – 11.35	**Upravljanje obremenitve odjemalca z vidika distributerja električne energije** Boštjan Tišler, Elektro Gorenjska, d. d.
11.35 – 11.45	**Upravljanje obremenitve odjemalca - pilotni projekt Elektra Gorenjska** Miha Noč, Elektro Gorenjska, d.d.
11.45 – 11.55	**Soseska Planina – s soproizvodnjo do učinkovite oskrbe s toploto** Aleš Ažman, MBA, Gorenjske elektrarne, d. o. o.
11.55 – 12.05	**Pogodbeno zagotavljanje prihrankov** Matjaž Eržen, Gorenjske elektrarne, d. o. o.
12.35 – 13.15	**OKROGLA MIZA IN ZAKLJUČEK** **Pogodbeno zagotavljanje oskrbe in prihrankov z energijo - priložnost za javni in zasebni sektor na področju energetske učinkovitosti in zniževanja stroškov** MODERATOR: mag. Stane Merše, vodja Centra za energetsko učinkovitost, Institut "Jožef Stefan"

PETROL
Energija za življenje

Projekt je sofinanciran v okviru Petrolovega programa za izboljšanje energetske učinkovitosti.

ELEKTRO GORENJSKA D.D., ULICA MIRKA VADNOVA 3A, KRANJ

Hrana

Prepriča že sam okus

Ob zadnjih prehranskih aferah postaja še pomembneje, od kod izvira hrana, ki konča na naših krožnikih. Lokalno pridelana hrana je namreč najbolj kakovostna in varna.

Mateja Rant

»Kupci vse pogosteje sprašujejo, ali je zelenjava res domača . Veliko jim pomeni, da je pridelana lokalno in na čim bolj naraven način,« je poudarila Tatjana Dolenc iz Naklega, ki na stojnici v nakupovalnem središču Domača vas v Kranju prodaja zelenjavo. Podobna vprašanja postavljajo tudi glede mesnih izdelkov, je zatrdila Tina Kepic iz Cerkelj. »Pri mesu in jajcih so potrošniki postali še bolj pozorni in se natančno pozanimajo, kaj kupujejo. Zanima jih recimo tudi to, kako velika je kmetija, saj se želijo tako prepričati, da pridelava ni preveč industrijska.« Čeprav so cene teh izdelkov višje, pa mnogi raje kupijo manj, samo da je kakovostno, je še dodala.

Zavest ljudi o pomenu lokalno pridelane hrane se veča, meni tudi vodja projekta Kupujmo domače pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) Ana Marenk. »Vedno pa obstajajo pomisleki glede kontrole hrane, čeprav je v Sloveniji za to dobro poskrbljeno. Zagotavlja se namreč dobra sledljivost od njive do mize .« Rednemu nadzoru so podvrženi zlasti kmetje, ki se ukvarjajo z ekološko in integrirano pridelavo. Večja težava so cene lokalno pridelanih živil, je opozorila Ana Marenk, saj je hrana iz uvoza cenejša zaradi dražjega načina kmetovanja pri nas. »Zato bi morala država še aktivnejše spodbujati trgovce in pridelovalce k zagotavljanju večjega števila lokalnih pridelkov in izdelkov na trgovskih policah,« razmišlja Ana Marenk.

Ana Marenk

Pri KGZS poskušajo potrošnike spodbuditi h kupovanju lokalno pridelane hrane tudi prek portala Kupujmo domače, na katerem je ta čas okrog petsto ponudnikov. »Težava je le v tem, da je treba po pridelke na kmetijo, ki jih ponuja, kar je ob sedanjem pomanjkanju časa včasih težko. Po drugi strani pa ima to številne prednosti – lahko si ogledate kmetijo ter način pridelave in predelave,« je razložila Ana Marenk. Za lokalno pridelano hrano, je dejala, se potrošniki največkrat odločajo, ker jih prepriča že sam okus hrane, ki je naravno dozorela. Obenem verjamejo, da je ta hrana bolj kakovostna in varna kot tista iz uvoza, pri kateri je težko preverjati sledljivost. Hrana iz lokalne pridelave, je še dodala, ima tudi večjo hranilno vrednost.

Čeprav samooskrba s hrano pri nas ni na dovolj visoki ravni, pa je po besedah Ane Marenk problem tudi v tem, da smo danes kupci razvajeni in želimo imeti vse vrste sadja in zelenjave v vsakem letnem času, kar pa je nerealno pričakovati. Vodja kmetijsko gozdarske zbornice Sava Mojca Papler je zagotovila, da v njihovem Domačem kotičku ta čas nimajo težav pri zagotavljanju lokalno pridelanih izdelkov, pri čemer so dobavitelji res samo z Gorenjskega. V vseh treh mesecih, kar so odprli Domači kotiček, je še dodala, pa se povpraševanje po tovrstnih izdelkih povečuje.

Mnogi potrošniki kljub višjim cenam posegajo po lokalno pridelanih živilih in raje kupijo manj, da je le bolj kakovostno. / Foto: Tina Dokl

Slovenija z domačo pridelavo ne pokriva svojih potreb po kmetijsko-živilskih proizvodih. Kot navajajo v resoluciji o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020, se stalni presežki pojavljajo le pri mleku, perutninskem mesu in svežih jabolkih. Pri govejem mesu je po letu 2005 stopnja samooskrbe dokaj izravnana, največji primanjkljaj pa je pri sladkorju in rastlinskem olju, velik je tudi pri zelenjavi (stopnja samooskrbe je pod 40 odstotki), žitu (stopnja samooskrbe je okrog 60 odstotkov), svežem sadju (neto uvoz predstavlja okrog sto tisoč ton na leto), krompirju (stopnja samooskrbe je med 60 in 70 odstotki) in svinjskem mesu (stopnja samooskrbe je pod 70 odstotki). Primanjkljaj se pojavlja tudi pri medu in jajcih.

Vzgoja slovenskih sort krompirja

Slovenija ima dolgoletno tradicijo vzgoje svojih sort krompirja na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Vzgojene so bile številne sorte, od katerih so bile najbolj poznane igor, cvetnik, vesna, jana in druge. Ob koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja so te sorte zaradi pojava novega različka virusa praktično izginile iz pridelave.

Tudi zato so na Kmetijskem inštitutu Slovenije v letu 1993 začeli z novim programom žlahtnjenja krompirja. Na začetku so bile glavne usmeritve programa velik pridelek, jedilna kakovost, belo meso ter odpornost proti boleznim in škodljivcem. Z uspešnim žlahtnjenjem so dosegli ekstremno odpornost proti krompirjevemu virusu Y in postavili temelje programu vzgoje novih sort krompirja v Sloveniji.

Nove sorte krompirja

Doslej je bilo potrjenih več novih sort krompirja, ki so na voljo v skladišču za krompir v Mostah pri Komendi in v Infrastrukturnem centru Jablje v Loki pri Mengšu. Med njimi je vodilna slovenska pozna sorta za ozimnico KIS sora. Oblikuje srednje število izenačenih srednje debelih ovalnih gomoljev s svetlo kožico, kremasto belim mesom in plitvimi očesi. Pridelek je zelo velik. Primerna je za kuhanje, solate, pečenje in pomfri.

Bistra je pozna sorta, primerna za ozimnico. Pridelek navadno kopljemo v septembru. Oblikuje veliko število drobnejših okroglih gomoljev z belo kožico in mesom ter srednje plitvimi očesi. Pridelek je lahko zelo velik. Je odlična jedilna sorta, primerna za kuhanje in pečenje. Po kuhanju ne potemni.

Pšata je srednje pozna sorta za ozimnico. Oblikuje veliko število izenačenih srednje debelih ovalnih gomoljev. Pridelek je velik, se srednje dolgo skladišči. Je odlična jedilna sorta z nekoliko višjo vsebnostjo sušine. Po kuhanju ne potemni, primerna je tudi za pečenje.

KIS mirna je srednje zgodna sorta, primerna tudi za ozimnico. Oblikuje srednje število izenačenih srednje debelih ovalnih gomoljev. Kožica je malo hrapava, meso belo. Je zelo kakovostna jedilna sorta z nekoliko višjo vsebnostjo sušine. Po kuhanju ne potemni, primerna je tudi za pečenje. Po jedilni kakovosti je podobna sorti kennebec. Pridelek je velik, se srednje dolgo skladišči.

KIS kokra je srednje zgodnja sorta, primerna tudi za ozimnico. Velik pridelek lahko kopljemo že v juliju. Gomolji so srednji do debeli, meso svetlo rumeno, kožica prav tako, očesa so srednje plitva. Je odlična jedilna sorta, primerna za kuhanje in pečenje. Po kuhanju ne potemni.

KIS krka je nova srednje pozna slovenska sorta za ozimnico. Oblikuje srednje veliko število debelih gomoljev s svetlo kožico in belim mesom. Jedilna kakovost je odlična, primerna je za kuhanje in pečenje. Po kuhanju ne potemni. Se zelo dobro skladišči. Primerna je za lažja tla, saj je tolerantna na sušo.

Čas za analizo tal

Pomlad je pred vrati in če imate vrt, na katerem bi radi pridelovali zdravo hrano, je še pravi čas za analizo tal. Dobra, rodovitna tla so primerno rahla, primerno kisla, z dovolj organske snovi in rastlinskih hranil. Če so tla presiromašna, s premalo hranil in humusa ali če je nekaterih rastlinskih hranil preveč, rastline ne uspevajo, kot bi želeli. Le na podlagi analize tal in strokovnega nasveta boste rastlinam lahko nudili optimalne pogoje za rast in jih tudi pravilno pognojili. Če so tla prekisla, tudi za apnenje še ni prepozno.

Agrokemijski laboratorij na Kmetijskem inštitutu Slovenije ima vrhunsko usposobljene strokovnjake, sodobno opremo in dolgoletne izkušnje izvajanja kakovostnih analiz tal, kot tudi krme, prehranskih izdelkov (medu, belega sladkorja, mesa, sadja in zelenjave), gnojil, sredstev za varstvo rastlin ter onesnaževal (kontaminatov). Dodatne informacije o analizah so objavljene na spletni strani www.kis.si, Centralni laboratorij, Agrokemijski laboratorij.

Prodaja semenskega krompirja

Slovenske sorte KIS SORA, PŠATA, BISTRA, KIS MIRNA, KIS SOTLA, KIS MURA, KIS KRKA, KIS VIPAVA

- **Skladišče za krompir**, Moste pri Komendi — *od ponedeljka do petka, od 6. do 14. ure, tel.: 01 834 35 73 ali 031 814 022*
- **Infrastrukturni center Jablje**, Loka pri Mengšu — *od ponedeljka do petka, od 7. do 15. ure, tel.: 01 560 74 00*

Kmetijski inštitut Slovenije
www.kis.si

KIS SORA

Varujmo naravo

LOČEVANJE JE ZAKON!

Akcija Ločevanje je zakon se nadaljuje

Lani smo v sodelovanju z Mestno občino Kranj aktivno začeli z akcijo, s katero vas znova opozarjamo, kako pomembno je pravilno ravnanje z odpadki. Vse informacije o pravilnem ravnanju z odpadki najdete tudi na naši posebni spletni strani **www.krlocuj.me.** V prihodnjih mesecih bomo izdali tudi tiskan abecednik in vam s tem pomagali pri vsakdanjem ločevanju z odpadki.
V sklopu akcije Ločevanje je zakon smo pripravili več opozorilnih nalepk, s katerimi vas individualno na terenu opozarjamo na nepravilnosti pri odlaganju odpadkov. Do sedaj smo vas opozarjali z rumeno nalepko na zabojniku. **Vse tiste, ki se še vedno ne zavedate pomembnosti ločevanja odpadkov, bomo po novem opozorili z oranžno nalepko, ki bo vsebovala tudi opozorilo, da boste morali v primeru neupoštevanja naših navodil v prihodnje za nepravilno odlaganje odpadkov plačati stroške dodatnega sortiranja. Oranžni nalepki bo sledila rdeča nalepka, na podlagi katere vam bomo dodatno ločevanje odpadkov tudi dejansko zaračunali.**
Dodatno vas z modro nalepko opozorimo na prepoln zabojnik in vam predlagamo najem večjega zabojnika.

Znebimo se stare navade, da vsi odpadki sodijo v en koš. Naj ločevanje odpadkov postane naša vsakdanja navada, ki ne zahteva veliko truda in časa, le malo dobre volje. Plastenka v zabojniku za odpadno embalažo prinese veliko koristi, medtem ko plastenka v zabojniku za mešane odpadke ali celo v naravi povzroči veliko slabega. Izgovorov, zakaj še ne ločujete odpadkov, ne sme biti več!

Še vedno ne upoštevate pravilnega ločevanja odpadkov?

Se zaradi preveč odpadkov pokrov vašega zabojnika ne zapira? Odločite se za najem večjega zabojnika!

Komunala Kranj

11 osnovnih pravil odgovornega ravnanja z odpadki

1. Ločevanje odpadkov je **obvezno za vse povzročitelje odpadkov**.

2. V **zabojnik za mešane komunalne odpadke** sodijo samo odpadki, ki se ne predelajo (kosti, manjše količine surovega mesa, onesnažena embalaža, palčke za ušesa, higienski vložki in robčki, plenice, celofan, cigaretni ogorki, fotografije, flomastri, svinčniki, glavniki, zobne ščetke, igrače, kasete, kristal, lepilni trakovi, lončena, glinena in keramična posoda ...).
Vanj ne odlagamo odpadne embalaže, bioloških odpadkov in ne nevarnih odpadkov.

3. V **zabojnik za biološke odpadke** sodijo kuhinjski odpadki (zelenjavni odpadki, olupki in ostanki sadja, ostanki hrane, čajne in kavne usedline, jajčne lupine, pokvarjeni prehrambni izdelki – brez embalaže), vrtni odpadki (lesni ostanki in žagovina neobdelanega lesa, zemlja iz loncev, rože, plevel, tanke veje, listje, trava, ostanki rož) ter papirnati robčki in brisačke.
V zabojnik ne odlagamo kosti, manjših kosov surovega mesa, pepela, olj in drugih tekočin, poginulih živali, kož, iztrebkov malih živali, odpadne embalaže, nevarnih odpadkov, bioloških odpadkov z embalažo in drugih mešanih odpadkov.

4. Bioloških odpadkov ne odlagamo v navadnih plastičnih vrečkah, uporabiti moramo biorazgradljive papirnate vrečke ali vrečke iz posebne folije.
Kuhinjski in vrtni odpadki sodijo izključno v kompostnik ali zabojnik za biološke odpadke.

5. V **zabojnik za odpadno embalažo** sodi kovinska embalaža (pločevinke od pijač, konzerve prehrambnih izdelkov, kovinski pokrovi kozarcev, zamaški ...), plastična embalaža (plastenke od pijač in živil, embalaža od praškov, mehčalcev, kozmetike, plastični kozarčki in lončki, vrečke, folije ...), papirna embalaža (manjše kartonske škatle živil in podobno) in sestavljena embalaža (tetrapak - embalaža od mleka, sokov ...).
V zabojnik za odpadno embalažo ne sodijo steklo, steklena embalaža in časopisni papir. **Te odpadke odložimo na najbližjem ekološkem otoku.**
Prav tako v zabojnik za odpadno embalažo ne sodijo embalaže nevarnih snovi ali njihovi ostanki (motorna olja in druge vrste mineralnih olj, pesticidi, barve, laki, redčila ...).

6. Embalaža mora biti izpraznjena in stisnjena.

7. Nevarne odpadke, kot so zdravila, čistila, laki, barve, odpadno jedilno in motorno olje, akumulatorji, baterije, lepila, spreji oz. ostale izdelke, ki vsebujejo nevarne snovi, zbiramo ločeno. Oddamo jih v **zbirnem centru ali v času akcije zbiranja nevarnih odpadkov.**

8. Dodatno lahko vse vrste odpadkov odpeljemo v **zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov**, namenjen dodatnemu ločevanju odpadkov in večjim količinam odpadkov.
Vsako gospodinjstvo lahko enkrat na mesec brezplačno odda do 1 m3 odpadkov ter kosovne odpadke.

9. Občani Mestne občine Kranj odvoz kosovnih odpadkov naročite z **dopisnico Komunale Kranj.**

10. Ko prenavljamo stanovanje, hišo ali imamo naenkrat večje količine odpadkov, pri Komunali Kranj **najamemo večji zabojnik za dan ali več.** Izbiramo lahko med zabojniki za 5, 10, 12, 15 ali celo več kubičnih metrov odpadnega materiala.

11. Odlaganje odpadkov poleg zabojnikov je kaznivo. Če imamo občasno več odpadkov, kupimo na sedežu Komunale Kranj vrečko za mešane komunalne odpadke oz. vrečko za odpadno embalažo, označeno z logotipom Komunale Kranj. Odločimo se lahko tudi za zamenjavo obstoječega zabojnika z večjim.

Več informacij na spletni strani www.krlocuj.me.

Čisto je lepo.

KOMUNALA KRANJ d.o.o., ULICA MIRKA VADNOVA 1, 4000 KRANJ

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: F. KALAN	ZNAČAJ	AGENCIJA	DEL BESEDE	JEREMY IRONS	METRIČNI POUDAREK	SAMEC DOMAČE PERNATE ŽIVALI	VEDENJE, ALURA	ANTIČNA FILOZOF-SKA SMER	MESTO V RUSIJI	NAŠA PEVKA (I. T.)	BAMBUSU PODOBNA TRSTIKA
ŽUŽELKA S STEKLA-STIMI KRILI			8								
POLJE-DELSTVO											
PREGOVOR				LIRSKA PESEM IZ OSMIH VRSTIC / JAKOST						19	
ANTIČNO IME REKE GUADIANE					ANETOV ROMAN / PRISTA-JALNI POMOL						
KAREL TOMAN			HOKEJIST KAVEC / DEL OČESA	5					ALFRED NOBEL / MEDNAROD-NI ZNAK ZA POMOČ		
MESTO V BOSNI						SLIKARSKA TEHNIKA	JADRANSKI OTOK		3		IT. MODNI KREATOR (GIORGIO)
SPISEK TISKOVNIH NAPAK V KNJIGI							SVIT, ZARJA / PRISTAN				
VODNA ŽIVAL				TELESNI DEL S FUNKCIJO	KAMNOSEK / BARVILO ZA LASE						
GORENJSKI GLAS	UMETNIŠKI VODJA ORKESTRA	OTOK PRI DUBROV-NIKU / VREMENO-SLOVEC							TINA MAZE / NAPAD		
HRVAŠKI PEVEC (DINO)				10				PEVKA DEŽMAN / LETOVIŠČE NA KRKU			
IRIDIJ			BELO MESO Z NADEVOM ZA PREDJED / ODPORNO STEKLO								20
REJNIŠTVO					JEZERO V SEVERNI ITALIJI	TRSKA	GRAFIK JOŽE HORVAT / REKA V ANGLIJI				
IMENITNEŽ										KRAJ NAD DOLINO RIŽANE	NJORKA
DEDNA ZASNOVA		17		DRVARSKA SEKIRA, DRVAČA				16			
FILOZOF-SKA BIT				IT. SLIKAR (GUIDO) / ZAČETEK TEKMO-VANJA		9			ROBER LOGGIA / PERZIJA		
OTOK V GRŠKIH KIKLADIH							BELA KO-VINA (Zn) / STAVBA ZA POBIRANJE MITNINE				
ČEBELJI SAMEC	4				NAROD V KAMBODŽI / OST						AMERIŠKA IGRALKA (LINDA)
GORENJSKI GLAS	AZIJSKI ŠOTOR IZ ŽIVALSKIH KOŽ	JAPONSKA LUKA / ESKIMSKI ČOLN						AMERIŠKA PLOŠČIN-SKA MERA / MINERALNA VODA			
ZAČETNI DEL DNEVA						SLOVAŠKO MESTO / IVO ZORMAN					
STVARITEV TRAJNE VREDNOSTI		22							PREB-VALCI LAŠKEGA		
BIKOV GLAS				ŠPORTNI REZULTAT / EVA LONGORIA					VELIKA NARAVNA NESREČA	LUKA V ESTONIJI / OSTRO DIŠEČ PLIN	
ZAJETA CIVILNA OSEBA				12		ZLITINA ZA ELEK-TRIČNE ŽICE		7			
MESTO V INDIJI						POKRAJINA V VIETNAMU					

ČEBELJI SAMEC	4				NAROD V KAMBODŽI / OST						AMERIŠKA IGRALKA (LINDA)	JUDOISTKA SRAKA	GORENJSKI GLAS	NAŠ SKLA-DATELJ (MATIJA)	SIBIRSKI VELETOK	MODE-RATORKA KOROŠEC	STANE OBLAK	STAR, ONEMOGEL KONJ	KULTNI FILM JAMESA CAMERONA	ZVEZA	IRONIČNA OSEBA	ITALIJAN-SKI KIPAR (ANTONIO)	ANDREJ ŠIFRER
GORENJSKI GLAS	AZIJSKI ŠOTOR IZ ŽIVALSKIH KOŽ	JAPONSKA LUKA / ESKIMSKI ČOLN						AMERIŠKA PLOŠČIN-SKA MERA / MINERALNA VODA					BLISK Z GRMENJEM			23							
ZAČETNI DEL DNEVA						SLOVAŠKO MESTO / IVO ZORMAN							NEKDANJI KAVBOJ S PIŠTOLO / ŽIVALSKI TROP										
STVARITEV TRAJNE VREDNOSTI		22							PREB-VALCI LAŠKEGA			1					VODJA AR-GONAVTOV / MOSTIČEK	11					GRADBENI MATERIAL
BIKOV GLAS				ŠPORTNI REZULTAT / EVA LONGORIA					VELIKA NARAVNA NESREČA	LUKA V ESTONIJI / OSTRO DIŠEČ PLIN						ALIFATSKI ALKOHOL / MNOŽIČEN STRAH							
ZAJETA CIVILNA OSEBA				12		ZLITINA ZA ELEK-TRIČNE ŽICE		7				EMIL NOLDE / EPOHA			NEDRA	13				SLIKAR ŠUBIC		6	
MESTO V INDIJI						POKRAJINA V VIETNAMU					TV VODITELJ PUCER				OBER / POŠKODBA OB UDARCU					KONJSKI TEK			

EMA PRODNIK

100				NA BLAGAJ-NI PREJET LISTEK / MOČVIRSKA RASTLINA			18		
POSODA ZA SMETI						GLASBENIK SMOLAR / MAZILO			
POKRAJINA V SAVDSKI ARABIJI		15			TEMA / ZMES ZA PRIPRAVO KRUHA				
CANOVA GALANTIN IDRO LOKRUM TRIOLET	KLAVIRSKA TIPKA / VELIK PRAZNIČNI OGENJ						RADIJ / PEVEC RAMAZ-ZOTTI		
Z MOSTOM POVEZAN JADRANSKI OTOK				PRIPADNIK LOČINE ESENOV / URADEN SPIS			2		STARI OČE
ROBERT OWEN		14	IME PISA-TELJICE LINDGREN / EMILIJAN LILEK						
UČINEK						NEIME-NOVANA OSEBA			21
ŠPORTNI TELESNI PREMET						DREVESNI PLOD			

Nagrade: 3-krat po dve vstopnici za večer LEA PONIKVARJA

Rešitve križanke (nagradno geslo, vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 27. marca 2013, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Lahko jih oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	

TRADICIJA AVSENIK D.O.O., BEGUNJE NA GORENJSKEM 21, BEGUNJE NA GORENJSKEM

MLADIM NOVO PRILOŽNOST

Teja Perjet in Jani Jugovic si želita mladim, ki zaidejo s prave poti, omogočiti, da se naučijo kuharskega poklica in s tem lažje pridejo do zaposlitve. Rada se odzoveta tudi povabilom na obisk, v sredo sta tako gostovala v radovljiškem vrtcu.

Foto: Matic Zorman

Malčki so ju pozorno spremljali med pripravo sadne kupe.

Ana Šubic

Teja Perjet in Jani Jugovic, ki smo ju spoznali v šovu Gostilna išče šefa, imata zadnje mesece polne roke dela. Jani je začel sodelovati z ekipo S projecta, ki pripravlja kulinarična izobraževanja za socialno ogrožene mlade, parček se pospešeno pripravlja na zagon njunega skupnega posla, ob kopici dela pa si vzameta tudi čas, da se odzoveta povabilom na obisk.

V sredo sta tako obiskala Vrtec Radovljica. Na obisk sta ju povabili vzgojiteljici v skupini Mucki Andreja Arh in Saša Marijan. Čeprav so malčki v tej skupini stari med enim in dvema letoma, do gostov niso bili prav nič zadržani. Z njima so se najprej zabavali v igralnem kotičku, kjer jim je Teja iz papirja zgibala avionček in žabice. Tudi Jani, ki je očka petletnega Taja, se je med malčki odlično znašel, pri tem pa je poseben vtis naredil na ravnateljico vrtca, ki je ugotavljala, da bi jim prav prišel kakšen vzgojitelj Malčki so se nato z gostoma odpravili »kuhat«; medtem ko sta Teja in Jani pripravljala sadno kupo, so otroci na palčke natikali koščke sadja. Vmes so tudi peli, med drugim pesem Vse najboljše za vzgojiteljico Sašo, ki je prav na ta dan praznovala 22. rojstni dan. Slednjega slavljenka verjetno še kar nekaj časa ne bo pozabila, saj je imela priložnost spoznati svoja favorita v šovu Gostilna. Njo pa tudi druge zaposlene v vrtcu, ki so na ta dan prišli pokukat k Muckom, da bi spoznali Tejo in Janija, je presenetila njuna preprostost. Saša pa je bila prijetno presenečena že ob navezovanju stika s Tejo: »Na povabilo se je odzvala v dveh urah. Nobenega kompliciranja ni bilo.«

Dostopno, dobro in 'odštekano'

Teja pojasni, da se, če jima čas le dopušča, vedno odzoveta na vabila za obisk: »Sva kar odzivna, tudi morava biti zaradi posla.« Njun skupni projekt nameravata zagnati prvega aprila, če se jima bo kaj zalomilo, pa se bosta izgovorila na prvoaprilsko šalo. Aktivnosti bodo potekale pod blagovno znamko Tejani, pravita pa, da gre za prvi tovrstni projekt v Sloveniji. Prostore sta uredila v ljubljanskih Dravljah. »Ustvariti si želiva nekaj drugačnega, novega, nekaj, v čemer bova uživala. Prostor bo topel in domač, vse pa se bo vrtelo okoli kuhanja, hrane in druženja,« sta povedala. Tam bosta med drugim prirejala kuharske tečaje. »Tisti, ki bodo prišli k nama kuhat, bodo vso hrano lahko pripravili tudi doma. Ne misliva delati miniaturnih porcij z ne vem kakšnimi sestavinami, bistveno je, da bo hrana dostopna, dobra in malo odštekana. Tako kot je Jani odštekan,« je pojasnila Teja. Dodala je, da bosta pripravljala tudi otroške delavnice, dobrodelne in druge dogodke, njuna velika želja pa je pomagati mladostnikom, ki zaidejo s prave poti.

Jani sprejemal napačne odločitve

»Rada bi jim omogočila, da se naučijo kuharskega poklica, s čimer imajo boljše izhodišče pri zaposlitvi. Mogoče bi jim lahko pomagala tudi pri iskanju zaposlitve, saj poznava ogromno ljudi na tem področju. Dala bi jim drugo priložnost,« parček razlaga svojo vizijo. Jani priznava, da je tudi sam v mladostniških letih večkrat sprejemal napačne odločitve in šel čez marsikatero oviro. »Ko si star 15, 16 let, ne razmišljaš trezno. Staršev ne poslušaš, ker se ti zdi, da pametujejo , nekateri najstniki pa niti nimajo urejenih družinskih razmer in zabluzijo zaradi tega. Mogoče bi s svojimi izkušnjami lahko komu pomagal, vem, kaj takrat razmišljaš in kje se ti lahko zalomi,« je prepričan Jani. Nedavno je začel sodelovati tudi z ekipo S projecta in S kuharske akademYe, ki pomaga deprivilegiranim mladostnikom pri pridobivanju znanj in izkušenj za izboljšanje zaposlitvenih možnosti. Kot pravi, mu je vizija projekta blizu, Jani pa naj bi bil mentor mladim, ki jih bodo skušali opremiti z znanjem in izkušnjami, potrebnimi za opravljanje izpita nacionalne poklicne kvalifikacije za pridobitev naziva »pomočnik kuharja«.

Včasih pobegneta na samo

Sodelovanje v šovu Gostilna je Janijevo in Tejino življenje obrnilo na glavo. Šov, v katerem je med njima preskočila iskrica, jima je prinesel tudi veliko prepoznavnost, ki je včasih lahko moteča. »Seveda pride kdaj trenutek, ko razmišljaš, zakaj nama je bilo tega treba. A je na drugi strani veliko plusov – v šovu sem se dokazal sam sebi, spoznal sem Tejo, s katero se dopolnjujeva v vseh pogledih,« pove Jani in prizna, da se jima včasih paše umakniti na samo. Teja doda, da z ljudmi, ki ju prepoznavajo, nimata slabih izkušenj: »Sicer pa smo že vnaprej vedeli, kaj nas čaka, ko smo se izpostavili v šovu.«

Parček živi v Ljubljani, a se najmanj dvakrat na teden vrača na Gorenjsko, saj v Kranju redno skupaj obiskujeta vadbo. Jani se občasno odpravi tudi k sorodnikom v rodno Škofjo Loko. Od tam se je odselil pri osemnajstih letih, kar mu je, kot pravi, precej pomagalo, da se je postavil na lastne noge: »V Škofji Loki je bilo preveč stvari, ki so me vezale na star način življenja. Najprej sem šel v Medvode, nato pa v Ljubljano, kjer je bilo tudi več možnosti za službe.« Škofja Loka pa je všeč tudi Teji, ki je sicer po rodu Kranjčanka: »Res je lepo mesto. Ravno se pogovarjava, da me bo peljal tja in razkazal stvari, kje je bil v mladosti, kaj je počel ...«

Sadje je na palčkah še bolj slastno. / Foto: Matic Zorman

Jani in Teja sta se izkazala tudi kot izvrstna animatorja otrok. Foto: Matic Zorman

PETEK_15. 03. 2013

KULTURA

VSE O IVETU ŠUBICU

V Sokolskem domu v Škofji Loki so predstavili monografijo z naslovom Ive Šubic – slikar Poljanske doline.

26

HUMOR

KO MAČKE NI DOMA

Prva slovenska predsednica vlade Alenka Bratušek je po slovenski zakonodaji varovana oseba. Premierka je cele dneve v službi, zato je njeno varovanje na domu nekoliko bolj sproščeno. Pogledali smo v prihodnost, v čas sredi aprila 2013, na njen dom v Stražišču pri Kranju.

27

LJUDJE

GLASBA ZA VSE OKUSE

Dobrodelni koncert na Kokrici je postregel s prepletom šansona in popevke. Skupina Beer Belly je v Tržiču preigravala stare irske, škotske in keltske pesmi, The Zombies pa so v domačih Žireh navdušili s temperamentnimi ritmi.

28

KULTURA, KINO

Poljane

Tavčarjev kulturni mesec gre naprej

V nedeljo, 17. marca, ob 19. uri bo v Kulturnem domu v Poljanah drugi v vrsti dogodkov v okviru Tavčarjevega kulturnega meseca, ki so ga v Poljanah pripravili ob 90-letnici pisateljeve smrti. V štirih večerih bodo pripravili Tavčarjevo poljansko retrospektivo, torej vsa njegova dela, ki so bila uprizorjena na poljanskem odru. Po februarja uprizorjeni Holekovi Nežiki bo v nedeljo zadnjič na sporedu Šarucova sliva z igralko Anico Berčič. Pri sedanji retrospektivni predstavi bodo igro prikazali z novimi tehničnimi sredstvi in jo osvežili tudi v igralski izvedbi. »Igra bo tako »kolaž« starega, sedanjega in bodočega gledanja naših gledaliških predstav,« dodaja eden pobudnikov Tavčarjevega meseca Andrej Šubic. V aprilu bomo tako še videli Cvetje v jeseni in Ravbarskega cesarja. Vstop na predstavo je prost. **I. K.**

Križe

Območno srečanje malih pevskih skupin Tržiča

Danes, v petek, 15. marca, ob 19. uri se bo v dvorani Kulturnega doma v Križah na Območnem srečanju malih pevskih skupin Tržiča predstavilo šest pevskih zasedb: Pevke ljudskih pesmi FS Karavanke, ki jih vodita Maja Tekavc ter Špela Srečnik in bodo uvodoma nastopile kot gostje večera, Vokalna skupina Carniolica, KD Ignacij Hladnik Tržič in jo vodi Tomaž Meglič, vokalno instrumentalna skupina KD Zali rovt, ki poje pod taktirko Staneta Gruma, kvintet Pueri Cantorum, ki prihaja iz pevske družine Zupani in ga vodi Vili Bitenc, Fantovski kvintet KUD Lom ter prvič Moška vokalna skupina Plamen iz Kovorja, obe vodi Jože Tišler. Vsaka od skupin se bo publiki predstavila s po tremi pesmimi, vse pa bodo poslušala ušesa strokovne spremljevalke gorenjskih pevskih srečanj Andreje Martinjak iz Ljubljane. **I. K.**

Kranj

Kitarski večer na gimnaziji

Danes, v petek, 15. marca, ob 18. uri bo v knjižnici Gimnazije Kranj na sporedu kitarski večer z naslovom Zvoki prihajajoče pomladi. Kitarski ansambel Svarun bo igral dela Vivaldija, Frescobaldija, Tarrege, Kapsa, Bitežnika in drugih velikanov kitarske literature. Vstop je prost. **I. K.**

KINO SPORED

PLANET TUŠ, KRANJ

Petek, 15. 3.
15.10, 20.20, 22.50 ZA DEŽJEM POSIJE SONCE
17.00, 20.55, 23.00 PRVO LETO PO POROKI
16.10, 18.20, 22.40 HITCHCOCK
18.25 LINCOLN
17.40, 18.15 MOGOČNI OZ, 3D
15.05, 19.10, 21.15, 23.15 POLNIH 21
15.20 NESREČNIKI
21.20, 23.25 MAMA
20.30 UMRI POKONČNO: DOBER DAN ZA SMRT
16.00 RAZBIJAČ RALPH, 3D

Sobota, 16. 3.
15.10, 20.20, 22.50 ZA DEŽJEM POSIJE SONCE
17.00, 20.55, 23.00 PRVO LETO PO POROKI
16.10, 18.20, 22.40 HITCHCOCK
18.25 LINCOLN
12.20, 17.40, 18.15 MOGOČNI OZ, 3D
15.05, 19.10, 21.15, 23.15 POLNIH 21
12.10, 15.20 NESREČNIKI
21.20, 23.25 MAMA
14.00, 20.30 UMRI POKONČNO: DOBER DAN ZA SMRT
11.30, 13.45, 16.00 RAZBIJAČ RALPH, 3D
12.00 MALI VELIKI PANDA

Nedelja, 17. 3.
15.10, 20.20 ZA DEŽJEM POSIJE SONCE
17.00, 20.55 PRVO LETO PO POROKI
16.10, 18.20 HITCHCOCK
18.25 LINCOLN
12.20, 17.40, 18.15 MOGOČNI OZ, 3D
15.05, 19.10, 21.15 POLNIH 21
12.10, 15.20 NESREČNIKI
21.20 MAMA
14.00, 20.30 UMRI POKONČNO: DOBER DAN ZA SMRT
11.30, 13.45, 16.00 RAZBIJAČ RALPH, 3D
12.00 MALI VELIKI PANDA

Ponedeljek, 18. 3.
15.10, 20.20 ZA DEŽJEM POSIJE SONCE
17.00, 20.55 PRVO LETO PO POROKI
16.10, 18.20 HITCHCOCK
18.25 LINCOLN
17.40, 18.15 MOGOČNI OZ, 3D
15.05, 19.10, 21.15 POLNIH 21
15.20 NESREČNIKI
21.20 MAMA
20.30 UMRI POKONČNO: DOBER DAN ZA SMRT
16.00 RAZBIJAČ RALPH, 3D

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 15. 3.
18.00 LOVCA NA ČAROVNICE
20.00 KRALJEVSKA AFERA

Sobota, 16. 3.
18.00 KRALJEVSKA AFERA
20.00 LOVCA NA ČAROVNICE

Nedelja, 17. 3.
19.00 KRALJEVSKA AFERA

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

VSE O IVETU ŠUBICU

V Sokolskem domu v Škofji Loki so predstavili monografijo z naslovom Ive Šubic – slikar Poljanske doline.

Igor Kavčič

Ob monografiji: (z leve) žena in hči Iveta Šubica Seli de Brea Šubic in akademska slikarka Maja Šubic ter soavtorji knjige: dr. Miklavž Komelj, dr. Tomaž Krpič, Barbara Borčič in Saša Bučan / Foto: Tina Dokl

Da ne gre samo za priznanega slovenskega slikarja, grafika in ilustratorja, ampak priljubljenega rojaka Poljanske doline in Škofje Loke, je bila v torek zagotovo dokaz skorajda polna kristalna dvorana sokolskega doma. To namreč ob predstavitvah knjig ni ravno običaj.

Monografija o Ivetu Šubicu (1922–1989), ki je izšla v začetku leta pri založbi Modrijan, je prvo poglobljeno strokovno delo, ki slikarja predstavlja z različnih vidikov, tako po strokovni kot življenjski plati. Kot je uvodoma povedal Sandi Igličar iz Muzejskega društva Škofja Loka, ki je sodelovalo pri izidu monografije, je tudi naključni datum predstavitve na gregorjevo nekako povezan z Ivetom, ki je bil med domačini znan po svojih upodobitvah ptičkov Ive Šubic bi lani aprila dopolnil 90 let in prav obletnica ter dejstvo, da slikar kljub svojemu pomenu za časa svojega življenja ni dobil tako izčrpne monografije, sta bila glavna motiva, da se je močna avtorska ekipa pred približno letom dni lotila dela. Kot je povedal urednik monografije **dr. Tomaž Krpič**, so k sodelovanju povabili nekaj odličnih umetnostnih zgodovinarjev mlajše in srednje generacije. Tako je dr. Nadja Zgonik v uvodni besedi Šubičevo delo umestila v področje regionalizma, obširno študijo Šubičeve partizanske izkušnje in njenega vpliva na njegovo delo pa je orisal **dr. Miklavž Komelj**, ki je slikarja skozi nekatere njegove najbolj značilne poteze predstavil tudi na torkovem večeru. O umetnikovem intenzivnem iskanju ravnotežja med družbeno kolektivnostjo in njegovo lastno samostojnostjo piše Barbara Borčić, bogat Šubičev freskantski opus ter njegova javna dela pa predstavlja Saša Bučan. Kot avtorica besedila o Ivetu je sodelovala tudi Sonja Porle. Pregled filatelističnih izdaj z motivi Šubičevih del je pripravil Janko Štampfl, na ogled pa jih je postavil tudi v Sokolskem domu. Pošta je ob tej priložnosti izdala tudi poštni žig z ilustracijo in datumom predstavitve knjige. Ta žig bo na Pošti Škofja Loka na voljo še prihodnjih štirinajst dni.

Krpič in Komelj sta v nadaljevanju predstavila Iveta Šubica tako kot »partizanskega slikarja«, kakršnega so pogosto videli ljudje, kot pomembnega »regionalnega slikarja«, ki je tako motivno kot pripovedno v svojih likovnih delih vedno bil tudi slikar Poljanske doline. Govorila sta tako o njegovih značilnih partizanskih kolonah kot o preprostih kmečkih motivih, ki so slikarja spremljali skozi celo življenje, celo ko je študijsko bival v Parizu. »Obe kolektivnosti, tako partizanskega upora kot vaškega okolja, sta pri njem enako navzoči. Knjigo je oblikovala Nives Lunder, vse fotografije pa so delo Tomaža Lundra, ki je umetnikovo delo spremljal in dokumentiral od leta 1978 dalje.

Predstavitev sta oplemenitili mladi glasbenici, čelistka Ana Julija Mlejnik in pianistka Maja Klinar, ki sta navdušili z dvema stavkoma klavirskega koncerta Ivetu Šubicu tako ljubega skladatelja Jana Sibeliusa.

Predoslje

Predstava Jeklene magnolije

Jutri, v soboto, 16. marca, ob 19.30 bo v dvorani Kulturnega doma v Predosljah ponovitev letošnje igre domače igralske skupine z naslovom Jeklene Magnolje v režiji Sebastijana Sajovica. V dobro voljo vas bo popeljala šesterica igralk, ki se naključno srečajo v lepotilnem salonu. **I. K.**

Kranj

Revija plesnih skupin Hopla

Danes, v petek, 15. marca, ob 19. uri in jutri, 16. marca, ob 11. uri bo v Kulturnem domu v Predosljah na sporedu Območna revija plesnih skupin Hopla 2013, na kateri se bodo predstavile otroške in mladinske plesne skupine kranjske in okoliških občin. **I. K.**

HUMOR, HOROSKOP

KO MAČKE NI DOMA

Prva slovenska predsednica vlade Alenka Bratušek je po slovenski zakonodaji varovana oseba. Premierka je cele dneve v službi, zato je njeno varovanje na domu nekoliko bolj sproščeno. Pogledali smo v prihodnost, v čas sredi aprila 2013, na njen dom v Stražišču pri Kranju.

Mali Brat

V spokojni tišini Prisojne ulice v Stražišču nekaj časa ni bilo slišati niti deževnika, kaj šele laježa cuckov iz nižje ležečih vaških hiš. Odkar je za predsednico vlade po zakonodaji tudi na domu odrejeno varovanje, se je domači življenj v strogi tišini sprehajal mimo, pa tudi sosedje so po novem okrog svojih hiši »obratovali« le v sobni jakosti. Kot bi rekli Žirovci »ablast je ablast«. Zdaj si pa predstavljajte ubogega policista, ki dneve in dneve postopa v hišici in pred njo, na vogalu hiše Bratuškove (glej fotografijo) in cel dan nima kaj početi. Ljudje hodijo mimo, nobeden se ga ne upa nič vprašati Ampak tudi policist je samo človek.

Odkar je Alenka cele dneve v službi, otroka pa v šoli, na treningih ali pri domačih nalogah, je še možu M. kar malo dolgčas. No, mu je bilo dolgčas, dokler ni policista povabil gor v hišo na eno »mekano«

Takole je bilo. »Ej stari, prid gor na enga takratkega, bova kakšno rekla, saj tko nimaš kaj početi, jst pa tud ne. Alenka je skoz na šiht, otroc majo svoje stvari, jst pa ,« je policista, imenujmo ga D, k pogovoru povabil M. Policist je sprva okleval, saj veste, služba je le služba, ko mu je M. zagotovil, da ne bo nobenemu povedal, pa se je le premislil. Dolgčas je hudič, si je rekel in stopil gor.

Odtlej je na Prisojni ulici spet vse drugače. Moška tako rekoč vsak dan sedeta za mizo in debatirata o tem in onem, rešujeta svet, zvrneta kakšen glaž, si pogledata kakšno tv-nadaljevanko v popoldanskem času, tekme nogometne Evrolige, včasih ob četrtkih celo Poglede Slovenije. In da si ne bi mislili, da samo bogu kradeta čas.

V Stražišču na Prisojni ulici je po novem vse spokojno in tiho. / Foto: Tito & Hamas

Kje pa. Saj veste, kako gre pregovor, za vsako premierko stoji dober mož. Zato se nova prijatelja skupaj lotevata tudi gospodinjskih opravil: opereta in na vrtu obešata cunje, likata obleke za Alenko, čistita hišo, zadnje čase se urita tudi v kuhi. Najprej sta seveda poskusila z žarom. »Stari, tile čevapi s kajmakom so pa zakon, pa od kje ti to obvladaš,« je vsaj enkrat na teden slišati iz sivo-rdeče hiše na Prisojni

Ne, v Prisojni ulici pregovor »ko mačke ni doma, miši plešejo« interpretirajo na sodoben način. Odkar sta mož M. in policist D. sklenila gospodinjsko koalicijo, je vsak dan, ko predsednica vlade pride domov, tam vse urejeno in lepo.

Od zadaj

»Še je Bog,« je rekla Lindsey Vonn in se je strinjala tudi Tina Maze, hkrati pa dodala: »Stalni naslov pa ima nekje v ZDA.«

Novi papež se je kot kardinal v Buenos Airesu menda naokrog prevažal kar z javnimi prevoznimi sredstvi. V Rimu si bo lahko privoščil vsaj vespo.

3	9			2			1	5
8		2		1		4		3
4		1	9		3	5		6
2		6	1	8	4	3		7
9		7		6		8		1
6	1			3			5	2

Rešitev:

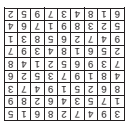

TEŽJI SUDOKU

9			5				8	
	3			6			2	9
			9	4				1
		3				6		2
		8	2		7	1		
4		2				8		
7				2	9			
2	5			7			1	
	6				4			

Rešitev:

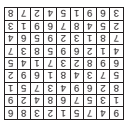

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

TA JE DOBRA

Zapisal številke

Uleti Haso v kafič:
»Mujo, nekdo ti je pravkar ukradel avto!«
Mujo: »Pa si videl, kdo je bil?«
Haso: »Nisem stari, sem pa zapisal številke na registrski tablici.«

Bolni petelin

Med šolskimi počitnicami je Uroš nekaj časa preživel na deželi pri starih starših. Ob začetku šolskega leta ga je učiteljica vprašala:
»No, Uroš, kako je bilo poleti na deželi?«
»Lepo je bilo. Videl sem goske, race, kokoši in hudo bolnega petelina.«
»Kako pa veš, da je bil bolan?«
»Vedno ga je kakšna kokoš nosila na hrbtu!«

Sama domov

Pri veterinarju zazvoni telefon.
»Halo, gospod veterinar? Moja žena se je z mačko pravkar odpravila k vam. Lepo vas prosim, dajte ji injekcijo, da v miru zaspi.«
Veterinar zaskrbljeno:
»Pa bo mačka znala sama domov?«

Pomembna novica

Inšpekcija bo v Ljubljani zaprla pub Franci na balanci in Radio Veseljak.
Ugotovljeno je bilo, da je v »goveji glasbi« skoraj 30 odstotkov konjske.

HOROSKOP

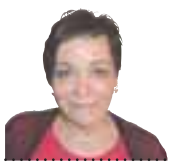

TANJA IN MARICA

Oven (21. marca–21. aprila)
Ujeli se boste v svojo zanko in se prepustili lenarjenju. Prav kmalu pa pride do izziva, ki bo od vas zahteval vso drznost in borbenost. Splet okoliščin vas pripelje do izpolnitve starih ciljev, na katere ste že skoraj pozabili. Končno.

Bik (22. aprila–20. maja)
Prepričevali vas bodo v posel, ki se vam bo že na samem začetku zdel dvomljiv. Čeprav pravi stari rek, kdor ne riskira, ne profitira, ni dobro preveč tvegati in raje poslušajte svoj šesti čut. Pred vami je kar nekaj malih zmag, ki jih boste veseli.

Dvojčka (21. maja–21. junija)
Obsojali boste in se jezili na ljudi, ki niso preveč iskreni. S tem pa boste tudi vi sami dobili pred nos svoje napake. Prihaja čas, ko boste začeli urejati svoje čustveno življenje. In boste večkrat presenečeni, to je tisto, kar najmanj pričakujte.

Rak (22. junija–22. julija)
Če boste poslušali srce in vsaj za hip pozabili na svojo natančnost, se bo vse obrnilo vam v prid. Vaše potrebe in želje so včasih veliko večje, kot pa si to lahko privoščite. Bodite potrpežljivi in lepo še malo počakajte.

Lev (23. julija–23. avgusta)
Našli boste srečo, za katero ste že mislili, da ne obstaja več, no vsaj za vas ne. Na trdnih temeljih boste začeli graditi jutrišnji dan in to brez obtoževanj in slabe vesti za karkoli. Sreča je tokrat v vaših rokah in naj se vam ne izmuzne.

Devica (24. avgusta–23. septembra)
V tednu, ki prihaja, vas bo gnala neustavljiva radovednost. Nenehno boste poskušali kaj novega. Presenečenja, ki sledijo, so velika in prijetna. Na čustvenem področju se vam odpirajo nove poti, kar pa je tudi že skrajni čas.

Tehtnica (24. septembra–23. oktobra)
Vreme bo na vas precej vplivalo, zato bo vaše počutje v naslednjem tednu precej nestabilno. Svoja čustva in občutke boste skrivali pred drugimi, čeprav to nikakor ni dobro zdravilo. Nekdo, od kogar boste to najmanj pričakovali, vam bo stal ob strani.

Škorpijon (24. oktobra–22. novembra)
Obeta se vam velika sreča v obliki financ. Prišli boste v obsedeno stanje. Preveč boste hiteli z zapravljanjem, zato se vam lahko zgodi, da zapravite več, kot bo potrebno. V spor prijateljev se rajši ne zapletajte, da ne potegnete krajšega konca.

Strelec (23. novembra–21. decembra)
Na račun dolgega jezika in vmešavanja, čeprav z dobrim namenom, boste nosili posledice. To naj vas preveč ne prizadene. Največji izziv za vas je, da spoznate, kaj vas osrečuje in to tudi uresničite. Osebna moč.

Kozorog (22. decembra–20. januarja)
Prejeli boste sporočilo z daljše poti. Sprva boste močno presenečeni, saj povabila ne boste niti najmanj pričakovali. Vse mogoče različni izgovori vas ne bodo ovirali in se boste na koncu le pametno odločili. Finančna kriza bo k sreči trajala le krajši čas.

Vodnar (21. januarja–19. februarja)
Naučili se boste uživati ob določenih priložnostih in počasi se boste nehali ozirati po včerajšnjem dnevu. Nepotrebne in neutemeljene skrbi vam jemljejo energijo, katere potem ne morete vložiti tja, kjer je potrebno.

Ribi (20. februarja–20. marca)
V poslovnem krogu vas bodo začeli obkrožati novi ljudje, s katerimi boste hitro našli skupne interese. Počutili se boste veliko bolj samozavestno, saj bodo vaše doslej skrite ideje padle na plodna tla.

DRUŽABNA KRONIKA

GLASBA ZA VSE OKUSE

Dobrodelni koncert na Kokrici je postregel s prepletom šansona v izvedbi Lare Jankovič in popevke v interpretaciji Nuške Drašček. Skupina Beer Belly je v Tržiču preigravala stare irske, škotske in keltske pesmi, The Zombies pa so v domačih Žireh navdušili s temperamentnimi ritmi.

A. Šubic, P. Baldasin

Kulturni dom na Kokrici je v sredo gostil drugi koncert iz cikla Povezani za dobroto, ki jih organizirata kranjska Lions klub in Rotary klub. Občinstvo sta navdušili Lara Jankovič in Nuška Drašček ob spremljavi pianista Blaža Jurjevčiča. S koncertom so zbrali 1.100 evrov za ureditev parka in nakup samogibalnih naprav ob Varstveno delovnem centru Kranj (VDC). »Glede na to, kako uspešno zbiramo sredstva, verjamemo, da bo park že letos opremljen,« je ob predaji čeka z zbrano pomočjo direktorici VDC Mirjani Česen poudaril predsednik Lions kluba Kranj Marko Drinovec. Za ureditev parka želita kranjska Lions klub in Rotary klub skupaj zbrati 12 tisoč evrov; jeseni so namreč že organizirali dobrodelni koncert Andreja Šifrerja in Adija Smolarja, v kratkem pa nameravajo na Brdu izpeljati še akcijo Povežimo Kranj.

»V zadnjih letih so dobrodelni koncerti v porastu. Socialni čut je krepak, nismo pozabili drug na drugega,« je poudarila pevka Nuška Drašček, ki občinstvo razvajala s slovenskimi popevkami. V prvem delu koncerta pa so obiskovalci uživali ob šansonih v izvedbi Lare Jankovič, ki je svoj nastop začinila z anekdotami iz svojega življenja in življenja slavne francoske šansonjerke Edith Piaf. Dobrodelni večer je povezoval Klemen Bučan, ki poskrbel tudi za nekaj komičnih vložkov.

Za dobro vzdušje v tržiški kavarni Špela pa je v soboto poskrbela skupina Beer Belly iz Kranja. Koncert, imenovan Saint Patrick zabava, je trajal slabe tri ure, člani, oblečeni v kilte, pa so igrali stare irske, škotske in keltske pesmi, irske reele in jige ter ruske pesmi.

Isti večer je bilo pestro tudi v žirovski Ambasadi, kjer so drugič javno nastopili The Zombies. Premierno so se združili ob letošnji študentski pustni š levariji. Fantje so po večini člani pihalne godbe Alpina Žiri, tokrat pa se predstavljajo kot odličen brass bend z dodatkom kitar in bobnov. Ni manjkalo domačih in brazilskih ritmov, jazza in improvizacije, prisotne pa so zabavali do zgodnjih jutranjih ur. Šef bara Agran Biljali pravi, da se bodo v Ambasadi tudi v prihodnje odvijali koncerti, saj se Žiri šibijo pod nogami mladih glasbenih skupin, ki si zaslužijo, da jih čim večkrat sliši tudi javnost.

Foto: Tina Dokl

Predsednik Lions kluba Kranj Marko Drinovec je direktorici VDC Kranj Mirjani Česen izročil ček z zbrano pomočjo.

Foto: Tina Dokl

Predstavnica Lions kluba Darja Delavec, povezovalec koncerta Klemen Bučan in šansonjerka Lara Jankovič

Dobrodelnega koncerta na Kokrici sta se udeležila tudi slikarja Klementina Golija in Klavdij Tutta. / Foto: Tina Dokl

The Zombies so v žirovski Ambasadi navdušili s temperamentnimi ritmi. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Ambasada je poleg gostoljubja družine Biljali znana tudi po simpatičnih natakaricah. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Ob preigravanju skupine Beer Belly so nekatere zasrbele pete. / Foto: Luka Rener

VRTIMO GLOBUS

Zlat voziček za Lady Gaga

Kontroverzna pevka **Lady Gaga (26),** ki je pred kratkim prestala operacijo kolka, si je omislila prav poseben modni dodatek. Zvezdnica je pri znanem zlatarju naročila usnjen invalidski voziček iz 24-karatnega pozlata ter pomično streho. »Nad oblikovanjem vozička, ki sem ga poimenoval kar stol za kraljico, sem bil popolnoma navdušen,« pravi zlatar Ken Borochov, ki je z Gago sodeloval tudi pri oblikovanju stekleničke za njen parfum.

Steve Madden tretjič očka

Steve Madden (55), znani oblikovalec čevljev, ki je leta 2006 prejel nagrado za podjetje leta, je pred kratkim postal tretjič očka. Madden in njegova žena Wendy sta se razveselila deklice, ki sta ji nadela ime Goldie Ryan. »Mamica in dojenčica se odlično počutita, sestrice pa sta se najbolj razveselila petletna dvojčka Jack in Stevie,« je povedal oblikovalčev predstavnik.

Našla novega milijonarja

Elin Nordegren (33), nekdanja žena svetovno znanega golfista Tigerja Woodsa, je našla novo ljubezen v dvajset let starejšem premogovniškem milijonarju Crisu Clinu. Dvakrat poročen, vdovec in ločenec s štirimi otroki, je popolnoma očaral švedsko manekenko, ki ima iz zakona z Woodsom dva otroka. Nordegrenova in Woods sta se ločila pred dvema letoma zaradi njegovega prešuštništva.

Miranda udeležena v prometni nesreči

Viktorijin angelček **Miranda Kerr (29)** je doživela prometno nesrečo in bila odpeljana v bolnišnico. »Ima hude bolečine, toda k sreči ni nič hujšega,« je dejala Kerrina predstavnica. Kerrova je vesela, da v avtu ni bilo dveletnega sina Flynna, ki je ime dobil po manekenkini srednješolski ljubezni, ki je umrl zaradi posledic prometne nesreče.

Osemnajstletna gimnazijka Ema iz Britofa je strastna oboževalka udarne metalne glasbe. Rada potuje, še posebej lepe spomine ima na Tunizijo in Irsko. Skrb in ljubezen posveča svojim petim mačkam, čas pa najde tudi za adrenalinsko bordanje. / Foto: Matic Zorman

Nekaj misli ob reviji pevskih zborov v Cerkljah

Če si kdo prisluži besedo hvala , so si to prislužili vsi nastopajoči na območni reviji pevskih zborov v petek in soboto prejšnjega tedna, v Cerkljah na Gorenjskem.
Ker se tudi sama ukvarjam s tovrstno glasbo, sem si zaželela prisluhniti melodijam množice pevcev.
Na odru so se zvrstili starejši in mlajši pevci in njihovi zborovodje. Mnogih se še spomnim iz časov mojega sodelovanja. V veselje pa je bilo videti veliko mlajših nastopajočih z mladimi dirigenti. Res, mnogo truda je bilo vloženega v prav vsakega od nastopajočih. Zato vsem čestitke.
Ob zaključku nastopa sem nekoliko zamišljena zapuščala dvorano. Pa so me zmotila razna vprašanja: Kdo je bil najboljši, kdo ni bil dober in podobno. Na srečo kot zborovodja sama vem, kako se dela s pevci, koliko potrpežljivosti na obeh straneh je potrebne. Imela sem srečo, da sem se srečala tudi z gospodom Faganelom, ki je bil določen za strokovno spremljanje prireditve. Tudi on je odgovarjal, da bo le kot poslušalec.
Naj zaključim z željo, da bi nam vsi nastopajoči tudi prihodnje leto polepšali večer z lepo pesmijo. Še enkrat hvala vsem in korajžno še naprej.

Marija Jamnik, Žabnica

Pulitične vulitve

Po nepopolnih podatkih sem v zadnjih letih od govorcev Radia in Televizije Ljubljana slišal najmanj 2417-krat besedici »vulitve« in »pulitika«. Vse bi bilo v redu in prav, če bi to slišal od »golcarjev« sredi Pokljuke. Toda – ne! To so ljudje, ki naj bi jim bila slovnica in pravilno izražanje poklic. Nekatere poslušamo (celo) v knjižni ljubljanščini, nemalo napak pa sodi v slovnico za četrti razred osnovne šole – žal. Iz vsega tega me »jako« zanima, kje so in kaj delajo lektorji programskih gradiv in kako da se dovoljuje med govorci na Radiu in Televiziji toliko kakofonije (slabo izgovarjanje)?
To, kar sem napisal, je le delček tistega, kar bi imel za povedati. Ne upam si privoščiti kaj več, ker verjamem, da obstajajo »svete krave«, ki so nedotakljive in nezmotljive (sic)!?

Edvard Erzetič, Škofja Loka

Snovik

Velikonočni sejem v Termah Snovik

Člani Turističnega društva Tuhinjska dolina bodo v nedeljo, 17. marca, med 10. in 16. uro pripravili že 8. velikonočni sejem, ki bo potekal pred Termami Snovik. Na stojnicah se bodo predstavili lokalni kmetje s pecivom, medom, domačimi rezanci in kisom, siri, skuto, klobasami in drugo domačo hrano, obiskovalci pa si bodo lahko ogledali tudi prikaz različnih ročnih del, kot so izdelovanje košar, pletenje copat iz ličkanja, pletenje nogavic, kvačkanje prtov in – kot se za velikonočni sejem spodobi – izdelovanje butaric in barvanje pirhov. V izvedbi mentorjev in učencev OŠ Šmartno v Tuhinju bo potekala tudi delavnica v izdelovanju okraskov z velikonočnimi motivi. **J. P.**

OBVESTILA ZA KMETOVALCE

Škofja Loka

Paša in bolezni drobnice

Društvo rejcev drobnice Škofja Loka in kmetijska svetovalna služba vabita v ponedeljek, 18. marca, ob 16. uri v sejno sobo KGZ Škofja Loka na predavanje o paši in o novejših boleznih drobnice. Predaval bo Boris Grabrijan, predsednik Zveze društev rejcev drobnice Slovenije.

Lesce

Ekskurzija na severno Primorsko

Govedorejsko društvo Zgornje Gorenjske bo v četrtek, 21. marca, pripravilo ekskurzijo na severno Primorsko. Udeleženci si bodo ogledali kmetije, na katerih se ukvarjajo s predelavo mleka in neposredno prodajo, s predelavo sadja, z vzgojo trajnic in urejanjem vrtov ter z rejo prašičev in govedi, klanjem rejnih živali in vinarstvom. Cena za ekskurzijo je 20 evrov, prijave sprejema kmetijski svetovalec Andrej Varl na telefonski številki 041/762 611 do srede oz. do zasedenosti avtobusa.

Škofja Loka

Vpliv prehrane na plodnost krav

Kmetijska svetovalna služba vabi v torek, 19. marca, ob 9. uri v gasilski dom na Trati na predavanje o vplivu prehrane na plodnost krav in o tem, kako ob pomanjkanju voluminozne krme sestaviti obroke. Predaval bo Franci Pavlin, specialist za živinorejo v KGZ Kranj. **C.Z.**

LOTO

Rezultati 21. kroga – 13. marca 2013
3, 5, 12, 17, 21, 32, 33 in 36

Lotko **5 7 8 0 5 2**
Loto PLUS: **1, 7, 10, 15, 28, 34, 37 in 31**

Sklad 22. kroga za Sedmico: **1.245.000 EUR**
Sklad 22. kroga za Lotka: **715.000 EUR**
Sklad 22. kroga za PLUS: **400.000 EUR**

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelji
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

GG | IZLET // SOBOTA, 23. MARCA 2013

Organizator izleta je Gorenjski Glas

Velikonočna razstava v Prlekiji

Zaradi povpraševanja, zakaj kakšnega izleta z Gorenjskim glasom ne pripravimo v soboto, smo se takoj odzvali in tokrat greste z nami lahko tudi vsi tisti, ki ste med tednom v službi. Naša pot v Prlekijo se bo začela ob 7. uri na avtobusni postaji v Radovljici, ob 7.20 na avtobusni postaji pred Creino in ob 7.30 na avtobusni postaji na Primskovem pred Mercator centrom. Med vožnjo se bomo za malico ustavili na Trojanah, potem pa pot nadaljevali do Male Nedelje, kjer bomo dopoldan preživeli v bazenih Bioterm. Po kopanju bomo kosili, nato pa se bomo v spremstvu lokalnega vodiča odpravili na ogled oljarne, obiskali bomo tudi Center Duo, kjer bomo degustirali njihovo vino in si ogledali bogato velikonočno razstavo. Izkoristili boste lahko možnost nakupa izdelkov, kot je olje, moka ali med po ugodnih cenah. Odhod proti domu načrtujemo okoli 19. ure, prihod v Kranj okoli 21.30, v Radovljico pa pol ure kasneje.

Cena izleta je 35 EUR.
Cena vključuje: avtobusni prevoz, malico, kosilo, vodenje, kopanje, nezgodno zavarovanje.

S seboj vzemite brisačo in kopalke in zvrhan koš dobre volje!

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41, se pri nas oglasite osebno ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Če boste izlet odpovedali kasneje kot tri dni pred izletom, vam bomo zaračunali stroške prevoza.

Organizator izleta je TA Odisej.

Bioterme

Mlin na Muri

www.gorenjskiglas.si

domplan

Domplan d.d., PE Nepremičnine, Mesti trg 20, 4220 Škofja Loka
T: 04/51 10 831, **F**: 04/51 10 835, **M**: 041 647 434, **E** nepremicine@domplan.si
Domplan d.d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/ 20 68 700, **F:** 04/20 68 701
M: 041 647 433, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

Družba Domplan, d. d, širi dejavnost posredovanja nepremičnin na področje občine Škofja loka in Medvode. V naši enoti na Mestnem trgu 20 v Škofji Loki vam ugodno ponujamo vse storitve v zvezi s posredovanjem nepremičnin, in sicer:
- iskanje kupcev in prodajalcev nepremičnin;
- strokovno svetovanje in ocenjevanje tržne vrednosti nepremičnine;
- organiziranje ogleda nepremičnine;
- preverjanje in pridobitev vseh potrebnih dokumentov o nepremičnini (v ZK, v katastru stavb);
- skrb za oglaševanje po različnih medijih;
- izdelava ustreznih pogodb z lastno pravno službo;
- pomoč in svetovanje pri vpisu lastninske pravice na ime kupca v zemljiško knjigo.

Družba Domplan na nepremičninskem trgu Gorenjske predstavlja jamstvo za tehnično strokovno upravljanje nepremičnin ter varnost in zaupanje pri posredovanju teh.

STANOVANJE – PRODAMO

Kranj, Vodovodni stolp, trisobno v III. nadstr. izmere 73,80 m2, l. izgr. 1965, obnovljeno l. 2005 (kopalnica, WC, CK na plin, instalacije v kuhinji in kopalnici), vpisano v ZK, klet, balkon, cena 116.000,00 EUR.

Kranj, Gorenjesavska cesta, pod Šmarjetno goro, enosobno v II. nadstr. od III, izmere 41,02 m2, uporabne površine 39 m2, l. izgr. 2008, sončna lega, v ceni je tudi celotne oprema kuhinje, cena 77.000,00 EUR.

Kranj, Zlato polje, trisobno, II. nadstr. v izmeri 97,07 m2 (uporabne površine 73 m2), l. izgr. 1949, prenovljeno l. 2007 – okna, CK, l. 2008 – kopalnica, WC, ZK urejeno, stanovanje je prazno, cena 107.000,00 EUR.

Kranj, staro mestno jedro, trisobno, mansarda, izmere 100 m2, l. izgr. 1983, kuhinja, dnevni prostor, 2x spalnica, kopalnica, WC, CK, klet, dvigala in balkona ni, cena 76.000,00 EUR.

STANOVANJE – ODDAMO V NAJEM

Kranj, Župančičeva ul, garsonjera v I. nadstr. izmere 23 m2, l. izgr. 1958, v celoti obnovljena l. 2007, kuhinja opremljena, ogrevanje na elektriko, klet, balkona ni, cena 240,00 EUR/mesečno + stroški + 1x varščina, vseljivo od 1. 4. 2013 dalje.

HIŠE – PRODAMO

Kranj, staro mestno jedro, enonadstropna, 120 m2 stanovanjske površine na parceli velikosti 262 m2, l. izgr. 1935, prenovljena l. 2002 – okna, vse instalacije, kopalnica, CK na olje, dvorišče, kjer je možno parkiranje za dva avtomobila, terasa s 115 m2 vrta, cena 165.000,00 EUR.

Kranj, Klanec, vrstna, tlorisa 125 m2 na parceli velikosti 182 m2, l. izgr. 1974, uporabne površine 3x 80 m2, streha zamenjana l. 2007, ogrevanje na plin, v hiši garaža, lepa sončna lokacija, cena 228.000,00 EUR.

Kranj, mestno jedro, pod Jelenovim klancem, dvonadstropna tlorisa 88 m2 na parceli velikosti 319 m2, podkletena, v hiši je garaža l. izgr. 1930, streha obnovljena 1970, fasada 2010, drugače potrebna obnove, lokacija sončna, cena 130.000,00 EUR.

Davča, enonadstropna tlorisa 90 m2 na parceli velikosti 942 m2, l. izgr. 1930, obnova streha 1950, l. 2000 obnovljeno – tlaki, WC, kuhinja, vse instalacije, zelo lepa sončna lokacija, pribl. 6 km oddaljena od smučišča Cerkno, cena 92.000,00 EUR.

Trstenik, na izredno lepi sončni lokaciji, medetažna s 300 m2 uporabne stanov. površine na parceli velikosti 1144 m2, l. izgr. 1999, cena 375.000,00 EUR, v kateri je vključena tudi vsa oprema izdelana po meri.

POSLOVNI PROSTOR PRODAMO

Tržič, Deteljica, na dobri, prometni lokaciji za trgovino, pisarniško ali računalniško dejavnost v skupni izmeri 1130 m2 (klet 522 m2 in v etaži 581 m2) l. izgr. 1978, možnost parkiranja, CK, ZK urejeno, cena 740 EUR/m2 in še en poslovni prostor v kleti za trgovino ali skladišče izmere 605 m2, l. izgr. 1978, cena 640 EUR/m2.

Tržič, v centru mesta na glavni ulici, pritličje v izmeri 30 m2, l. izgr. 1900, že delno prenovljen, primeren za neživilsko trgovino, cena 25.000,00 EUR.

PARCELA – PRODAMO

Tržič, Hudo, velikosti 1099 m2, zelo lepa, ravna, vsi priključki, cena 119 EUR/m2.

Gorenjska, Žirovnica, na zelo sončni lokaciji 4 parcele velikosti 2106 m2, 821 m2, 632 m2 in 689 m2, dostop urejen, priključki ob parceli, cena 90,00 EUR/m2.

Bašelj, velikosti 1007 m2, zelo sončna in mirnem okolju, malo v naklonu, na parceli že elektrika, voda in telefon, cena 115,00 EUR/m2.

Kranj, proti Naklemu, v industrijski coni v izmeri 3260 m2 za proizvodnjo, skladišča, parkirišče, cena 115 EUR/m2, priključki ob parceli, dostop urejen –asfaltiran.

Kranj, Planina I, Župančičeva ulica, v izmeri 1429 m2, možna je samo gradnja podzemne garažne hiše, cena 80,00 EUR/m2.

Preddvor, Tupaliče v izmeri 2184 m2 za poslovni objekt velikosti tlorisa 19,30 x 13,60 m2 z gradbenim dovoljenjem, cena 140 EUR/m2.

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek – v sredo do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16., sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

KRANJ, Huje, prodam 4 SS, 105 m2, renovirano, opremljeno, vseljivo, mirna lokacija, 140.000 EUR, tel.: 070/917-223 13000669

ODDAM

GARSONJERO na Bledu, opremljeno, tel.: 051/817-473 13000969

PRENOVLJENO stanovanje, tel.: 04/59-57-707 13000982

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

2.5-SOBNO stanovanje v Kranju - Planina, šifra: PODNAJEMNIK NA PLANINI 13000985

DVOSOBNO stanovanje, 47 m2, z balkonom, v Tržiču, družini brez otrok, ugodno, tel.: 04/59-61-127, 031/360-982 13000958

HIŠE

PRODAM

HIŠO, starejšo in travnik na Bledu in travnik v Vrbi, tel.: 030/268-162 13001011

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Fax: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

STAREJŠO hišo z vrtom na deželi, smer Gorenjska, ugodno, tel.: 041/209-066 13000970

ODDAM

OPREMLJENO sobo v hiši pri Kranju, tel.: 031/805-412 13001014

VIKENDI, APARTMAJI

PRODAM

APARTMA v Termah Olimija, 1 - 5 vstopnic v ceni 42 EUR/dan, tudi za vikende, neomejeno kop., tel.: 030/619-628 13000947

POSESTI

PRODAM

PREMANTURA, 240 m2, od morja 350 m, 2 prikolici, elek., voda, zazidljiva, vpis v ZK zagotovljen, tel.: 051/809-022 13000946

PŠEVO - Sv. Jošt prodam travnik, raven, v ZK, 778 m2, cena 7300 EUR, tel.: 041/352-785 13001008

ZEMLJIŠČE v Podhomu, 800 m2, na katerem je zidana hiša, z vsemi priključki, tel.: 040/366-214 13000973

NAJAMEM

NJIVO ali travnik, najemnina do 500 EUR, tel.: 041/239-328 13000938

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM ali prodam poslovni prostor v centru Kranja, tel.: 051/470-839 13000948

GARAŽE

PRODAM

GARAŽO na Dražgoški ulici 8 v Kranju, tel.: 04/25-31- 13001035

30. stran

NAJAMEM

PROSTOR med Kranjem in Tržičem - garaža, lopa, hlev, skladišče, tel.: 041/265-650 13000941

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FIAT Punto, letnik 2005, 2. lastnik, tel.: 041/860-975 13001001

FORD Focus karavan, 1.6 TDCI 109 KM, letnik 2005, temno modre kovinske barve,179.500 km prevoženih, odlično ohranjen, redno vzdrževan, narejen veliki servis, ima tudi nov akumulator, poraba 5,2l/100km, tel.: 041/973-352 13000984

NISSAN Primera 1.9 DCI, letnik 2004, lepo ohranjen, tel.: 041/227-338 13000960

RENAULT Megan 1.4, letnik 2002, garažiran, registriran, tel.: 041/213-483 13000976

ROVER 416 SI, srebrne barve, prevoženih 135.000 km, tonirana stekla, cena 370 EUR, tel.: 041/894-493 13000957

DRUGA VOZILA

PRODAM

TAM 110, 4 x 4, kiper, tel.: 041/833-471 13000986

MOTORNA KOLESA

KUPIM

STAREJŠI skuter ali vespo, cena ni pomembna, tel.: 051/617-047 13000979

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

2 LETNI gumi Goodyear eagle F1 205/55-16, profija 7 mm, letnik 2010, cena 100 EUR, tel.: 041/540-985 13001036

GUME in platišča za različne avte, akumulatorji različnih moči, rabljeni - preizkušeni, tel.: 041/722-625 13000296

IZPUŠNI lonec: zadnji, srednji za Renault Megan 1.4 ali 1.6 rabljen pol leta, ugodno, tel.: 041/722-625 13000998

VLEČNE kljuke, homolog. z montažo in vpisom, Boris Drole s.p., Zg. Bitnje 312, Žabnica, tel.: 041/896-134 13000582

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

AVTOMOBILI, celi ali poškodovani, lahko tudi z okvaro motorja, od let. 1997 dalje, tel.: 051/657-607, Marjan 13000725

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od letnika 2000 dalje, plačilo z gotovino, tel.: 040/325-128 13000267

TEHNIKA

PRODAM

VRVIČNA telefona Eurit 30 ISND, cena 160 EUR, tel.: 04/57-47-060 13001017

STROJI IN ORODJA

PRODAM

DVIŽNO ploščad, del. višine 9 m, letnik 2008 ter dvoosno prikolico, možna menjava, tel.: 041/682-166 13000989

KOMBINIRKO, sekular, frezo, ravnilka debelinka, ročno vrtalko 820 W, 230/240 vrt/min, tel.: 031/520-004 13000971

STRUŽNICO prvomajsko, tel.: 041/220-640 13000921

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

JESENOVE suhe deske, tel.: 031/325-116 13000968

ZRAČNO sušen rezan les, javorja, jesena in lipe, tel.: 04/25-03-688, 041/917-188 13000966

KUPIM

ODKUPUJEMO kostanjeve drogove (za elektrogospodarstvo), dolžine 9 - 12 m, tudi neobeljene, SES, d. o. o., Opekarska ul. 22, Maribor, tel.: 02/61-31-583, 031/339-928, Danilo Šeško 13000992

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

NOVO okno, dvojno zastekljeno, za simbolično ceno, 160 x 125, tel.: 041/603-247 13001009

RUSTIKALNA notranja vrata, tel.: 041/361-100 13000770

VRATA, vhodna, macesnova, kroparsko okovana, cena simbolična, tel.: 04/23-11-196, 040/206-185 13000943

KURIVO

PRODAM

DRVA - metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/718-019 13000720

BUKOVA drva, cena 55 EUR, mešana drva, cena 40 EUR, možnost razreza in dostave, tel.: 040/338-719 13000721

BUKOVA, brezova in jesenova drva, cena 50 EUR/m3, tel.: 041/657-175 13000826

BUTARE, suhe, bukev gaber, stedilnik na drva Gorenje, starejši sejalec za žita, tel.: 041/874-181 13000931

DRVA, suha, mešana, cena 40 EUR/m3, borova cena 35 EUR/m3, možna dostava, tel.: 040/201-295 13001031

HRASTOVA, gabrova drva. možen razrez in dostava, cena po dogovoru, tel.: 041/760-801 13000944

PO UGODNI ceni prodam lesne brikete za kurjavo, tel.: 04/53-31-648, 040/887-425 13000790

SUHA drva, gaber bukev 50 EUR/m3 ali mešana 42 EUR/m3, možen razrez in dostava Šk. Loka, tel.: 041/577-533 13000920

SUHA bukova drva, možen razrez in dostava, tel.: 031/838-882 13000929

SUHA, mešana drva, 15 m3, tel.: 040/485-307 13000930

SUHA bukova, razžagana drva ter bukove goli, Gorje, tel.: 031/561-707 13000953

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

6 RABLJENIH, usnjenih, stolov za jedilnico, s kovinskim okvirjem, zelo ugodno, tel.: 04/25-76-340, 041/787-043 13000914

KOTNO sedežno garnituro Tom in gugalnik, tel.: 031/544-735 13000991

OMARO Alples 3.7 x 2.3 m, lepo ohranjeno, za simbolično ceno, tel.: 041/718-856 13001019

ZA simbolično ceno prodam kuhinjske elemente Brest, v temno rjavi barvi, dolžine cca 6 m, pomivalno korito, napo in hladilnik ter črno sedežno garnituro Meblo (črno goveje usnje), tel.: 04/20-24-544 13000906

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

DELUJOČ pralni stroj Gorenje, tel.: 041/951-116, 031/882-908 13000956

NAMIZNI električni kuhalnik, 2 grelni plošči in pečica, tel.: 040/705-145 13000949

POMIVALNI stroj Bosch, star 8 let, cena 150 EUR, tel.: 04/25-21-167 13000925

ZAMRZOVALNA skrinja Gorenje, šir. 80 cm, 200 lit., nova, 5 let garancije, zelo ugodno, tel.: 041/722-625 13000883

PODARIM

HLADILNIK - brezhiben, tel.: 04/59-49-109, 040/332-590 13000933

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

KIPERBUSCH Ribnica, cena 10 EUR, tel.: 04/59-57-583, 040/394-076 13000964

GLASBILA

PRODAM

DIATONIČNO harmoniko Melodija Mengeš, lepo ohranjena, tel.: 041/393-955 13001024

ŠPORT, REKREACIJA

KUPIM

FITNES napravo z utežmi in moško treking kolo, tel.: 041/608-765 13000963

HOBI

PROSIM, če mi kdo podari: značke, znamke, razglednice, gramofonske plošče ter knjige, tel.: 041/554-143 13001033

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

LEKSIKON spolnosti z anonimno anketo med ženskami s fotografijami, tel.: 040/155-604 13000961

STARINE

KUPIM

STARE kovance vseh držav, stare ure, črnobele razglednice, različne stvai iz I. in II. svetovne vojne, tel.: 051/366-670 13001002

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKO posteljo z jogijem 140 x 70 in srbsko-francoski slovar, tel.: 041/457-407 13001007

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA 50.- EUR ceneje za nove stranke Optike Aleksandra v Qlandiji Kranj in Kamnik. Pogoji na tel. 04/234 234 2 in na www.optika.si. 13000724

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

NEMŠKE ovčarje, z rodovnikom, cepljeni in čipirani, tel.: 031/328-891 13000919

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AKUMULATORJI - vseh vrst in moči, najugodneje v Agroizbiri Kranj, d.o.o., Smledniška c. 17, Kranj, Čirče. V akciji akumulatorji 12 V 150 ah in akumulatorji 12 V 100 ah, tel.: 04/23-24-802 13000759

CEPILEC na sveder in tračni zgrabljalnik, tel.: 041/929-310 13001032

HIDRAVLIČNE volane za traktorje Univerzal po ceni 389 EUR vam ponuja Agroizbira Kranj, d. o. o., Smledniška c. 17, Kranj, Čirče, tel.: 04/23-24-802 13000844

HIDRAVLIČNI cepilniki drv, 13, 17, 21 in 25 ton ter transportni trakovi za transport drv in senenih bal. Kozina, Kranj, d.o.o., Pintarjeva ul. 5, Kranj, tel.: 041/652-285 13000727

JARKICE rjave in štajerke ter rjave peteline. Hraše 5, tel.: 01/36-27-029 13001030

NAKLADALKO 16 K, puhalnik Tajfun z motorjem in cevmi, tel.: 04/53-38-259, 031/853-163 13000959

PLUG za konjsko vleko, posmojke, cisterno za vodo pribl. 600 lit., tel.: 031/631-891 13000928

PUHALNIK in ventilator Marin za prevoz in sušenje mrve, tel.: 031/278-763 13000926

PUHALNIK Tajfun z motorjem, tel.: 031/807-591 13001018

SADILEC krompirja na krožnike in kosilnico Vikon 185 ter suha bukova drva, tel.: 031/638-753 13001013

ŠROTAR za koruzo in kostanjeve kole, tel.: 04/51-41-297, 051/392-628 13001010

TRAČNI obračalnik Uto 220 Sip, tel.: 04/51-41-364, 051/204-264 13000935

TRAČNI obračalnik Sip, širine 205 in krompir za krmo, tel.: 041/911-822 13001003

TRAKTORSKI cirkular s koritom, tel.: 031/352-605 13001020

KUPIM

ROTACIJSKO kosilnico za motokultivator Gorenje Muta, okrogli priključek, tel.: 031/595-163 13000951

TRAKTOR Zetor, Ursus, IMT, Universal, Deutz ali Štore oz. drugo, tel.: 041/235-349 13000686

TRAKTOR Store, Zetor, Univerzale ali IMT, dobro plačilo, tel.: 051/203-387 13000839

PRIDELKI

PRODAM

2 OKROGLI bali slame in kupim bikca simentalca 2 do 4 mesece starega, tel.: 04/25-22-610, 041/229-159 13001027

AGROPROMET

AKCIJSKA PONUDBA

Moka TIP 500	0,49 EUR/kg
Sladkor 1/1	0,99 EUR/kg
Jabolka Ajdared	0,79 EUR/kg
Kokoši pred nesnostjo	6,90 EUR/kos

Agropromet Cerklje, d.o.o., Ul. 4. oktobra, Cerklje,
Telefon: 04/25 26 440

ČESEN, krompir, razni sokovi. Kmetija Jerala, Podbrezje 218, tel.: 031/311-417 13000974

DOMAČE žganje - sadjevec, hruška, tel.: 040/983-891 13000988

JEDILNI krompir, 500 kg, tel.: 041/200-831 13001026

KRAŠKI teran, odličen, ugodna cena, možna dostava, tel.: 041/614-862 13000860

VINO kraški teran, cabernet, mešano, cena 1.5 EUR/l, kraški teran, cena 2 EUR/l, mešano belo 1.10 EUR/l ter pršut. Zbiram naročila za dostavo, tel.: 031/795-008 13000997

KUPIM

JEDILNI krompir, rumeni, tel.: 031/604-918 13001028

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

14 DNI staro teličko simentalko, tel.: 031/568-144 13001015

2 ČB bikca, stara 10 dni, tel.: 041/342-350 13000972

2 MLADI kravi, ki bosta kmalu telili, tel.: 04/57-44-423 13000980

3 LETA staro kravo, tel.: 04/51-46-138 13000927

ČB BIKCA, težkega 180 kg, tel.: 041/358-075 13000975

ČB BIKCA, starega 1 teden, Prebačevo 45, tel.: 031/247-805 13001022

ČB TELICI, breji 6 in 5 mesecev, AP kontrola, tel.: 041/418-616 13000955

GLUHONEME race, stare 1 leto, tel.: 040/943-227 13000918

KOKOŠI nesnice, stare 1 leto, cena 2 EUR/kokoš, tel.: 070/545-481 13000864

KONJ, kastrat, star 5 let, toplokrvni mešanček, vesterno ujahan, tel.: 064/184-449 13001034

KRAVE s teleti in breje krave in telice, tel.: 031/438-163 13000923

KRAVO simentalko, brejo 9 mesecev, tel.: 0471/271-294 13000967

KRŠKO - poljske prašiče, težke od 60 do 70 kg, Smokuč 31, Žirovnica, tel.: 040/222-436 13000952

OVCO z jagnjetom, JS pasme, tel.: 04/25-51-171, 051/410-138 13000940

RJAVE jarkice in bele piščance za dopitanje: Erazem Stanonik s.p., Log 9, Šk. Loka, tel.: 04/51-85-546, 041/694-285 13000999

TELIČKO simentalko, staro 14 dni, tel.: 031/250-114 13001016

TELIČKO LS pasme, staro 10 dni, tel.: 041/393-955 13001023

ZAJCA starega 10 mesecev, tel.: 040/239-365 13001005

ZAJČKI - samci, samice za nadaljnjo rejo ali zakol. Tudi zaklane se dobi, tel.: 040/190-765 13000990

KUPIM

BIKCA, starega 7 mesecev, tel.: 04/25-21-182 13000962

DO 10 dni starega bikca mesne pasme, tel.: 031/572-647 13000939

TELICO simentalko, visoko brejo ali mlado kravo s teličkom ali brez, tel.: 041/908-802 13001021

TELIČKO simentalko ali mesne pasme, staro 10 dni, tel.: 04/51-41-364, 051/204-264 13000934

TELIČKO cikaste ali lisaste pasme, težko okoli 200 kg, tel.: 031/490-377 13000981

OSTALO

PRODAM

BALIRANO slamo in silažne bale, tel.: 040/384-187 13000932

BALIRANO slamo in silažne bale, tel.: 040/384-187 13001012

MESO mladega bika in kupim bika, mesne pasme, težkega okoli 500 kg, tel.: 031/387-021 13001037

SENENE silažne bale, cena po dogovoru, tel.: 04/53-33-123 13001000

SENO, razsuto, tel.: 031/225-062 13000924

SENO razsuto in silažne bale ter ječmen, tel.: 031/546-969 13001025

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO picopeka - kuharja (m/ž). Titanik.d, Danica Razboršek s.p., Britof 120, Kranj, tel.: 040/230-555, 031/559-644 13000995

JURČIČ & Co., d.o.o., Poslovna cona A 45, Šenčur zaposli vzdrževalca tovornih vozil - ličar, tel.: 041/761-400 13000908

DRUŠTVO upokojencev Kranj, Tomšičeva 4, Kranj razpisuje delo računovodkinje v društvu. Pisne prijave pošljite na naš naslov do 31.3.2013 13000954

DELO na kmetiji. Milena Zelič s.p., Hladnikova 33, Križe, tel.: 041/648-543 13000983

ZAPOSLIMO kvalificiranega slikopleskarja. Primož Brezar s.p., Mlaška c. 75, Kranj, tel.: 041/697-467 13000909

IŠČEM

IŠČEM DELO - hišniška dela, vzdrževanje in urejanje okolice, Škofja Loka, Kranj in Ljubljana z okolico, tel.: 051/436-739 13000792

IŠČEM DELO - pomoč starejšim (Šk. Loka z okoico), gosp. dela, čiščenje, likanje. Sem zanesljiva, poštena in prijazna ženska, tel.: 04/51-52-600 13000978

IŠČEM DELO - nega starejših in bolnih, imam čut do starejših in svoj prevoz, tel.: 040/756-409 13001004

»ONE man band« išče delo z igranjem sloven. in dalmat. glasbe na zabavah, porokah, tel.: 031/585-163 13000950

NPK računovodja iščem delo, sem začetnik, tel.: 040/668-671 13000917

STORITVE

NUDIM

3 DNI v tednu, po 6 ur, nudim pomoč družini: pospravljanje, nakup hrane, kuhanje. Sem zanesljiva, skrbna, natančna in razgledana oseba, stara 35 let, Plačilo 9 EUR/uro. Sanja Kosi s.p., Sp. Pirniče 97, Medvode, tel.: 040/695-619 13000994

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 13000722

ADAPTACIJE, novogradnje, od temeljev do strehe, notranji ometi, fasade, betonske in kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom. Babić Miloš s.p., Hraše 24, Lesce, tel.: 041/622-946 13000524

ADAPTACIJE, hiš, kopalnic, stanovanj. Beljenje sten, fasad, zidarska, gradbena, elektro, vodovodna krovsko kleparska dela, ugodno. Brezobrestni kredit do 3 let., tel.: 031/879-739, www.komplet-plus.si 13000754

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 13000987

BARVANJE napuščev in fasad vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 13000807

BARVANJE napuščev in fasad z dvigali do višine 25 m ter ostala slikopleskarska dela. Za naročila v marcu do 20 % popust. Ogled brezplačen. Slikopleskarstvo Sandi Ferlan s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 13000993

BELJENJE, kitanje sten, barvanje vrat, oken, odstranjevanje tapet, antiglivični premazi, dekorativni ometi in opleski vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 13000540

DELAMO vsa zidarska dela, notranje omete in fasade z našim ali vašim materialom, Arjaniti, d. o. o., Žabnica 47, Žabnica, tel.: 041/288-473 13000625

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, tel.: 041/989-987 13000726

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 13000723

IZDELAVA podstrešnih stanovanj po sistemu Knauf, montaža strešnih oken Velux in polaganje laminatov, izd. brunaric in nadstreškov, Damjan Mesec, s. p., Jazbine 3, Poljane, tel.: 041/765-842, www.damjanmesec.si 13000050

IZDELUJEM nadstreške in ostale izdelke iz lesa. Nudim storitve s kmetijsko ter gozdarsko mehanizacijo in obrezujem sadno drevje. Prodam večjo količino hlevskega gnoja. Branko Kalan, Okroglo 11, Naklo, tel.: 051/808-995 13000880

IZDELUJEMO vseh vrst ostrešij ter prekrivanje streh. Likos, d.o.o., Šiška 10, Preddvor, tel.: 040/889-685 13000480

NUDIMO vam rez in zaščito sadnega drevja. Branko Gašperšič s.p., Šorlijeva ul. 19, Kranj, tel.: 040/993-406, po 17. uri 13001029

POLAGANJE vseh vrst keramike, kompletna adaptacija kopalnic, Pečarstvo Železnik, Stanislav Železnik, s.p., Vinharje 14, Poljane nad Šk. Loko,, tel.: 031/505-468 13000797

POLAGANJE keramičnih oblog, adaptacija kopalnic ter vsa pečarska dela izvaja Pečarstvo Marijan Lumpert, s. p., Brode 11, Škofja Loka, tel.: 041/705-197 13000876

TIP TOP, d. o. o., Planina 27, Kranj, izvajamo vsa pripravljalna in zaključna gradbena dela, adaptacije, urejanje zunanje okolice, kamnite in druge betonske zidove ter razna vzdrževalska dela, tel.: 031/458-289 13000870

IZOBRAŽEVANJE

IŠČEM

IŠČEM DELO - inštruiranje slovenščine za osnovne in srednje šole, lektoriranje, tel.: 040/427-111 13000977

OBVESTILA

ČIŠČENJE in razrez cistern, prečrpavanje, filtracija in prevoz kurilnega olja. Ekol, d.o.o., Laze 18 a, Kranj, tel.: 04/25-19-922 13000756

RAZNO

PRODAM

2000-LITRSKO cisterno za olje, Riko Ribnica, prostostoječa, kot nova, tel.: 040/646-127 13000802

KOSTANJEVE kole za pašnik, dolžine 1.5 in 2 m, tel.: 041/241-500 13000922

NADSTREŠEK - kozolec toplar, 7,2 x 7,2 m, ugodno, tel.: 031/535-447, Milka 13000996

STREŠNI avtokovček, sedlo, kompresor, wap Karcher, novo omaro, tel.: 041/364-504 13000936

TORZIJO za avtopralnico, novo omaro, svinjsko mast, kamero JVC, tel.: 051/213-206 13000937

VEČ moških in ženskih koles Rog in cisterno za olje, tel.: 04/25-11-978 13000945

ZAVESE z idrijsko čipko, kratke, tel.: 031/624-509 13000965

PODARIM

BREZHIBEN šivalni stroj Bagat Slavica v omarici, tel.: 040/243-952 13000942

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve
Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 65. letu starosti zapustil naš dragi

Rado Radosavljevič

iz Hrastja

Od njega se bomo poslovili jutri, v soboto, 16. marca 2013, ob 13. uri na Mestnem pokopališču v Kranju. Žara bo na dan pogreba od 9. ure dalje v poslovilni vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoči vsi njegovi
Hrastje, 13. marca 2013

Svojo življenjsko pot je sklenila naša upokojena sodelavka

Slavka Klinar

Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

Zavarovalnica Triglav, d. d.
Območna enota Kranj

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina in brata

Janeza Zevnika

iz Hrastja pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, tolažilne besede, podarjeno cvetje, sveče in denarne prispevke. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoči vsi njegovi

Ata, v nebesih
tvoja duša zdaj prebiva,
kjer ni bolečin, solza,
v naših srcih
pa ostaja upanje,
da snidemo nekoč
pri Bogu se.

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustil dragi oče, brat, dedek in pradedek

Franc Alojzij Cergolj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom za vso pomoč. Hvala vsem za izrečeno sožalje, sveče ter svete maše. Zahvala g. župniku za ganljiv pogrebni obred, vokalni skupini Storžič za zapete pesmi. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi
Bled, Ojstri Vrh, Zg. Luša

Prazen dom je in dvorišče,
naše pa oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le spomin in samota nam ostaja.

ZAHVALA

Po hudi in kratki bolezni nas je v 67. letu za vedno zapustil naš dragi in skrbni mož, ati, ata, tast, brat, bratranec, stric ...

Rajko Gubanc

upokojeni avtoprevoznik iz Podbrezij 144

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem in znancem, ki ste z nami v teh težkih trenutkih sočustvovali. Hvala za izrečeno sožalje,tople stiske rok in besede tolažbe, za darovano cvetje, sveče in darove za maše. Hvala vsem zdravnikom in sestram Bolnišnice Golnik za lajšanje bolečin na domu in v bolnišnici. Hvala župniku, gasilcem PGD Podbrezje, praporščakom, pevcem Zupan ter pogrebni službi Akris za lepo opravljen pogrebni obred in spremstvo na zadnji poti.

Hvala še enkrat vsem, ki ste se od našega Rajka tako številno poslovili in ga pospremili na zadnji poti.

Pogrešamo te: žena Mojca, sin Andrej in hči Monika z družinama, še posebej pa vnuki Neža, Nejc, Bor in Ajda

---

Odšla si, več te ni
in v srcih to spoznanje nas boli.

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustila

Alojzija Rejc

Matijeva Lojzka iz Loga 50, Železniki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče ter jo pospremili k večnemu počitku. Zahvaljujemo se pogrebni službi Akris, gospodu župniku Tinetu Skoku za lepo opravljen obred ter pevcem seksteta Ratitovec za sočutno petje.

Žalujoči: brat Rudi, sestra Marija, brata Lojze in Jožef z družinami
Železniki, 6. marca 2013

OSMRTNICA

Za vedno je zaspala naša ljuba

Mira Gantar

roj. Derlink

Od nje se bomo poslovili danes, v petek, 15. marca 2013, ob 13.30 na pokopališču v Kranju. Na dan pogreba bo žara v mrliški vežici od 10. ure dalje.

Njeni: sin Tadej z Brigito, Lijo in Lukom

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in vprašala, kje si ti.
Sedla bo na rosna tla
in jokala, ker te ni.

V SPOMIN

Tjaši Kastelic

1992 – 2008
iz Čirč pri Kranju

Minilo je peto leto, odkar si odšla v nebesa med angelčke. Zelo te pogrešamo. Za vsako svečko, za vsak cvet in lepo misel ob njenem grobu iskrena hvala. Še posebej hvala Jani in Milanu Pipanu ter Ireni in Matjažu Pernuš.

Mami, ati in vsi njeni
Čirče, 12. marca 2013

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustila draga sestra, teta in botra

Marija Repnik

Rejova Micka s Spodnjega Brnika

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vse darove. Iskrena hvala gospe Ivanki Stare za poslovilne besede, kaplanu Gregorju Roglju za lep obred, pevcem in pogrebni službi Jerič. Hvala vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni
Sp. Brnik, marca 2013

Ko ugasne luč življenja,
prižge se luč spomina.

ZAHVALA

V 85. letu se je od nas poslovil dragi

Janez Cuderman

p. d. Liparjev Janez iz Predoselj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene sveče, cvetje in darovane svete maše. Posebna zahvala dr. Primožičevi in osebju Bolnišnice Jesenice. Hvala tudi g. župnikoma Janezu Jenku in Slavku Kalanu za darovano sveto mašo, nosačem, pevcem, govorniku, praporščakom, g. Sreču in pogrebni službi Navček. Zahvala tudi vsem neimenovanim. Ohranimo ga v lepem spominu.

Vsi njegovi
Predoslje, 7. marca 2013

Anketa

Predstavili lokalne jedi

Mateja Rant

Potuj z jezikom je letošnja tema že 27. festivala Turizmu pomaga lastna glava. Na turističnih tržnicah v Kranju so gorenjski osnovnošolci v torek in včeraj predstavili tipične lokalne jedi v svojem narečju in najstniškem slengu. / Foto: Tina Dokl

Urška Repinc, Bohinjska Bistrica:

»Temo smo povezali s Festivalom cvetja, ki vsako leto poteka v Bohinju. Zato smo našo hrano pripravili iz divjih rož, med katerimi so številne celo zdravilne.«

Sara Colja, Bohinjska Bistrica:

»Pri nas rastejo številne divje rastline, ki jih drugje ne najdemo. Sami smo naredili olja iz zelišč, ki rastejo pri nas, in skuhali marmelado iz gozdnih sadežev.«

Hana Likar, Sovodenj:

»Turistom, ki obiščejo naš kraj, bi predstavili, kako se speče kruh in koliko dela je s tem ter pripomočke za peko kruha. Danes smo obiskovalcem delili tudi recept za kruh.«

Meta Košelnik, Radovljica:

»Predstavili smo naše značilne jedi, pri čemer smo poskušali vključiti med. Zato smo pripravili pečena jabolka z medom in orehi. Spekli smo tudi ocvirkovo potico.«

Vlasta Pečelin, Žiri:

»Opravili smo anketo med Žirovci in tako dobili nekaj uporabnih predlogov za jedi, ki so pri nas pogoste, kot recimo krhljevka. Nimamo pa jedi, ki bi bile prav tipične za Žiri.«

Miha je zadovoljen na svojem

Dve leti in pol, odkar je kandidiral na razpisu za neprofitno občinsko stanovanje, se je 31-letni Miha Nardoni 6. marca letos slednjič preselil na svoje. Kar samo se mi je smejalo, ko so mi postavili kuhinjo, pravi mladenič, ki je od rojstva na invalidskem vozičku.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – »Na stanovanje sem čakal od septembra 2010, ko sem se prijavil na razpis. Bil sem osemnajsti na listi in bi lahko stanovanje dobil že februarja naslednje leto, če se ne bi začelo zapletati,« o svojem čakanju na občinsko neprofitno stanovanje pravi Miha Nardoni. Garsonjera v bloku v Virmašah in dostop do nje niso bili prilagojeni za invalida, tako da je moral Miha znova na čakanje. Možnost za stanovanje, ki bi bilo primerno hendikepirani osebi, se je pokazala, ko je občina začela obnavljati tristanovanjsko hišo na Trati.

In v njej je Miha Nardoni sedaj dobil kletno stanovanje. Da je narejeno po njegovih potrebah, je bilo potrebnega veliko čakanja in dialoga z občino, sedaj pa ga vendarle ima in čeprav spočetka ni želel v klet, je sedaj na svojem zelo zadovoljen. V stanovanje se pripelje z dvigalom, v njem so vsa vrata drsna, okna so na električno odpiranje in prilagojena je tudi višina stanovanjskih elementov.

Foto: Gorazd Kavčič

Miha Nardoni se v novi kuhinji, ki sta mu jo opremila Lions klub Škofja Loka in podjetje Alples, zelo dobro znajde.

»Ker nisem imel denarja za opremo, potreboval pa sem posebej za svojo višino in glede dejstvo, da sem na invalidskem vozičku, prilagojeno kuhinjo, sem se znova obrnil na župana Miha Ješeta. V teh letih sem mu kar precej težil,« pripoveduje o svoji pustolovščini opremljanja stanovanja. »Vedel sem namreč, da je župan tudi član Lions kluba in sem ga prosil, naj mi klub pomaga pri opremljanju kuhinje. Lions klub Škofja Loka je res poskrbel za to in pritegnil še podjetje Alples iz Železnikov, da je izdelalo kuhinjske elemente. Zadnji delovni dan pred božičem so prišli iz Alplesa pomerit, z delavcem sva se tam zadržala dve uri. Kuhinja je šla v proizvodnjo prvi delovni dan letošnjega leta, v treh tednih je bila narejena, delavci so jo prišli montirat (za montažo so se odpovedali plačilu) in sedaj jo imam. Kar samo se mi je smejalo, ko sem jo videl postavljeno.«

Miha, hvaležen za vso pomoč pri opremljanju stanovanja, se sedaj v njem že dobro znajde. Urejeno je še malce po fantovsko in nekatera dela je še treba opraviti, da bo popolno, ampak Miha je zadovoljen, da je končno na svojem. Pri 31 letih se vsakdo želi osamosvojiti od staršev, Miha si je tega želel že lep čas, zlasti po treh letih študentskega življenja v Ljubljani. V svojem novem, samostojnem življenju si bo gospodinjil ob pomoči delavk iz javnih del, ki mu jih vsak drugi dan za poldrugo uro zagotavlja center za socialno delo. Veliko pa lahko opravi tudi sam, čeprav ima eno samo roko. V stanovanju tudi ne bo uporabljal svojega električnega invalidskega vozička, ki ga ima za gibanje po mestu, temveč običajnega sobnega, tudi zato, da obvaruje stanovanje ter sebi in pomočnicam prihrani čiščenje. Kaj mu v stanovanju še manjka, ali še kaj potrebuje? Pravi, da je večino potrebnih predmetov že kupil, edino, kar še pogreša in si trenutno ne more privoščiti, je sušilni stroj.

Tržič

Napušč zgrmel na cesto

V sredo okoli 22. ure je na tržiškem Trgu svobode z ene od hiš odpadel del napušča in zgrmel na cesto. »Gre za hišo v zasebni lasti. Pred leti so na njej sanirali streho, očitno pa so pozabili na napušč. Ta je popustil in na tla je zgrmela večja količina opeke in ometa. Sreča v nesreči je, da je bila ulica v tistem trenutku prazna,« je dejal župan Borut Sajovic. Ker je del napušča še vedno ogrožal okolico, so cesto zaradi varnosti raje zaprli. Včeraj dopoldne si je kraj ogledala tudi gradbena inšpektorica, občina pa je v sodelovanju z lastnikom objekta pristopila k odstranitvi nevarnega napušča. »Že med današnjim dnem bo ostanek zidnega napušča v celoti odstranjen, cesta pa znova odprta za promet,« je včeraj napovedal župan. **A. Š.**

Foto: Luka Rener

vremenska napoved

Danes se bo delno zjasnilo. Jutri bo pretežno jasno, pihal bo severni veter. Jutro bo mrzlo. V nedeljo se bo po delo ma jasnem jutru postopno pooblačilo. Ponekod bo zapihal jugozahodnik.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo
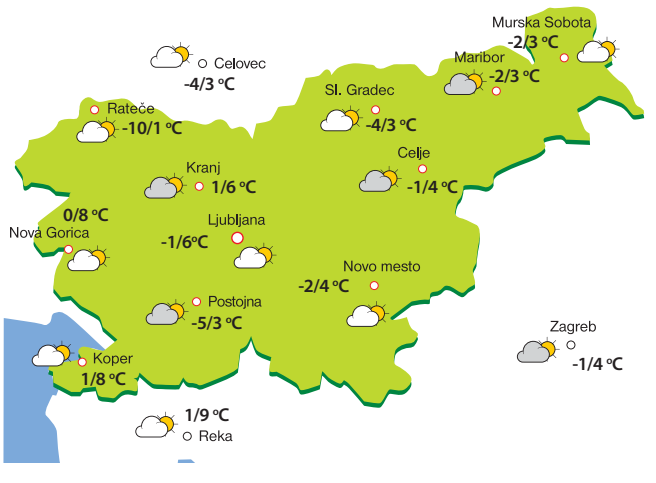
PETEK	SOBOTA	NEDELJA
-5/5 °C	-9/4 °C	-6/6 °C